

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

dünyanın dört bucağından masallar

HİNT MASALLARI

3

9+
YAS

Dünyanın Dört Bucağından Masallar 3

HİNT MASALLARI

Çeviren ve Türkçe Anlatan: Tunc Tayanç

Hint Masalları

©Dipnot Yayınları 57

Çocuk Kitapları: 3

Baskı 2008 / Ankara

ISBN: 978-975-9051-60-0

Sertifika No: 0905-06-000824

Kapak Tasarımı: Sinan Solmaz

Kapak Resmi: Petra Rau

Çeviren ve Türkçe Anlatan: Tunç Tayanç

Düzeltili: Birsen Uysal

Son Okuma: Arjen Deniz

Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık: Dipnot Bas. Yay. Ltd. Şti

Baskı: Mattek Matbaacılık Bas. Yay. Tan. Tic. San. Ltd. Şti.

GMK Bulvarı No 83/23 Maltepe / Ankara

Dipnot Yayınları

Selânik Cad. No: 82/32 Kızılay / Ankara

Tel: (0 312) 419 29 32 / Faks: (0 312) 419 25 32

e-posta: dipnotkitabevi@yahoo.com

İÇİNDEKİLER

Alnında Ay, Çenesinde Yıldız Olan Çocuk.....	5
Aslan ve Turna Kuşu.....	31
Güneş, Ay ve Rüzgâr'ın Akşam Yemeği.....	35
Punçkin	39
Raca'nın Oğlu ile Prens Labam	59
Yedi Anneli Prens	75
Balık Neden Güler?	89
Fildişi Kent ve Peri Prens	99
Prens ile Fakir	119
Leyla ile Mecnun	125
Çiftçi ile Tefeci	141
Büyülü Yüzük.....	145

ALNINDA AY, ÇENESİNDE YILDIZ OLAN ÇOCUK

Yoksul bir bahçıvanın yedi kızı varmış. Kızlar her gün kralın sarayının ulu ağaçlarının gölgesinde oynar, eğlenirlermiş. Oyunun sonunda bahçıvanın en küçük kızı hep aynı sözleri söylermiş: “Evlendiğimde bir oğlum, o güne kadar görülmemiş güzellikte bir çocuğum olacak; alnında bir ay, çenesinde de yıldız bulunacak.” Bunu dinleyen öteki kızlar gülerler, zaman zaman kardeşleriyle alay bile ederlermiş.

Bahçıvanın küçük kızının yıllarca yinelediği bu sözler kralın kulağına kadar gitmiş. Kral, dört eşi olduğu halde, hiçbirinden çocuğu olmadığını, alnında ay, çenesinde yıldız olan bir oğlu olsa ne kadar iyi olacağını düşünmüş. Hemen bahçıvanı yanına çağırtmış, kızıyla evlenmek istediğini söylemiş. Kralın bu isteği bahçıvanı da, karısını da hem çok

şaşırtmış hem de çok sevindirmiş. Başlarına talih kuşu konduğunu düşünüp hemen “Peki!” demişler. İşin daha da güzel yanı ise, kral ile bahçıvanın kızının, görür görmez birbirlerinden hoşlanmalarıymış.

Kral, bahçıvana bütün gereksinmelerini karşılamaya yetecek kadar para vermiş. Görkemli bir tören yapılmış, bahçıvan ne kadar tanıdığı varsa hepsini çağırmış, kralın davet ettikleri de gelmişler. Büyük bir eğlence olmuş; yenilmiş, içilmiş, dans edilmiş...

Aradan neredeyse bir yıl geçmiş; bahçıvanın kızı hamile olduğunu söylemiş, kral bu haber çok sevinmiş, üstüne titremiş karısının. Bahçıvanın kızının doğum yapmasına az kalmış. Kralın diğer dört eşi sürekli onu görmeye geliyorlarmış. Bu ziyaretler sevgi ve ilgi ziyaretleri değilmiş tabii. Kıskançlıktan ne yapacağını bilemeyen bu dört kraliçenin niyetleri başkaymış. Günün birinde ona demişler ki: “Kral her gün ava gidiyor. Doğum yapmana da az kaldı. Kral avdayken doğum sancılarını başlarsa, onun da bundan haberi olmazsa, ne yapacaksın?”

O akşam kral eve döndüğünde, kraliçelerin kendine sordukları soruyu o da krala sormuş: “Her gün ava gidiyorsun. Başıma bir iş gelse ya da hastalansam, sana nasıl haber verebilirim?” Bunun üzerine kral küçük bir davul getirip odanın eşiğine koymuş, “Bana ihtiyacın olduğunda

bu davulu çal; ne kadar uzakta olursam olayım duyar, hemen yanına gelirim,” demiş.

Ertesi gün kral gene ava gittiğinde kraliçeler bahçıvanın kızının yanına gelmişler. O da kralla yaptığı konuşmayı anlatmış, eşikteki davulu göstermiş. “Hadi!” demiş dört kraliçe, “Davulu çal, bakalım kral gerçekten duyup gelecek mi?”

“Olmaz,” demiş kız, “ona ihtiyacım yokken neden çalıp avını yarıda keseyim ki?”

“Bunu dert etme,” diye yanıtlamışlar, “davulu çalarsan, kralın gerçekten gelip gelmeyeceğini denemiş olursun.”

Bunun üzerine davulu çalmış kız, çalmasıyla da kral karşısında bitivermiş; “Neden çağırdın beni?” diye sormuş, “Avı yarıda bırakıp geldim.”

“Bir sebebi yok,” diye yanıtlamış kız, “sadece davulu çaldığımda gerçekten gelip gelmeyeceğini görmek istedim.”

Kral “Peki,” demiş, “ama sakın bir daha gereksiz yere davulu çalma,” diye eklemiş. Sonra da ava geri dönmüş.

Ertesi sabah kral her gün yaptığı gibi ava gitmiş, dört kraliçe de yeni kraliçenin yanına gelmişler; başlamışlar gene davulu çalması için dil dökmeye: “Bakalım kral her seferinde gelecek mi?” demişler, “Ya bu sefer duymazsa...” demişler, sonunda bahçıvanın kızı dayanamayıp davulu çalmış, kral da anında karşısında belirmiş. Ancak gene yeni eşinin hasta olmadığını, başının da belaya girmediğini gö-

rünce çok kızmış, başlamış söylenmeye: “İki gündür avlanmamı yarıda kesiyorsun, geliyorum ve hiçbir şeyin olmadığını görüyorum. Artık istediğin kadar çal davulu, bundan böyle gelmeyeceğim.” Kapıyı çarpıp hırsla ayrılmış odadan.

Birkaç gün sonra bahçıvanın kızının doğum sancıları tutmuş, başlamış davulu çalmaya ama nafile! “Gerek duyduğundan değil, gidip gitmeyeceğimi görmek için çalıyor,” diye düşünen kral yerinden kıpırdamamış bile.

Bu sırada dört kraliçe bahçıvanın kızının yanına gelmişler; “Burada âdettir,” demişler, “doğuracak kadının gözleri bağlanır ki, bebeğini görmesin. Görürse bebeği sağlıksız olur.” Sonra da bir bezle kızın gözlerini sıkı sıkı bağlamışlar.

Bahçıvanın kızı, gerçekten de alnında ay, çenesinde de yıldız olan çok güzel bir oğlan çocuk doğurmuş. Ancak kötü kalpli dört kraliçe, çocuğunu görmesine fırsat vermeden bebeği bir dadıya vermişler ve demişler ki: “Bu bebeğin en ufak bir ses çıkarmasına izin vermeyeceksin; gece olduğunda da, ister öldür, ister al uzaklara götür. Annesi onu bir daha hiç görmemeli. Dediklerimizi yaparsan sana çok para veririm.” Dadı bebeği almış, bir kutuya koymuş, oradan ayrılmış; dört kraliçe de annenin yanına dönmüş.

Önce, bebeğin yatağına bir taş koymuşlar, sonra da annenin gözündeki bağı açıp taşı göstermişler. “İşte, oğlun

bu,” demişler. Zavallı anne ağlamaya başlamış, bir yandan da “Bunu görünce kral bana ne söyleyecek?” diye düşünüyormuş. Ama yapabileceği bir şey yokmuş.

Kral avdan dönüp de genç karısının bir oğlan yerine taş doğurduğunu duyunca önce küplere binmiş, sonra bu işte bir uğursuzluk olduğunu düşünmüş ve loğusa anneye, bundan böyle sarayında ancak hizmetçi olarak kalabileceğini söylemiş, başka da bir söz etmemiş. Genç kadının ağlamaktan başka bir şey gelmemiş elinden.

Gece yarısı olduğunda, dört kraliçenin bebeği verdikleri dadı, içinde o çok güzel prensin olduğu kutuyu almış, ormana gitmiş. Bir çukur kazmış, olan bitenden habersiz, mışıl mışıl uyuyan bebeği, kutuyla birlikte çukura yerleştirmiş...

Bu arada adı Şankar olan kralın köpeği herkesin uyuduğu bir saatte dadının ne yaptığını merak etmiş, onu izliyormuş. Dadının kutuyu toprağa gömdüğünü görmüş. İşini bitiren dadı, söz verdikleri parayı vermeleri için dört kraliçenin yanına döndüğünde de, Şankar çukura yaklaşmış, kutuyu çıkarmış, “Bu bebeğin yaşaması Tanrı’yı sevindirecekse, onu incitmem, olduğu gibi yutar, karnımda saklarım,” diye düşünmüş. Düşündüğünü de yapmış...

Aradan altı ay geçmiş. Bir gece Şankar ormana gitmiş, “Bebegin ne durumda olduğunu bir göreyim,” demiş ve bebeği karnından çıkarmış. Artık altı aylık olan bebek öy-

lesine güzelmiş ki köpek hayran olmuş; öpmüş, koklamış, sonra da yeniden karnına almış. Altı ay daha geçmiş, Şankar gene ormana gitmiş, artık bir yaşında olan çocuğu karnından çıkarmış, çocuğun sağlıklı olduğunu görmüş, güzelliğine ise bir kez daha hayran olmuş.

Ancak bu kez de, uzun süredir Şankar'ın davranışlarından şüphelenen köpek bakıcısı, Şankar'ı izlemiş, yaptıklarını gördüğü gibi çocuğu da görmüş. Koşup dört kraliçeye demiş ki: "Kralın köpeğinin karnında bir çocuk var; çok güzel bir çocuk... Alnında bir ay, çenesinde de yıldız var, böyle bir çocuk hiç görülmemiştir."

Bunu duyan dört kraliçe, yaptıklarının ortaya çıkmasından çok korkmuşlar; avdan döndüğünde krala demişler ki: "Sen ava gittiğinde, köpeğin odamıza girdi, giysilerimizi parladı, her şeyi kırıp döktü. Bizi parçalayacağından çok korktuk." "Dert etmeyin," demiş kral, "keyfinize bakın; yarın köpeği vurdururum..." Sonra da uşaklarına, sabah olduğunda köpeği vurmalarını söylemiş. Ancak bütün bunları köpek duymuş; "Kral beni öldürtecek, ne yapmalıyım acaba?" diye düşünmüş. "Beni öldürürse öldürsün; ama çocuk ne olacak? O da ölecek. Yazık!" demiş ve çocuğu kurtarmak için planlar düşünmeye başlamış.

Gece olunca dosdoğru ağla gitmiş, adı Suri olan kralın ineğini bulmuş; "Suri," demiş, "kral yarın sabah öldürül-

memi istedi. Sana bir şey vereceğim; ona çok iyi bakacağına söz verir misin?”

“Önce vereceğin şeyin ne olduğunu görmem gerekir,” demiş Suri, “bakalım üstesinden gelebilecek miyim?” Birlikte ormana girmişler, köpek çocuğu karnından çıkarmış. Suri, “Bu kadar güzel bir çocuk hiç görmedim,” demiş, “baksana, alnında bir ay, çenesinde de yıldız var. Hiç merak etme, ona çok iyi bakacağım.” Bunu söyledikten sonra da küçük prensi kendi karnına almış. Köpek, yaptığı iyilikten ötürü ona teşekkür etmiş, ayrılmış, inek de ağılına dönmüş.

Çocuk, Suri’nin karnında yaşamaya başlamış. Aradan bir yıl daha geçmiş, çocuk artık iki yaşına gelmiş. İnek ormana gitmiş, “Çocuk ne halde bir göreyim,” demiş ve dışarı çıkartmış. Onunla oyunlar oynamış, öpüp koklamış, ona masallar anlatmış; sonra çocuğu gene karnına yerleştirip ağılına dönmüş.

Bir yıl daha geçmiş, Suri gene ormana gitmiş. Artık üç yaşında olan çocuğu karnından çıkartmış, çok sağlıklı olduğunu görmüş, onunla konuşmuş, gün batarken de karnına yerleştirmiş ve gene ağılına gitmiş. Ancak bu kez, Suri’nin bakıcısı gizlice onu izliyormuş, olan biteni, o çok güzel çocuğu görmüş, koşup kraliçelere gördüklerini anlatmış.

Kraliçeler çok korkmuşlar, giysilerini parçalamaya, saçlarını yolup ağlamaya başlamışlar. Akşam kral geldiğinde, neden bu durumda olduklarını sormuş. Onlar da, “İneğin üstümüze saldırdı, saçlarımızı kopardı; neredeyse bizi öldürecekti,” demişler. Kral, “Dert etmeyin,” demiş, sonra da sabah olunca ineğin öldürülmesini buyurmuş.

Kralın uşaklarına kendini öldürmelerini buyurduğunu duyan inek, “Çocuğu nasıl kurtarabilirim?” diye düşünmeye başlamış. Gece olunca doğruca ahıra gitmiş, adı Katar olan kralın atını bulmuş. Katar o kadar huysuzmuş ki hiç kimse bırakın üstüne binmeyi, yanına bile yaklaşamazmış. Suri demiş ki: “Katar, kral yarın öldürülmemi istedi; sana bir şey versem, onu saklar mısın?”

Katar’ın “Önce ne olduğunu göster bakalım,” demesi üzerine Suri çocuğu getirmiş. Katar çocuğu o kadar sevmiş ki, “Olur,” demiş, “at bininceye kadar ona öyle iyi bakacağım ki... Biliyorsun, üstüme kimseyi bindirmem, ama bu çocuğu bindireceğim.” Suri ona teşekkür etmiş, “Ölümüm bu çocuğun yararına olacak; çünkü kraliçeler onun bu kez de öldüğüne inanacaklar,” demiş.

Çocuk böylece atın karnında yaşamaya başlamış; bir yılın sonunda, “Çocuğun sağlığı nasıl, bir bakayım,” demiş Katar ve onu dışarı çıkarmış. Sağlığının iyi olduğunu görmüş; o güne kadar kimseyi yaklaştırmadığı ahırda birlikte oynamışlar. Sonra çocuğu gene karnına almış.

Bir yıl daha geçmiş. ocuk beş yaşına gelmiş. Katar, bir yıl önceki gibi gene dışarı çıkarmış onu; birlikte oyunlar oynamışlar. Ancak bu kez, diğerk atlara bakan seyis görmüş onları. Sabah, kral ava gittiğinde, o da dosdoğru dört kraliçenin yanına çıkmış, bir gün önce gördüklerini, Katar'ın karnında yaşayan ocuğuanlatmış. Kraliçeler, seyisin anlattıklarını duyar duymaz gene ağlamaya, bağırıp çağırma-ya, üstlerindeki giysileri paralamaya başlamışlar. Akşam kral döndüğünde de gene benzer şeyler söylemişler: "Atınız Katar bize saldırdı, giysilerimizi parçaladı, her şeyi kırıp döktü, sonra da katı. Az kalsın bizi öldürecekti."

Kral da daha önce köpek ve inek için ne söylediyse onu söylemiş: "Dert etmeyin! Yarın sabah onu vurdurturum." Sonra da uşaklarına, sabah birkaç asker alarak yanına gelmelerini buyurmuş.

Sabah olduğunda askerlerle birlikte ahıra giden kral, askerlerine ahır sarmalarını buyurduktan sonra, başlarına geçmiş; atı kaçıracak olanları kendisinin vuracağınısylemiş.

Bu arada ahırdaki Katar dışarıdaki konuşmaları duymuş. ocuğukarnından çıkartıp demiş ki: "Ahırdan dışarıya açılan küçük odaya git. Orada, üstüme koyman gereken koşum takımları, ayrıca senin gibi prenslerin giymesi gereken çok güzel giysiler göreceksin. Giysileri giy, kılıcı be-

line tak, öteki silahları da al, koşum takımlarımı sırtıma koy, sonra da üstüme bin!"

Katar, periler diyarından geldiğinden sihirli bir atmış, dilediği yere gidebilirmiş; ama ne kral, ne de bir başkası onun bu özelliğini bilirmiş.

Çocuk, Katar'ın söylediklerinin hepsini yapınca da atın sırtında ahırdan rüzgâr gibi çıkmış; öyle hızlıymış ki, kral ateş etmeye olanak bulamadan önünden geçip gitmiş, ormana dalmış.

Kral, at sırtında bir çocuğun olduğunu görmüş de, atın hızından kim olduğunu seçememiş; askerleriyle birlikte Katar'ın peşine düşmüş. Ama Katar'ı yakalamak şöyle dursun, görememişler bile. Sonunda hepsi yorulmuş; kral sarayına, askerler de evlerine dönmüşler.

Katar hiç durmaksızın gün boyunca yol almış; gece bastırıldığında bir ağacın altına sığınmışlar. At bulduğu otları yemiş, çocuk da ormandan topladığı meyvelerle karnını doyurmuş. Sonra uyuyakalmışlar. Sabah kalktıklarında ikisi de dipdiriymiş. Bir başka kralın ülkesine gelinceye kadar durmaksızın yol gitmişler. Oradaki ormana geldiklerinde Katar durmuş, "Sırtımdan in!" demiş çocuğa. Sonra da eklemiş: "Üstümdeki koşum takımlarını indir; o güzel giysilerini de çıkar. Üstlerine kılıcınla silahlarını koy; sonra hepsini bir güzel sar!" Çocuk dediklerini yapınca da ona eski, herkesin sırtında olan giysilerden vermiş; onları giy-

mesini söylemiş. Çocuk o giysileri üstüne geçirmiş. Bunun üzerine Katar demiş ki: “Sardıklarını otların arasına sakla, onlara ben göz kulak olurum. Hep bu ormanda olacağım; bana ihtiyacın olduğunda, beni burada bulabilirsin. Şimdi git, bu ülkede kendine bir iş bul!”

Bu sözler çocuğu çok üzmüş; “Hiçbir şey bilmiyorum ki,” demiş. “Yıllarca insanlardan uzakta sizlerin karnında yaşadım. Her şeye yabancıyım. Bu ülkede tek başıma ne yapabilirim?” Katar, “Korkma,” demiş, “çalışacak bir iş bulursun; ben de ne zaman istersen sana yardım edeceğim. Artık git; ama gitmeden önce sağ kulağımı büküver.” Çocuk Katar’ın sağ kulağını bükerek bükmez at bir eşeğe dönüşmüş. “Şimdi de kendi sağ kulağını bük!” demiş katar. Çocuk sağ kulağını bükerek bükmez o güzel prens, yoksul görünüşlü, çirkin, sokakta kimsenin dikkatini çekmeyecek bir adam oluvermiş; yüzündeki ay ve yıldız da ortadan kaybolmuş.

Çocuk yürüye yürüye bir kente gelmiş. Orada karşılaştığı, tahıl ticareti yapan bir tüccar, “Sen de kimsin?” diye sorunca, “Yoksul bir adamım; iş arıyorum,” demiş. “Öyleyse benim yanımda çalış,” demiş tüccar. Böylece küçük prens tüccarın yanında çalışmaya başlamış.

Tüccarın evi kralın sarayına çok yakınmış. Bir gece yarısı, çok sıcak olduğundan çocuk evden çıkmış, kralın serin bahçesine girmiş, başlamış güzel bir şarkı söylemeye. Kra-

lın yedinci ve en küçük kızı şarkıyı duymuş, bu kadar güzel şarkı söyleyenin kim olduğunu merak etmiş. Bahçeye çıkmış. Bakmış ki yoksul olduğu belli olan bir adam yere oturmuş şarkı söylüyor. Yanına yaklaşmış “Kimsin sen?” diye sormuş; ama bir yanıt alamamış.

“Ben bir şey sorduğumda bana yanıt bile vermeyen bu adam da kim acaba?” diye düşünerek odasına dönmüş. Sonraki iki gece de aynı şeyler olmuş. Üçüncü gece de aynı şey olunca prenses kızmış; “Ne garip bir adamsın sen!” demiş, “seninle konuşmaya çalışıyorum, sen bana yanıt bile vermiyorsun.” Ama bu sözlerine de bir karşılık almadan odasına dönmüş.

Ertesi gün, yaptığı işi erken bitiren küçük prens atını görmeye ormana gitmiş. Katar onu görünce hemen sormuş. “Rahat mısın? Ne yapıyorsun?” “Rahatım yerinde,” diye yanıtlamış prens, “bir tahıl tüccarının yanında çalışıyorum. Son üç gecedir kralın güzelliği ile beni büyüleyen bahçesine giriyor, şarkı söylüyorum. Her seferinde genç bir prenses yanıma geliyor; kim olduğumu, nereden geldiğimi soruyor. Ben de yanıt vermiyorum. Ne yapmalıyım?” Katar demiş ki: “Bir daha kim olduğunu sorarsa, geldiğin ülkeyi söyle, çok yoksul olduğunu, çalışmak için buraya geldiğini anlat.”

Çocuk eve dönmüş; gece, herkes yatınca da kralın bahçesine gidip o güzel şarkılarından birini söylemeye başla-

miş. Sesini duyan genç prenses gene yanına gelmiş, aynı şeyleri sormuş: “Kimsin? Nereden geliyorsun?”

Bu sefer beklemediği bir şey olmuş, adam yanıt vermiş: “Komşu ülkeden geliyorum, yoksul bir adamım, iş bulmak için buraya geldim. Şimdi de tahıl tüccarının yanında çalışıyorum.” Bunları duyan kız odasına dönmüş. Sonraki üç gece de aynı şey olmuş: Çocuk şarkı söylemeye başladığında prenses gelmiş, aynı soruları sormuş, aynı yanıtları almış.

Sonunda babasının yanına gitmiş; “Baba,” demiş, “evlenmek istiyorum, evleneceğim kişiyi de ben seçeceğim.” Kral da kızının isteğine boyun eğmiş, ülkedeki bütün kral-lara, racalara mektup yazmış, demiş ki: “En küçük kızım evlenmek istiyor, ama evleneceği kişiyi kendisinin seçeceğini söylüyor. Kiminle evlenmek istediği konusunda hiçbir fikrim yok. Sizden dileğim, şu günde buraya gelin ki sizleri görebilsin, kiminle evleneceğini söylesin.”

Birçok kral, raca bu çağrıya olumlu yanıt vermiş; kralın söylediği gün orada olmuşlar. Hepsi geldiğinde kral onlara şunları söylemiş: “Yarın sabah hepiniz sarayımın bahçe-sinde olun; en küçük kızım gelip sizleri görecektir ve evleneceği kişiyi seçecektir. Kimi seçeceğini ben de bilmiyorum.”

Küçük prenses, sabah olunca büyük bir fil getirilmesini istemiş. Kendisi de hazırlanmış; en güzel giysilerini giymiş, en göz alıcı takılarını takmış. Sonra da maviye boyanmış

olan filin sırtına binmiş. Elinde de altın bir gerdanlık tutuyormuş.

Kralların, racaların, onların oğullarının oturduğu bahçeye girmiş. Tahıl tüccarının yanında çalışan prens de öteki çalışanlarla birlikte olan biteni izlemekteymiş.

Prenses, filin sırtında bahçeyi bir baştan öbür başa dolaşmış; krallara, racalara, prenslere tek tek bakmış. Sonra da gidip tahıl tüccarının yanında çalışan prensin önünde durmuş, altın gerdanlığı onun boynuna geçirmiş.

Herkes çok şaşırmış, önce gülmüşler, sonra da “Ne biçim iş bu?” diyerek zavallı yoksul adamın boynundaki gerdanlığı almışlar, “Çekil git buradan” demişler, “yoksul, pis bir adamsın; giysilerin öyle pis ki yanımıza bile yaklaşmaman gerekir.”

Çocuk ses çıkarmamış, bahçeden çıkmış ama olup biteni görebilmek için de çok uzaklaşmamış.

Kralın kızı, elinde altın gerdanlık olduğu halde bahçeyi bir kez daha dolaşmış, sonra gene gitmiş, çocuğun önünde durmuş, gerdanlığı gene onun boynuna geçirmiş. Herkes gülmeye, bir yandan söylenmeye başlamış: “Kralın kızı nasıl olur da yoksul, sıradan biriyle evlenmeyi düşünebilir!” Sonra da çocuğun üstüne yürümüşler.

Bu arada prensesin sesi duyulmuş: “Bırakın!” Sonra çocuğu da filin üstüne almış, saraya dönmüş.

Konuk krallar, racalar, onların çocukları “Bu da ne demek oluyor?” demişler şaşkınlıkla, “prensес içimizden biriyle değil, bu yoksul adamla mı evlenmek istiyor?” Kral da onlara demiş ki: “Kızıma, seçtiği kişiyle evlenmesine izin vereceğime söz verdim. Bu yoksul, sıradan adamı iki kez seçti, onunla evlenecek!”

Annesiyle babası kızlarının seçimine saygı göstermişler, görkemli bir düğün yapılmış, Prensesle oğlan evlenmişler; düğün sonrası bütün krallar, racalar, çocukları, hepsi de evlerine dönmüşler.

Prensesin altı ablası da zengin prenslerle evliymişler; kardeşlerinin böyle yoksul, çirkin birini seçmesiyle alay etmişler; “Kardeşimiz, evlenecek başka birini bulamadı; bu yoksul, kılıksız adamla evlendi,” demişler.

Altı kız kardeşin eşleri her sabah ava gidiyor, akşam vurdukları avlarla dönüyorlar, av etlerinden yemekler yapıyorlarmış. Genç prensesin eşi ise bütün gün sarayda oturuyor, avla gitmiyormuş. Buna çok üzölen prenses, “Ablalarımın eşleri her gün ava gidiyorlar, benim eşim ise hiç ava gitmedi,” diye dertleniyormuş. Çünkü o dönemde ava gitmek erkeklığın şanıdanmış.

Sonunda dayanamamış, “Sen neden hiç ava gitmiyorsun?” diye sormuş; “Ablalarımın eşleri her gün avlanıyorlar, akşam elleri dolu olarak eve dönüyorlar. Sen neden

hep evde oturuyorsun, onlar gibi avcılık yapmıyorsun?" Bu soruyu sessiz kalarak geçiştirmiş oğlan.

Günlerden bir gün prens, "Dışarıya çıkacağım, canım hava almak istiyor," demiş. Prens de, "Çok iyi olur," demiş, "atlardan birini al!" "Yok!" demiş genç prens, "Ata binmeyeceğim; canım yürümek istiyor." Saraydan çıkmış, Katar'ı bıraktığı ormana gitmiş; Katar hâlâ eşek görünümündeymiş. Ona her şeyi anlatmış: "En küçük prensesle evlendim. Beni seçtiği için herkes güldü, alay etti, 'Bula bula bu yoksul, sıradan adamı buldu,' dediler. Ayrıca, ablalarının eşleri her gün ava gidip elleri dolu eve döndüklerinden, bense evde oturup durduğumdan, karım çok üzülüyor. Bugün ben de avlanmak istiyorum."

"Olur," demiş Katar, "sol kulağımı büküver!" Sol kulağı bükülünce hemen eski haline dönmüş, at olmuş. "Şimdi de," demiş, "kendi sol kulağını büküver, ne kadar yakışıklı bir prens olduğunu göreceksin!" Katar'ın dediğini yapınca o yoksul, çirkin, sıradan adam gitmiş; alnında bir ay, çenesinde de bir yıldız olan, genç, yakışıklı prens geri gelmiş. Otların arasına sakladığı giysileri giymiş, kılıcını kuşanmış, silahlarını almış, koşum takımlarını Katar'ın sırtına yerleştirmiş, kendi de sırtına binip ava gitmiş.

Çok uzaklara gitmişler; birçok kuş, birkaç geyik vurmuş prens. Avlanacak bütün hayvanları genç prens avladığından öteki altı damat o gün hiçbir şey avlayamamışlar; bü-

tün günü avlayacak bir hayvan arayarak geçirmişler. Sonunda yorulmuşlar, aç ve susuz kalmışlar. Oysa genç prens, bir ağacın gölgesinde oturmuş, yemek yiyor, bir yandan dinleniyormuş. Ablaların eşleri onu bulduklarında, yanında su da varmış, yiyecek de...

Altı prens onu gördüklerinde, “Şu yakışıklı prene bakın!” demişler, “Alnında ay, çenesinde de yıldız var. Bu ormanda böyle bir prene hiç rastlamamıştık. Bir başka ülkeden gelmiş olmalı.” Yanına yaklaşmışlar, selam vermişler, kendilerine biraz su ve yiyecek verip veremeyeceğini sormuşlar. Genç prens kim olduklarını sorunca da, “Kralın altı büyük kızının eşleriyiz,” demişler, “bütün gün av peşinde koştuk, çok açız ve susadık.” Küçük prensesin eşini tanıyamamışlar tabii.

Kendisiyle aylardır acımasızca alay eden altı bacanağına şöyle bir bakmış ve “Elbette,” demiş genç prens, “dediklerimi yapacak olursanız, size su da veririm, yiyecek de...” “Susuzluktan neredeyse öleceğiz, ne istersen yaparız,” yanıtını alınca da eklemiş: “Hepinizin sırtına kırmızı bir damga basacağım. Sonra su da içersiniz, yemek de yersiniz. Anlaştık mı?” Prensler, “Nasıl da giysilerimizin altında kalacak, kimse görmeyecek,” diye düşünüp kabul etmişler. Bunun üzerine genç prens cebinden altı tane bakır para çıkarmış, ateşte kızdırıp her birinin sırtına basmış. Sonra

da onlara su, yiyecek vermiş. Adamlar açlıklarını, susuzluklarını gidermişler, teşekkür edip ayrılmışlar.

Prens ise karanlık bastırınca kadar ağacın altında oturmuş, sonra da atına atlayıp sarayın yolunu tutmuş. Onu at sırtında görenler, “Ne yakışıklı bir prens,” demişler, “alında bir ay, çenesinde de yıldız var.” Ancak kimse onu tanıyamamış. Saraya geldiğinde de onu tanıyamadıklarından, kim olduğunu sormuşlar. Hatta kapıdaki nöbetçi içeri sokmak bile istememiş. Herkes, o güne kadar gördükleri en yakışıklı prens olan bu kişinin kim olduğunu birbirine sorup duruyormuş.

Sonunda kendisine de sormuşlar. “En küçük prensesin eşiyim,” demiş. Hep bir ağızdan “Olamaz!” diye yanıtlamışlar, “O yoksul, sıradan bir adam, üstelik çirkin de...”

“Ne yapayım ki, ben oyum,” demiş prens. Kimse inanmamış. “Gerçeği söyle, kimsin sen?” demişler.

“Belki beni tanımadınız,” demiş prens, “küçük prensesi çağırın, onunla konuşmak istiyorum.” Çaresiz, prensese haber vermişler, o da gelmiş; “Bu benim eşim değil,” demiş hemen, “benim eşim bunun yarısı kadar bile yakışıklı değil. Herhalde bir başka ülkeden gelen bir prens.”

Sonra o da sormuş: “Kimsin? Neden eşim olduğunu söylüyorsun?”

“Eşimim de ondan,” diye yanıtlamış prens, “doğru söylüyorum.”

“Hayır,” demiş prenses, “doğru söylemiyorsun; sen benim eşim değilsin. Eşim senin kadar yakışıklı değil; evlendiğim kişi yoksul, sıradan bir adam.”

“Bu doğru; ama senin eşimim,” diye yanıtlamış prens tekrar, “tahıl tüccarının yanında çalışıyordum; sıcak bir gecede babanın sarayının bahçesine girdim, şarkı söylemeye başladım. Sen de beni duydun, sesime vuruldun, yanıma geldin, kim olduğumu, nereden geldiğimi sordun. Yanıt vermedim. Sonraki iki gece de aynı şey oldu. Dördüncü gece, yoksul birisi olduğumu, iş aramak için bir başka ülkeden geldiğimi, tahıl tüccarının yanında çalıştığımı anlattım. Sonra gittin, babana evlenmek istediğini, ama evleneceğin kişiyi kendinin seçeceğini söyledin. Yığınla kral, raca, oğulları geldiler, babanın bahçesinde toplandılar. Bir filin sırtında bahçeye geldin, dolaşıp hepsine bir bir baktın, sonra da elindeki altın gerdanlığı boynuma geçirdin. İşte, gerdanlık boynumda; evlendiğimiz gün verdiğin yüzükle mendil de burada...”

Bunca ayrıntıyı anlatınca onun gerçekten eşi olduğuna inanmış prenses; böylesine yakışıklı birine eş olduğuna çok sevinmiş. “Ne garip bir adamsın!” demiş, “bu sabaha kadar yoksul, çirkin, sıradan bir adamdın. Şimdi çok yakışıklısın; bir prens gibisin... Bugüne kadar böyle yakışıklı birine hiç rastlamadım. Şimdi eşim olduğunu biliyorum.” Sonra da, kendisine böyle bir eş verdiği için Tanrı’ya te-

şekkür etmiş; “Çok yakışıklı bir eşim var,” demiş, “alnında bir ay, çenesinde de yıldız var. Bu ülkede onun gibisi yok...” Sonra da onu annesi ile babasının yanına götürmüş. Onlar da hiç böyle birini görmediklerini söylemiş, çok sevinmişler. Böylece genç prens eşiyle birlikte sarayda yaşarken Katar da kralın ahırında yaşamaya başlamış.

Günün birinde kral, kızları, yedi damadı ve başka birçok kişi sarayın büyük odasında otururlarken genç prens demiş ki: “Sarayınızda altı hırsız var!” “Altı hırsız mı?” demiş kral, “Kim onlar, göster bakayım.” Prens de öteki altı prensi göstermiş. Kral, orada bulunan herkes çok şaşırmışlar; prensin söylediğine inanmamışlar. O ise ısrar etmiş; “Giyisilerini çıkartın, her birinin sırtında bir hırsız damgası olduğunu göreceksiniz.” O yıllarda hırsızlıktan yakalananların sırtlarına bir utanç damgası basılırmış. Altı prensin giyisileri çıkartılmış, sırtlarındaki kırmızı damgayı herkes görmüş. Prensler utançlarından yerin dibine geçmişler. Genç prens ise keyifliymiş; yoksul, sıradan bir adam görünümündeyken onların kendisiyle nasıl alay ettiklerini unutmamışmış. Onlara anladıkları dilden bir ders vermek istemiş böylece.

Bu arada evlenmeden önce, daha ormandayken Katar, doğumuyla ilgili her şeyi, annesinin ve onun başına neler geldiğini bir bir anlatmış. Sonra da demiş ki: “Evlendikten sonra seni babanın ülkesine götüreceğim.”

Sonunda o gün gelmiş; genç prensin öteki prenslerden intikam aldığı günün sabahında Katar demiş ki: “Artık babanın yanına gitme zamanın geldi. Ülkene gitmek için kraldan izin iste. Ne yapman gerektiğini sonra anlatırım.”

Atın her dediğini yapan prens eşinin yanına gitmiş, “Babamı ve annemi görmek için ülkeme gitmek istiyorum,” demiş. “Olur,” demiş prenses, “babam ve annemle konuşur, gitmemiz için izin vermelerini isterim.” Dediğini de yapmış. Kral yanlarına at, fil, sayısız armağan, hatta onları korumaları için asker bile vermiş. Yola çıkmışlar. Epey yol aldıktan sonra, dadının genç prensi kutu içinde bir çukura koyduğu, Şankar ile Suri’nin kurtarıp karınlarına aldıkları yere gelmişler. Orada çadırlarını kurmuşlar.

Prensın babası, yani bahçıvanın kızının kocası olan kral, sarayının karşısına çadırlar kurulduğunu görünce çok telaşlanmış; büyük bir kralın kendisine savaş açtığını düşünmüş. Uşaklarından birini gönderip bunların kimin çadırları olduğunu sordurmuş.

Genç prens oturmuş, bir mektup yazmış: “Büyük bir kralsın. Benden korkmana gerek yok. Seninle savaşmaya gelmedim. Oğlun gibi yakın olduğumu düşün. Ülkeni görmeye, seninle konuşmaya gelen bir prensim. Büyük bir eğlence düzenleyeceğim; kadın erkek, genç yaşlı, yoksul zengin, her sınıftan, her yaştan, ülkende yaşayanların hepsi gelmeli. Bir hafta burada konuşum olacaklar.”

Kral mektupta yazılı olanlardan çok hoşnut kalmış; ülkesinde yaşayan herkesin bu genç prensin düzenleyeceği eğlenceye katılmasını istemiş. Herkes katılmış. Kral da yanında dört kraliçeyle gelmiş. Gelmeyen bir kişi varmış: Bahçıvanın kızı. Onu düşünen kimse olmadığından eğlenceye çağırarak da akıllarına gelmemiş.

Herkes toplandığında prens annesinin katılanlar arasında olmadığını görmüş; krala “Ülkende yaşayan herkes burada mı?” diye sormuş. “Evet,” diye yanıtlamış kral. Ancak prens ısrar etmiş: “Emin misin?” “Elbette!” diye yanıtlamış gene kral. “Birinin burada olmadığını biliyorum,” demiş prens, “bahçıvanının kızı; bir zamanlar eşin olan, şimdi sarayında hizmetçi olarak kullanılan kadın.”

Kral prene hak vermiş, “Doğru söylüyorsun,” demiş, “Onu unutmuşum.” Prens uşaklarına en güzel arabayı hazırlamalarını, saraya gidip bahçıvanın kızını bulmalarını söylemiş, “Yıkansın, en güzel giysilerini giysin, en gösterişli takılarını taksın, sonra da arabaya binsin,” demiş.

Uşaklar bahçıvanın kızını almaya gittiklerinde, kral bu yakışıklı, genç prensin kim olduğunu, bütün bunları nasıl bildiğini düşünüp durmuş. Sonra birden fark etmiş ki oğlanın alnında bir ay, çenesinde de yıldız var... Prensın hangi ülkede doğduğunu merak etmiş.

O bunları düşünedursun, bahçıvanın kızını getiren araba gelmiş. Genç prens arabanın yanına gitmiş, kızın dışarı

çıkmasına yardım etmiş, sonra da onun koluna alıp çadırına getirmiş. Çadırdakileri tek tek selamladığında prensin kendilerine selam vermediğini, hatta onları hiç umursamadığını, görmezden geldiğini gören kötü kalpli kraliçeler hem şaşırılmışlar, hem de kızmışlar. Prens ise hiç oralı değilmiş; bahçıvanın kızıyla yakından ilgileniyor, onu rahat ettirmek için elinden geleni yapıyormuş. Bu durumdan çok mutlu olduğu da belliymiş.

Yemeğe oturmuşlar; prens gene bahçıvanın kızına her türlü saygıyı gösteriyor, ona en güzel yiyecekleri kendi elleriyle sunuyormuş. Kız da prensin gösterdiği bu yakın ilgiye şaşırıyormuş, “Kim bu yakışıklı prens?” diye düşünüyormuş, “alnında ay, çenesinde de yıldız var. Böyle yakışıklı birini hiç görmedim. Hangi ülkeden geliyor acaba?”

İki-üç gün böyle geçmiş; bu süre içerisinde kral ve kralın topraklarında yaşayan herkes prensin yakışıklılığından ve bonkörülüğünden konuşuyor, kim olduğunu merak ediyormuş.

Bir gün prens, krala çocuğu olup olmadığını sormuş. Kral, üzgün bir ifadeyle olmadığını söyleyince, “Benim kim olduğumu biliyor musun?” diye sormuş prens. “Hayır,” demiş kral, “söylemedin ki! Kimsin?”

“Senin oğlunum,” demiş prens, “bahçıvanın kızı da benim annem.”

Kral başını iki yana sallamış; “Nasıl oğlum olabilirsin?” demiş, “Hiç çocuğum olmadı ki.”

“Ama oğlunum,” diye yanıtlamış prens ve başlamış anlatmaya: “Senin kötü kalpli dört kraliçen, bahçıvanın kızının sana bir oğlan çocuk veremediğini, taş doğurduğunu söylediler, oysa benim küçük yatağıma taşı koyan kendileriydi... Sonra da beni öldürmeye çalıştılar...”

Kral inanmamış; “Oğlum olmanı isterdim,” demiş, “ama hiç çocuğum olmadığından, oğlum olmana olanak yok.” Prens konuşmasını sürdürmüştü: “Köpeğin Şankar’ı, onu neden öldürttüğünü hatırlıyor musun? Ya ineğin Suri’yi, onu niçin öldürttüğünü? O dört kraliçe benim yüzümden onları öldürttüler...” Sonra kralın koluna girmiş, Katar’ın yanına götürmüştü: “Bu atı tanıyor musun?” diye sormuş.

Kral Katar’ı görür görmez, “Bu benim atım, Katar,” demiş. “Doğru!” diye yanıtlamış prens, “Sırtında ben varken ahırdan nasıl rüzgâr gibi çıktığını, önünden geçtiğini de hatırlıyor musun?” Bu arada Katar dile gelmiş, söze karışmış, prensin gerçekten onun oğlu olduğunu söylemiş, doğumundan o ana kadar başından geçenleri bir bir sıralamış. Kral, o yakışıklı, genç prensin oğlu olduğunu anlayınca çok sevinmiş, boynuna sarılmış, sevinçten hüngür hüngür ağlamaya başlamış.

“Artık,” demiş kral, “Benimle saraya gelmeli, hep yanımda kalmalısın.”

“Hayır!” demiş prens, “bunu yapamam; sarayına gelemem. Buraya annemi görmeye geldim. Onu da yanımıza alıp eşimin babasının sarayına gideceğiz. Bir başka ülkenin kralının kızıyla evlendim; onunla yaşayacağız.”

Babası ısrar etmiş: “Bunca yıl sonra seni bulmuşken gitmene izin veremem,” demiş, “eşinle birlikte gel, sarayında annenle ve benimle birlikte yaşa.” “Asla,” demiş prens, “o dört kötü kalpli kraliçeyi cezalandırmadıkça gelmem.”

Kral, oğlunun söylediğini ikiletmemiş, kraliçeleri cezalandırmış; böylece kral, yeni kraliçe, oğulları prens ve prensin eşi kralın sarayına yerleşmiş, sonraki yılları birlikte mutluluk içinde geçirmişler.

Katar ise periler diyarına dönmemiş; genç prensle birlikte kalmış, onun mutluluğuna ortak olmuş; acısında, sevincinde hep onun yanında bulunmuş. Dostlukların en güzelini birlikte yaşamışlar.

ASLAN VE TURNA KUŞU

Gautama Buda bundan yüzyıllarca önce Hindistan'ın Kusinara bölgesinde dostlarının arasında ölürken onlara şöyle demiş: "Kardeşlerim, görüyorsunuz ki yok olmak her canlının yazgısıdır; ancak bir yok oluş başka biçimde doğuşların da başlangıcıdır. Güzel ve kalıcı olan, herkesin birbirini sevmesi, birbirine yardım etmesidir." Böyle deyip ölen Buda farklı canlıların görüntüsünde tekrar tekrar doğmuş. Karınca olmuş, leylek olmuş, kestane ağacı olmuş, tavşan olmuş, papatya olmuş... Her farklı doğuşunda da pek çok şey yaşamış. Her seferinde dayanışmayı, kardeşliği ve güzelliği kendisine ilke edinmiş. Buda, bir zamanlarda beyaz bir turna kuşu olarak Himavanta bölgesinde dünyaya gelmiş. Turna kuşu o ağaç senin, bu ağaç benim, bir ağaçtan ötekine özgürce uçuyor, yiyecek böcek, bitki arıyormuş. Bu arada büyük bir et parçasını

yerken gırtlğına bir kemik takılan, yemek yiyememesi bir yana, nefes alırken bile müthiş acı çeken bir aslan görmüş. Kendini ormanlar kralı sanan bu güçlü hayvana, “Ne oldu sana?” diye sorunca, aslan başına geleni zar zor anlatabilmiş. Turna kuşu, “Gırtlğına saplanan kemiğı çıkartırım; ama bunun için ağzını açman, benim de içine girmem gerekir. Ya beni yersen!” demiş. Acıdan kıvranan aslan, “Merak etme, seni yemem; yeter ki beni kurtar!” demiş.

Turna kuşu, aslanın söz vermesi üzerine, “Peki,” demiş, “ama sol yanına dön.” Bir yandan da kendini olabilecek tehlikelere karşı korumayı düşünüyormuş: “Bunun ne zaman ne yapacağı hiç belli olmaz. Dikkatli olmalı, hatta önlemini almalıyım.” Sonunda, küçük bir dal parçası bulmuş, alt ve üst çenesinin arasına öyle yerleştirmiş ki, aslanın ağzını kapatması artık mümkün değilmiş. Kendini böylece sağlama alan turna kuşu, aslanın açık ağzına kafasını sokmuş, gagasıyla kemik parçasını yakalayıp çekmiş. Dışarıya çıkmış; aslanın çenelerinin arasına yerleştirdiğı dalı da almış. Böylece aslan acılarından kurtulmuş, turna kuşuna teşekkür etmiş.

Aradan bir süre geçmiş. Turna kuşu yağmurda fazlaca kaldığı bir gün hastalanmış, yataklara düşmüş. Bir ağacın en üst dallarında hasta hasta yatarken bir yandan da midesinden gelen açlık gurultularını nasıl dindireceğini düşünüyormuş. Derken bir süre sonra ağacın altında, hayatını kurtardığı aslanı görmüş. Aslan, yakaladığı bir öküzü yi-

yormuş. Turna kuşu “Şuna sesleneyim,” demiş, hasta haliyle güç bela bir dalın üstüne tünemiş, başlamış konuşur gibi şarkı söylemeye:

“Hayvanlar kralı! Majesteleri!

Elimizden geldiğince,

Size bir hizmette bulunduk.

Bunu karşılık beklemeden yaptık,

Dostluk köprüleri attık,

Lakin şimdi hastayım,

Aç olduğum için yuvadayım,

Bir yardımın olursa buradayım.”

Bu sözleri duyan aslan da aynı şiirsellikte yanıtlamış:

“Unutma ki ben kanla beslenirim,

Her zaman avlanırım.

Bir zamanlar ağzıma girdiğin halde,

Hâlâ sağ kalmış olmana şükret.

Duyduklarına hem çok şaşırان hem de çok üzülen Turna kuşu buna yanıt olarak iki dörtlük söylemiş:

“İyilik yaramaz, zaten iyilik de yapmaz,

İyilik yapmadığı için iyilikten de anlamaz.

Ona yardım etmek yararsızdır,

Ne kadar iyilik yapsan da,

Dostluğu kazanılmaz.

Onun için ona dokunmamak en iyisi,

Ne hali varsa görsün.

Bunları söyledikten sonra kanatlarını guruldayan karnına bastırmış; öğretilerinde, söylediklerinde ne kadar da haklı olduğunu düşünmüş bir kez daha Buda.

Onun aslanla konuşmasını duyan minik bir ispinoz hemen ağzındaki yiyeceği Turna kuşuna vermiş ve iyileşene kadar ona bakmış. Bu iki kuşun ve diğer canlıların arkadaşlığı ve dostluğu yıllarca sürmüştü.

GÜNEŞ, AY VE RÜZGÂR'IN AKŞAM YEMEĞİ

Evrendeki milyonlarca yıldızdan birinin üç çocuğu varmış. Bunlar Ay ve Güneş adında iki kız ve Rüzgâr adında bir oğlanmış. Aralarında birer yaş fark olan bu üç çocuğu saygılı, terbiyeli ve sevgi dolu yetiştirmeye çalışıyormuş Yıldız anne. İyi çocuklarmış üçü de; ama büyüdükçe Güneş ve Rüzgâr kötü arkadaşlar edinmeye başlamış. Bu kötü arkadaşların etkisinde kalarak zaman zaman güzel davranışlardan ve nezaketten uzaklaşıyorlarmış. Bu durum Yıldız anneyi üzüyormuş; ancak verdiği iyi eğitime güvendiği için çocuklarının olumsuz ve kötü şeylere yönelmeyeceklerini düşünüyormuş.

Günlerden bir gün, Güneş, Ay ve Rüzgâr, amca ve halaları olan Fırtına ve Yıldırım ile birlikte yemeğe gitmişler. Anneleri evde ve Samanyolu'nda yapılacak pek çok işi olduğu

için yemeğe gitmemiş; iş yapmayı ve çocuklarının dönmesini beklemeyi yeğlemiş.

Güneş ile Rüzgâr yemişler içmişler; ama yediklerinden biraz da annelerine götürmek aklılarının ucuna bile gelmemiş. Bencilliklerin ve düşüncesizliklerinin farkında bile değillermiş. Oysa düşünceli olan Ay annesini unutmamış; yediği her yemeğin bir bölümünü ayırmış, o çok güzel, ince ve uzun tırnaklarının arasına koymuş.

Dönüşlerinde, gece boyunca uzaklardan, parlak gözlerle onları izleyen anneleri “Bana ne getirdiniz?” diye sormuş. En büyükleri olan Güneş, “Hiçbir şey getirmedi,” demiş, “dostlarımla eğlenmeye gittim, anneme yemek getirmeye değil!” Rüzgâr da, “Ben de sana bir şey getirmedi, anne,” demiş, “eğlenmeye gittiğimde, dönüşümde sana bir şeyler getireceğimi nasıl bekleyebilirsin ki? İki göktaşı kırıp yeyseydin ya da bizimle yemeğe gelseydin de böyle söylenmeseydin.” Annenin çok ağırına gitmiş bu sözler. Gözleri dolmuş, parlak kollarından dördüyle gözlerini silmiş “Nankörler!” diye geçirmiş içinden. “Saatlerdir odalarınızı temizlemeye çalışıyorum oysa.” Ay’ın söyledikleri ise onlardan farklı olmuş; “Bir tabak getir de, taşıdıklarımı içine koyayım,” demiş; tabak gelince de ellerini sallamış, tırnaklarının altına koymuş olduğu şeyler tabağa dökülmüş, ortaya çok güzel bir yemek çıkmış.

O zaman Yıldız, Güneş'e dönerek şunları söylemiş: "Eğlenmeye gittiğine, yiyip içtiğine, anneni ise hiç düşünmediğine göre, cezalandırılman gerekecek. Bundan böyle ışınların o kadar sıcak ve yakıcı olacak ki sana kimse dokunamayacak. İnsanlar senden sakınacaklar, ortaya çıktığında elleriyle yüzlerini kapayacaklar, sana bakamayacaklar."

İşte bundan ötürü Güneş böyle sıcaktır.

Sonra Rüzgâr'a dönmüş. "Sen de bencil olduğundan anneni hatırlamadın; senin cezan da, sıcak günlerde bile esmek olacak; her şeyi uçuracak, kırıp dökeceksin. İnsanlar senden kaçacaklar. Her şeyi dağıtan bir ayyaş gibi olacaksın."

İşte bundan ötürü şiddetli Rüzgâr çekilmezdir.

Sıra gelmiş Ay'a... "Kızım," demiş Yıldız, "anneni hatırladığın, yediklerinden bir parça da ona ayırdığın için bundan böyle serin, sakın ve parlak olacaksın. Işınlarına başka hiçbir şey karışmayacak, insanlar seni sevecek, sana şiirler yazacak, senin için şarkılar besteleyecek."

İşte bundan ötürü Ay'ın ışınları yumuşak, serin ve böyle sine güzeldir.

PUNÇKIN

Çok eski zamanlarda sevdiği bir karısı ve yedi kızı olan bir race varmış. Kızların hepsi birbirinden güzel, birbirinden akıllıymış; ama en küçükleri olan Balna daha akıllıymış. Kızlar daha küçükken amansız bir hastalığın pençesine düşen anneleri ölmüş, yedi küçük kız anneleri olmadan büyümüşler, birbirlerine annelik yapmışlar.

Babaları bir daha evlenmeyi düşünmemiş. Evle ilgili tüm işlerle de kızlar ilgileniyor ve babalarına kendi elleriyle yemek yapıyorlarmış. Babaları bu durumdan çok hoşnutmuş; çünkü hem zehirlenme korkusu yaşamıyormuş artık, hem de yemekler sevgi ve özenle yapıldığından daha lezzetli oluyormuş.

Bu sıralarda vezir, arkasında karısını dul, kızını da babasız bırakarak ölmüş. Bir süre yas tutan vezirin karısı, hemen sonra raceyı gözüne kestirerek ona kendini gös-

termenin bir yolunu düşünmeye, bunun için planlar yapmaya başlamış. Planın ilk parçası, bir bahaneyle her gün racanın evine gitmekmiş. Bu yüzden her gün, ama her gün, yedi prenses babalarına yemek hazırlamakla uğraşırlarken, vezirin dul karısı kızıyla birlikte gelir, ocaktan bir parça ateş vermelerini istemiş. Balna, her seferinde, ablalarına, “Bu kadına yüz vermeyin; evinde yaksın ateşi, neden sürekli bizimkinden istiyor?” diyor, sonra da “Böyle giderse, günün birinde başımıza iş açacak,” diye ekliyormuş. Böyle demesinin nedeni yardımsever olmayışı değilmiş. Akıllı Balna, kadının gözlerindeki tilki bakışları fark etmişmiş çünkü.

Ancak ablaları söylediklerine katılmıyorlar, “Sus bakayım,” diyorlarmış. “Bu zavallı kadınla niçin uğraşıyorsun? Bırak, canı istiyorsa biraz ateş alsın.”

Günün birinde, kadın gene ocağın başına gitmiş, birkaç parça odun almış, ama kimsenin kendisine bakmadığı bir sırada da raca için hazırlanan yemeğin içine bir avuç çamur atıvermiş.

Raca, kızlarından çok hoşnutmuş; anneleri öldüğünden bu yana kendi elleriyle babalarının yemeğini hazırlıyorlar, böylece birisinin gelip de zehir katmasını önlüyorlarmış. O gün yemeğine çamur karışmış olduğunu anlayınca, bunu birinin yapmış olabileceğini düşünmemiş, kızlarının dikkatsizliğine vermiş. Hatta bu olay sonraki birkaç gün de

tekrarlandığı halde, kızlarını ne azarlamış, ne de onlara bir şey söylemiş.

Ancak bakmış ki, yemeklerinden her çamur çıkıyor; günün birinde, gizlenmeye, kızlarının nasıl yemek yaptıklarını gözlemeye karar vermiş. Mutfağın yanındaki odaya saklanmış, duvardaki bir delikten mutfakta ne olup bittiğini görmeye çalışmış.

Kızlarının pirinci ayıkladıklarını, dikkatlice yıkadıklarını, baharatını koyduklarını, yemek hazır olduğunda da, tencereyi ocaktaki ateşin üstüne yerleştirdiklerini görmüş. Elbette, gördüğü bu kadar değilmiş... Vezirin dul karısının geldiğini, Balna'nın kızgın kızgın, "Neden evinde ateş yakmıyorsun da her gün buraya geliyorsun?" diye söylendiğini, ablalarına dönüp, "Bu kadına odun filan vermeyin; gitsin, başının çaresine baksın," dediğini duymuş.

Ancak en büyük kızının, "Balna! Bırak bu zavallı kadıncağız biraz odun, biraz ateş alsın; bize zararı yok ki!" dediğini, Balna'nın da, "Her gün buraya gelmesine izin verirseniz, ki gelmesini gerektiren bir durum yok, günün birinde zararı olabilir; o zaman üzülürüz," diye karşılık vermesine de tanık olmuş.

Kızlarının konuşmalarını merakla izleyen raca, kadının, o kadar özenle hazırlanmış yemeklerin durduğu ateşe yaklaştığını, birkaç odun aldığını, her yemeğin içine de biraz çamur attığını görmüş.

Gördüklerine çok öfkelenildiğinden kadının hemen yakalanarak getirilmesini buyurmuş. Kadın yanına geldiğinde, racanın ağzından girmiş, burnundan çıkmış, bunu kendisini izlesin diye yaptığını öyle inandırıcı sözcükler kullanarak anlatmış ki, raca kadını cezalandırmaktan vazgeçmekle kalmamış, onunla evlenmiş de... Böylece racanın karısı - racaların karısına dendiği üzere- *rane* olmuş ve kızıyla birlikte sarayda yaşamaya başlamış. İlk zamanlarda suya sabunla karışmayan Rane, planın ikinci aşamasını uygulamaya karar vermiş. Bu aşama yedi prensesle ilgiliymiş.

Rane, yedi prenesten nefret ediyor, “Ne yapsam da, şunlardan kurtulsam?” diye düşünüp duruyormuş; böylece kendi kızının prenses olmasını, racanın bütün mirasının ona kalmasını istiyormuş. Kızların kendisine iyi davranmalarına karşılık vermek bir yana, yaşamı onlara zehir etmek için elinden geleni yapmaya başlamış plan gereği: Onlara ekmekten başka yiyecek vermiyor, çok az su veriyor, o güne kadar iyi yemekler yiyen, güzel giysiler giyen kızların giderek sefilleşmelerine neden oluyormuş. Kızlar da yaşadıklarını babalarına anlatarak onun mutluluğunu engelleyeceklerini düşündüklerinden, bu olumsuz durumu babaları dahil, kimseyle paylaşmıyorlarmış.

Zavallı kızlar, her gün annelerinin mezarına gidiyor, bir yandan ağlıyor, bir yandan da başlarına gelenleri sadece orada anlatıyorlarmış: “Ah, anneciğim! Çocuklarının du-

rumunu, ne kadar mutsuz olduğumuzu, bu acımasız üvey annemizin bizi nasıl aç bıraktığını görüyor musun?”

Gene günün birinde böyle ağlaşır, annelerine dert yaranlarken, birden mezarın üstünde çok güzel bir narenciye ağacı boy atmış; ağacın dalları meyvelerle doluymuş. Kızlar hemen biraz meyve yemişler. O günden sonra da, üvey annelerinin kendilerine verdiği kötü yiyecekler yerine, annelerinin mezarı üstündeki o çok güzel narenciye ağacının meyvelerini yemeyi, açlıklarını böyle bastırmayı yeğler olmuşlar.

Aradan bir süre geçmiş. Günün birinde Rane kızına demiş ki: “Bu kızlar, verdiğim yemekleri yemek istemediklerini söylüyor, bir lokma bile almıyorlar; ama gün geçtikçe zayıf düşüp hastalanacaklarına serpilip gelişıyorlar. Bunun nasıl olduğunu anlamıyorum!” Bunları söyledikten sonra, kızının prensesleri izlemesini, birisinin onlara yiyecek verip vermediğini öğrenmesini istemiş.

Ertesi gün prensesler annelerinin mezarı başında o lezzetli meyveleri afiyetle yerlerken, üvey kardeşleri onları gözetlemiş, olup biteni görmüş. Ancak onun kendilerini izlediğini, bir köşeye gizlenip gözetlediğini anlayan Balna, ablalarına demiş ki: “Üvey kardeşimizin bizi gözetlediğini görmüyor musunuz? Onu buradan kovalım ya da meyveleri saklayalım. Yoksa gider, gördüklerini annesine anlatır; bu da bizim için kötü olur.”

Ama ablaları gene karşı çıkmışlar; “Bu kadar kötü olma, Balna!” demişler, “Gördüklerini annesine anlatacak kadar acımasız olamaz.” Üstelik kızı yanlarına çağırmış, topladıkları meyvelerden ona da vermişler.

Kız, meyveleri yemiş, ama eve döner dönmez de gördüklerini annesine anlatmış. “Senin verdiği yemekleri yememelerine hiç şaşırmadım. Annelerinin mezarının üstünde çok güzel bir narenciye ağacı var. Her gün oraya gidiyor, ağaçtan kopardıkları meyveleri yiyorlar. Bana da verdiler; bugüne kadar hiç öylesini yememiştim.”

Bunları duyan Rane bütün gün odasından dışarı çıkmamış. Ne olduğunu soran racaya da, başının çok ağrıdığını söylemiş. Meraklanan raca, “Senin için ne yapabilirim?” diye sorduğunda, “Baş ağrımı geçirecek tek bir şey var,” demiş. “Ölen karının mezarının üstünde güzel bir narenciye ağacı var; onu kökünden söküp buraya getirt, parçalat, büyük bir kazanda kaynat, sonra da o sudan alıp alınma sür, baş ağrım ancak öyle geçebilir.” Raca, uşaklarını göndermiş, o güzelim ağacı köküyle birlikte söktürmüş, parçalatmış, kaynattırmış, sonra da bir parça suyu karısının alınına sürmüştü. Kadın hemen ayaklanmış, baş ağrısının geçtiğini söylemiş.

Ertesi gün yedi prenses, her gün yaptıkları gibi annelerinin mezarına gitmişler ki, ne görsünler: Narenciye ağacının yerinde yeller esiyor. Başlamışlar ağlamaya. Onlar ağ-

larken, annelerinin mezarında bulunan küçük kabın içinde bir sıvının olduğunu, biraz sonra da sertleşerek beyaz bir pastaya dönüştüğünü görmüşler. Bir parça alıp yediklerinde tadını çok hoş bulmuşlar. Ondan sonra da her gün gittiklerinde, kabın içinde pasta bulur olmuşlar.

Bu arada üvey anneleri, kızların hâlâ sağlıklı olduklarını görüp kızına demiş ki: “Annelerinin mezarında büyüyen ağacı yok ettim; ama kızlar ne zayıfladı, ne de güçten düştü. Oysa verdiklerimden hiçbirini yemiyorlar. Bunda bir iş var.”

Kızı, “Ben gene izlerim onları,” demiş ve ertesi sabah peşlerine takılmış. Kızın peşlerinden geldiğini ilk gören Balna olmuş gene. “Bakın, bu kız gene peşimizde,” demiş ablalarına, “kabın çevresine oturalım da ne yaptığımızı görmesin. Yoksa annesine gidip anlatır, bu da bizim için iyi olmaz.”

Ancak ablaları, Balna’nın çok kuşkucu olduğunu düşünmüş, onun söylediklerinin tam tersini yapmışlar: Kızı yanlarına çağırarak, ona bir dilim pasta vermişler. Kız da koşup gördüklerini annesine anlatmış.

Duyduklarına çok kızan Rane, hemen uşakları göndermiş, kızların annelerinin mezarını yerle bir ettirmiş, kabı da kırdırmış. Ancak yaptığını yeterli bulmamış olacak ki, ertesi gün çok hastalandığını, ölmek üzere olduğunu söylemiş. Raca, onu iyileştirecek her şeyi yapacağını söyleyin-

ce de, “Her şeyi mi?” demiş. “Her şeyi!” diye yanıtlamış Raca. “Beni ölümden kurtaracak tek bir şey var!” demiş Rane, “Önceki karından olan yedi kızını öldür, kanlarını alnıma, avuç içlerime sür; onların ölümü benim yaşamamı sağlar.”

Raca duyduklarından dehşete kapılmış, ama verdiği sözden de geri dönememiş. Kalbi kan ağlayarak kızlarını aramış. Onları, annelerinin yıkılmış mezarının başında gözyaşı dökerlerken bulmuş. Kızlarına bir şey yapamayacağına anlamış onları görür görmez. Başka bir çözüm yolu düşünmüş. Kendisiyle birlikte ormana gelmelerini istemiş onlardan. Bu orman, girenin bir daha zor çıktığı bir ormanmış. Ancak ormanı çok iyi bilenler zaman zaman girer, orada avlanırmış. Ormana geldiklerinde bir ateş yakmış, biraz yemek yapmış, birlikte yemişler. Öğleden sonra hava çok sıcak olduğundan kızlar uyuyakalmışlar. Karısının kötülüğünden korkan raca da onları orada bırakmış, sessizce ayrılmış. “Üvey anneleri öldüreceğine burada ölmeleri daha iyi, hem belki kurtulurlar. Yırtıcı hayvanlarla yaşamayı öğrenip hayatta kalmayı başarabilirler,” diye düşünmüş. Sonra da bir geyik vurmuş, kanını saraya götürüp karısının alnına, avuç içlerine sürmüştü. Kızlarını öldürdüğünü düşünen kadının içi rahatlamış, hemen iyileşivermiş!

Bu arada prensesler uyanmış, ormanda bir başlarına olduklarını görünce korkudan bağırmaya başlamışlar; babaları belki duyar da gelir diye umuyorlarmış. Oysa babaları onları duyamayacak kadar uzaktaymış.

Masal bu ya, o gün komşu racanın yedi oğlu da aynı ormanda avlanmış, evlerine dönüyorlarmış. En küçükleri demiş ki: “Durun! Bir ses duydum galiba. Birileri ağlıyor, bağılıyor; siz duymuyor musunuz? Hadi, sesin geldiği yöne gidelim, ne olduğunu öğrenelim.”

Atlarını ağaçların arasına sürmüşler. Kısa bir süre sonra da yedi prensesin yanına gelmişler. Yedisi birden gördükleri yedi prensese vurulmuş, güzellikleri karşısında ağızları açık kalmış. Onları o halde gören, hele başlarına neler geldiğini de öğrenen küçük prens, her birinin bir prensesi atının terkisine almasını, saraya gidince de her prensin terkisine aldığı prensesle evlenmesini önermiş. Seve seve kabul etmişler.

Topraklarına dönmüşler, yedi prensin böyle güzel prenseslerle evlenecek olması büyük sevinçle karşılanmış.

Böylece, en büyük prens en büyük prensesi almış; diğerleri de kendi yaşıtları prenseslerle evlenmişler. En küçükleri ve en yakışıklıları olan da Balna’yla evlenmiş elbette.

Aradan bir yıla yakın bir süre geçmiş ve Balna’nın bir oğlu olmuş. Diğerlerinin çocuğu olmadığından, amcaları ve teyzeleri o kadar çok sevinmişler ki bebeğin yedi annesi, yedi de babası var gibiymiş.

Birlikte mutluluk içinde yaşıyorlarmış. Günün birinde, Balna’nın eşi olan en küçük prens ava gitmiş; ama geri

gelmemiş. Beklemişler, beklemişler; küçük prensten hiç ses çıkmamış. Bunun üzerine altı kardeşi, kardeşlerinin başına ne geldiğini öğrenmek için yollara düşmüşler, ama onlar da geri dönmemişler. Yedi prenses ne yapacaklarını bilememiş, kocalarının öldürüldüğünü düşünmeye başlamışlar.

Bu olaydan kısa bir süre sonra, günlerden bir gün, Balna çocuğunun beşiğini sallar, ablaları da öteki odalarda iş yaparlarken sarayın kapısına, üstünde uzun, siyah bir giysi olan bir adam gelmiş. Uşaklar içeri almamışlar, “Raca’nın oğulları burada değil, başlarına neler geldiği de bilinmiyor. Belki de öldüler. Prensesleri rahatsız etme!” demişler.

Adam, içeri girmek için ısrar etmiş. “Ben kutsal biriyim, beni içeri almalısınız,” deyince, söylediklerine inanan uşaklar içeri girmesine izin vermişler. Oysa o, adı Punçkin olan lanetli bir büyücüymüş.

Punçkin saraya girdiğinde çevrede pek çok güzel şey olduğunu görmüş. Hepsinden ve her şeyden güzeli ise Balna’ymış tabii. Balna’nın, bebeğinin beşiğini salladığı, bir yandan da şarkı söylediği odaya geldiğinde, prensesin o ana kadar gördüklerini unutturacak güzellikte olduğunu görmüş; ondan kendisiyle gelmesini, evlenmesini istemiş. Balna, “Korkarım ki kocam öldü, ama oğlum daha çok küçük. Onunla kalıp iyi, akıllı biri olması için çalışacağım. Bū-

yüdüğünde, babasına ne olduğunu öğrenecek. Onu yalnız bırakamam, seninle de evlenmem,” demiş. Bu sözlere çok kızan büyücü, hemen onu siyah bir köpeğe çevirmiş; sonra da kucağına almış, “Kendi isteğinle benimle gelmediğine göre, ben de seni kaçıırım,” demiş. Zavallı Balna, ne kaçabilmiş, ne de başına geleni ablalarına anlatabilmiş.

Punçkin, kucağında köpekle kapıya geldiğinde, uşaklar “O sevimli köpeği de nereden buldun?” diye sormuşlar; “Prenseslerden biri armağan verdi,” demiş büyücü, ardından başka bir soru sormalarına fırsat vermeden yürüyüp gitmiş.

Büyücü gittikten bir süre sonra bebeğin ağladığını duyan teyzeleri odaya girdiklerinde, bebeğin yalnız olduğunu, Balna’nın ortalarda görünmediğini görünce çok şaşırılmışlar. Her yere bakmışlar, ama Balna hiçbir yerde yokmuş. Bunun üzerine uşakları sorguya çekmişler; böylece, saraya gelen siyah elbiseli adamı, onun kucağında sevimli bir köpekle çıkıp gittiğini öğrenmişler ve Balna’nın başına kötü bir şey geldiğini anlamışlar. Her yere adam göndermişler; ama ne siyah elbiseli adam bulunmuş, ne de siyah köpek.

Zavallı ablalar, ne yapsınlar, kocalarını da kız kardeşlerini de görmekten umudu kesmişler; bundan böyle, bütün zamanlarını Balna’nın oğlunu yetiştirmeye, eğitmeye ayırmışlar.

Yıllar yılları kovalamış; Balna'nın oğlu on dört yaşına bastığında, teyzeleri bütün hikâyeyi kendisine anlatmışlar. Dinlediklerinden çok etkilenen delikanlı günlerce odasından çıkmamış, sonra, annesini, babasını, amcalarını bulup geri getirmek için yeterince büyüdüğünü düşünmeye başlamış. Niyetini sezen teyzeleri, “Bak,” demişler, “kocalarımızı yitirdik, kız kardeşimizi yitirdik; geriye bir sen kaldın. Sen de gidersen ne yaparız?” Ama o, “Cesaretinizi yitirmeyin,” demiş, “geri geleceğim; hem de annem, babam ve amcalarımla birlikte.”

Böylece düşmüş yollara; ama birkaç ay geçtiği halde ne bir şey öğrenebilmiş, ne de herhangi bir ize rastlayabilmiş. Tam umudunu yitirmek üzereymiş ki baştan aşağı taş, kaya ve kurumuş ağaçlarla kaplı bir ülkeye gelmiş. İleride, yüksek kulesi olan bir saray dikkatini çekmiş; bir köşede de bahçıvanın küçük evi varmış.

Sağa sola bakınırken, bahçıvanın karısı onu görmüş, koşa koşa yanına gelmiş, “Kimsin, bu tehlikeli yerde ne işin var?” diye sormuş. “Bir racanın oğluyum,” demiş oğlan, “babamı, amcalarımı, lanetli bir büyücünün gazabına uğrayan annemi arıyorum.”

Delikanlının anlattıklarını dinleyen bahçıvanın karısı, “Bu topraklar, bu saray, buradaki her şey bir büyücününüdür. Çok güçlü bir büyücüdür; hoşuna gitmeyen kişileri hemen taş ya da ağaç yapar. Burada gördüğün bütün taş-

lar, ağaçlar, bir zamanlar senin gibi kanlı canlı insanlardı. Onları bu hale büyücü getirdi. Çok zaman önce bir başka racanın oğlu, ardından da altı kardeşi geldiler; hepsini ta a, ağaca çevirdi. Bu kadar da değil; o g rd   n kulede, büyücünün on iki yıl önce kaçırıp hapsetti i çok güzel bir prenses ya ıyor. B y c den nefret ediyor ve asla onunla evlenmiyor.”

Küçük prens, “Bunlar annem, babam ve amcalarım olmalı; sonunda buldum onları,” diye d   nm  ; olan biten her şeyi bahçivanın karısına anlatm  , kendisine yardımcı olması, bir süre yanlarında kalmasına izin vermesi için yalvarm  . İyi kalpli kadın, elinden geleni yapacağını, ama büyücünün görmemesi için saklanması gerektiğini, yoksa onu da ta a  evirece ini söylemiş. Anla m  lar... Bah ivanın karısı, Hintli kadınların giydikleri uzun bir *sari* getirm  , prensi kadın kıyafetine sokmu .

Aradan çok zaman geçmemiş ki, büyücü bahçesinde do a ırken, orada çiçeklerle ilgilenen bir kız (!) görmüş; kim olduğunu sorduğunda, bahçivanın kızı olduğu yanıtını almış. “Güzel bir kızsın,” demiş büyücü, “bundan böyle, her sabah bir demet  i ek yap, arma anım olarak kuledeki güzel hanıma götür,” diye de eklemi .

Genç prens duyduklarına inanamam  , büyücünün k     , bahçivanın karısına söylemiş. Ba  ba a vermişler, kız giysileri içinde kendini gizlemeye devam etmi ine, bu olanağı

değerlendirerek annesi olduğunu düşündükleri kuledeki kadının yanına gitmesine karar vermişler.

Zamanında, Balna'nın kocası, içinde adının yazılı olduğu bir altın yüzük vermişmiş karısına; Balna da, daha bebekken oğlunun parmağına takmışmış. Çocuk büyüdüğünde, teyzeleri yüzüğü onun parmağına göre genişletmişler ve yüzük hâlâ parmağındaymış. Bahçıvanın karısı, yüzüğü, annesine götürceği çiçeklerin arasına koymasını, böylece annesinin kendisini tanıyabileceğini söylemiş. Söylemesi kolaymış da, yapması zormuş; büyücünün adamları, zavalı prensesi kimseyle görüştürmedikleri gibi, kadına gelen her şeyi de inceden inceye kontrol ediyorlarmış. Nitekim bahçıvanın kızı (!) her gün çiçek götürdüğü halde, onu hiç yalnız bırakıyorlarmış; yanında her zaman büyücünün adamlarından biri bulunuyormuş.

Sonunda, günlerden bir gün, delikanlı, kimseye fark ettirmeden yüzüğü çiçeklerden birinin sapına takıp Balna'nın önüne fırlatmayı başarmış. Çiçek, sapında yüzük olduğundan, yere düştüğünde bir ses çıkarmış. Balna, sesin nereden geldiğini anlamak için çiçeği eline aldığı anda, sapındaki yüzüğü görmüş, hemen tanımış. Böylece, fırsat buldukça, kesik kesik de olsa, oğluya konuşabilmeye başlamış. Oğlunun anlattıklarını dinlemiş; büyücüyle evlenmeyi on iki yıldır kabul etmediğinden bu kulede hapis tutulduğunu, çok sıkı korunduğundan kurtulma umudunun

kalmadığını söylemiş; ama oğluna kendisini kurtarmak için yaşamını tehlikeye atmamasını öğütlemiş.

Balna'nın oğlu akıllı bir çocukmuş; “Merak etme, anne-ciğim,” demiş, “önce şu büyücünün gücü neymiş, onu bir öğreneyim; taşa ve ağaca çevirdiği babamı, amcalarımı nasıl kurtarabileceğimizi düşünelim. On iki yıl boyunca büyücüye kötü davranmışsın; bundan böyle biraz yumuşak davran. Artık kocanı bulma umudunun kalmadığını, onunla evlenmeye razı olduğunu söyle. Bir yandan da, ölümsüz mü, ölümlü mü, onu öğrenmeye çalış!”

Oğlunun söyledikleri Balna'nın da aklına yattığından ertesi gün Punçkin'i yanına çağırtmış; oğluyla kararlaştırdıkları gibi konuşmuş. Büyücü, duyduklarına çok sevinmiş; on iki yıldır bu günü beklediğini, büyük bir tören düzenleyeceğini söylemiş.

“Ancak,” demiş Balna, “evlenmeden önce birbirimizi biraz tanıyalım; bunca yıldır senden nefret ettim.” Sonra da “Söyle bakalım...” demiş, “ölümlü müsün, ölümsüz müsün? Hiç acı çekmeyecek kadar büyük bir büyücü müsün?”

“Neden soruyorsun?” diye sormuş büyücü. “Eğer,” diye yanıtlamış Balna, “karın olacaksam, seninle ilgili her şeyi bilmem gerekir. Başına bir şey gelecek olursa, nasıl davranmam gerektiğini bilmem gerekmez mi?”

Büyücü, “Haklısın,” diye başlamış anlatmaya: “Başka insanlara benzemem. Buralardan çok, çok uzaklarda, sık

ormanlarla çevrili, kimsenin uğramadığı bir ülke var. Oradaki ormanın ortasında bir çember oluşturan palmiye ağaçları, onların ortasında da birinden ötekine su akan altı küçük göl bulunuyor. O göllerden altıncısının altında bir kafes, kafeste de bir papağan vardır. İşte o papağan benim canımdır; ona bir şey olursa, benim de başıma aynı şeyler gelir; ölecek olursa, ben de ölürüm. Ama hiç merak etme; kimse yanına bile yaklaşamaz, çünkü ne o ülkeye gidilebilir, ne de emrim olmadan palmiye ağaçlarına yaklaşılabilir. Palmiye ağaçlarını binlerce cin korur; yaklaşanı hemen öldürürler.”

Punçkin’in anlattıklarını oğluna ileten Balna, papağanı bulmaya kalkışmamasını da söylemiş. “Anneciğim,” demiş çocuk, “o papağanı bulamazsam, ne seni, ne babamı, ne de amcalarımı kurtarabilirim. Korkma! Kısa sürede dönerim. Bu arada büyücünün keyfini kaçırma, çeşitli nedenler ileri sürerek evlilik törenini geciktir. O zamana kadar ben de dönmüş olurum.”

Sonra da hemen yola çıkmış. Ne kadar yol aldığını bilmiyormuş; ama birçok kez geceler gündüz, gündüzler gece olmuş. Sonunda sık bir ormana gelmiş. Ancak öylesine yorgun düşmüş ki bir ağacın altına uzanmış, uyuyakalmış. Bir süre geçmiş, bir tıslama sesiyle gözlerini açtığında, altında yattığı ağacın tepesinde bir kartal yuvası, yuvada da iki yavru kartal olduğunu, bir yılanın ise sinsi sinsi yuvaya yaklaştığını görmüş.

Yavru kartalların tehlikede olduklarını gören prens, hiç düşünmeden kılıcını çekmiş, bir vuruşta yılanı ikiye bölmüş. Aynı anda da gökyüzünde kanat sesleri duyulmuş; yavrularına yiyecek getiren anne ve baba kartal süzülerek ağaca konmuşlar. Yerde yatan yılanın ölüsünü, elinde kılıç, başında duran prensi görür görmez ne olduğunu anlamışlar. Ona teşekkür ederek kuş uçmaz kervan geçmez bu yerde ne aradığını sormuşlar; olan biteni ve oraya neden geldiğini anlatmış prens. Duyduklarına çok üzölmüş anne ve baba kartal. Sonra anne kartal demiş ki: “Sevgili çocuk, bu hain yılan yıllardır yavrularımızı yiyip durdu; sen olmasan bunları da yiyecekti. Yaptığın çok, ama çok büyük bir iyilik. Başın ne zaman sıkışırsa, bize seslenmen yeter; nerede olsak seni duyar, yardımına geliriz. Bu iki yavru kartal da bugün seninle gelsin, sana yardımcı olsunlar.”

Prens, kartallara teşekkür etmeye çalışırken, iki küçük kartal kanatlarının üstüne aldıkları gibi uzaklara uçurmuşlar onu. O sık ormanın üzerinde uçmuşlar, uçmuşlar; sonunda palmiye ağaçlarını, ortasındaki altı gölü görmüşler. Palmiye ağaçlarının çevresinde binlerce cin varmış; sıcak bir öğlen olduğundan hepsi uyuklamaktaymış. O kadar çokmuşlar ki birini uyandırmadan aralarından geçip göle ulaşmanın olanağı yokmuş. Ama küçük kartallar, sırtlarındaki prensle birlikte göllerin üzerinde dönmüşler, altıncı gölün üstüne geldiklerinde alçalmışlar, prens de suya atlamış, papağanı kaptığı gibi kartalların sırtına binmiş. Pa-

pağanın sesini duyup da uyanan cinlerin yapabilecekleri hiçbir şey yokmuş artık.

Kartallar, sırtlarında küçük prens ve papağan, gerisin-geri yuvalarına dönmüşler. Anne ve baba kartal onları beklemekteymiş. Prens, “İşte geldik!” demiş. “Bana ne kadar büyük bir iyilik yaptığınızı anlatamam. Başım derde girecek olursa, hemen sizlere sesleneceğim.”

Gene birçok gece gündüze, gündüz geceye dönmüş; sonunda prens, kucağında papağanla büyücünün sarayının kapısına gelmiş; başlamış papağanla oynamaya. Papağanın sesini duyan büyücü koşarak gelmiş; “Sen de kimsin?” demiş, “O papağan benim, nerde buldun? Bana ver!”

Prens, “Bu papağan nereden senin oluyormuş; yıllardır benim,” deyince, büyücü demiş ki: “Eğer senin için o kadar değerliyse, elbette vermek istemezsin; ama içeri gel, belki sana vereceklerim karşılığında bana satarsın.”

“Satmam.”

“Ne istersen veririm; yeter ki o papağanı bana ver.”

Bunun üzerine prens, “Taş ve ağaca çevirdiğin, racanın yedi oğlunu hemen kurtaracaksın,” demiş.

Büyücü, “Tamam; ne istersen yapacağım; yeter ki papağanımı ver,” deyip elini duvara vurmuş; Balna’nın kocası da, kardeşleri de yaşama geri dönmüşler.

“İşte, istediğini yaptım; artık papağanımı ver,” demiş Punçkin. “O kadar kolay değil,” diye yanıtlamış prens, “bu-

radaki bütün taşları, kayaları, ağaçları da yaşamlarına geri döndür bakalım!"

Büyücü elini bir kez daha duvara vurmuş; bir yandan da "Papağanımı ver!" diye bağıryormuş. O bağıradursun, bahçedeki bütün taşlar, kayalar, ağaçlar canlanmışlar; rascalara, sultanlara, atlara, silahlı askerlere dönüşmüşler.

Büyücü hâlâ "Papağanımı ver!" diye bağırip duruyormuş. Prens, papağanı tutmuş, kanatlarından birini kopartmış; aynı anda, büyücünün sağ kolu da kopup yere düşmüş. Başına geleceği sezen büyücü daha ağzını açmadan prens, papağanın öteki kanadını da koparmış; büyücünün sol kolu da kopmuş, yere düşmüş.

Dizlerinin üstüne çöken büyücü, papağanını vermesi için yalvarmaya başlamış; ama prens, papağanın önce bir bacağını, sonra da ötekini koparmış; Punçkin'in bacakları da kopmuşlar. Ama büyücü hâlâ "Papağanımı ver!" diye bağırip duruyormuş. Kanatsız, bacaksız papağanın boynunu bükten prens, papağanı, ne kolları, ne de bacakları yerinde duran Punçkin'e fırlatmış; ama papağanın boynunu bükteğünde, boynu bükülen Punçkin çoktan ölmüşmüş bile...

Hep birlikte Balna'yı kuleden çıkarmışlar, yılların özlemiyle sarılmışlar birbirlerine. Sonra neşe içinde evlerinin yolunu tutmuşlar. Sarayda günlerce süren kutlamalar

yapmışlar. Yemişler, içmişler, eğlenmişler... Mutluluk içinde ve hep birlikte yıllarca yaşamışlar.

RACA'NIN OĞLU İLE PRENSES LABAM

Ülkenin birinde bir raca varmış; tek oğlu her gün ava gidermiş. Annesi Rani bir gün demiş ki, “Bu üç yönden hangisine istersen gider, istediğin gibi avlanabilirsin; ama dördüncü yöne asla gitme.” Bunun söylemesinin nedeni, oğlanın dördüncü yöne gidecek olursa, güzeller güzeli Prenses Labam’dan haberdar olacağını, sonra da prensesi bulmak için anne ve babasını bırakacağını, yollara düşeceğini bilmesiymiş.

Genç prens annesini dinlemiş; bir süre böyle geçmiş. Ancak günlerden bir gün, avlanırken annesinin söylediklerini anımsamış; dördüncü yöne gitmesinin neden istenmediğini öğrenmeye karar vermiş. Karar verir vermez de o yöne yönelmiş. Karşısına bir orman çıkmış; ormanda sadece sayısız papağan yaşıyormuş, başka hiçbir canlı yok-

muş. Racanın oğlu birkaçını vurmak istemiş; ama başaramamış; hepsi uçup gitmiş, ormanın sık ağaçları arasında gözden kaybolmuşlar. Ama biri yerinden kıpırdamamış; o da papağanların racası olan yaşlı Hiraman'mış.

Hiraman, öteki papağanların gittiklerini, kendini bir başına bıraktıklarını görünce seslenmiş: "Gitmeyin, beni yalnız bırakmayın. Böyle yaparsanız ben de Prensese Labam'dan söz ederim."

Bu sözleri duyan papağanlar geri dönmüşler. Prens olan bitene çok şaşırılmış. "Nasıl oluyor da bu kuşlar insan gibi konuşuyorlar?" diye sormuş kendi kendine. Sonra da papağanlara seslenmiş: "Prensese Labam kim? Nerede yaşıyor?" Ancak papağanlar prensesin nerede yaşadığını söylememişler; söyledikleri tek şey, "Prensese Labam'ın ülkesine hiçbir zaman gidemeyeceksin!" olmuş.

Kendisine daha fazla bilgi vermeyeceklerini anlayan prensin keyfi kaçmış; silahını attığı gibi eve dönmüş. Dört beş gün ne konuşmuş, ne de yemek yemiş; hastalanmış ve yatağından hiç çıkmamış.

Sonunda annesi ile babasına konuyu açmış; gitmek, Prensese Labam'ı görmek istediğini söylemiş. "Gitmeliyim," demiş, "Nasıl biri olduğunu görmeliyim. Ülkesinin nerede olduğunu söyleyin bana."

"Bilmiyoruz," diye yanıtlamışlar. "O zaman ben de gider ararım," demiş prens.

“Olmaz!” demiş annesi ile babası, “Bizi bırakamazsın. Bizim tek oğlumuzsun. Bizimle kal. Prenses Labam’ı asla bulamazsın.”

“Aramam ve bulmam gerek,” demiş prens, “belki Tanrı bana yol gösterir. Sağ kalır da onu bulabilirsem geri dönerim. Belki de ölürüm; o zaman sizi bir daha göremeyeceğim. Gene de gitmeliyim.”

Çok ağlamışlar, yalvarmışlar, ama söz dinletememişler. Bunun üzerine babası oğluna güzel bir at vermiş. O da silahlarını, yayını, oklarını, başka silahlarını da yanına almış; “Belki kullanmam gerekir,” demiş. Babası ayrıca yanında bulunsun diye epey para da vermiş. Annesi de bir çıkına yiyecek bir şeyler koymuş, “Acıktığında bunlardan yersin,” demiş.

Prens, babası ile annesine veda etmiş, atına binmiş ve yola koyulmuş. İçerisinde küçük bir göl ve çeşit çeşit ağaçlar olan bir ormana kadar atını sürmüştü. Gölün kıyısında mola vermiş; hem kendi, hem de atı suya girip serinlemişler. Sonra bir ağacın altına oturmuş. “Şimdi,” diye düşünmüş, “annemin verdiği yiyeceklerden yiyeyim, biraz su içeyim, sonra da yoluma devam ederim.” Bezi açmış, yiyeceklerden birini almış, tam bir lokma alacakken içinde karınca olduğunu görmüş. Onu yere bırakıp bir başkasını almış. Ne görsün? Onda da karınca var. Onu da yere koymuş. Birbiri peşi sıra bütün yiyeceklere bakmış ki, hepsi

karıncalı. “O zaman yemem, karıncalar yesinler,” demiş kendi kendine.

Tam o sırada karıncaların racasının sesi duyulmuş: “Bizi ezmedin, iyi davrandın. Başın derde girerse beni düşün, hemen yardımına geliriz.” Prens teşekkür edip yeniden atına binmiş, yoluna devam etmiş. Bir başka ormana gelinceye kadar atını sürmüş. O ormanda acıdan kıvranan bir kaplan görmüş. “Neden böyle kıvranıyorsun, ne oldu?” diye sormuş.

“Ayağıma koskoca bir diken battı, on iki yıldır canıma okuyor; o kadar canımı acıtıyor ki, dayanamıyorum,” demiş kaplan.

“Merak etme,” demiş racanın oğlu, “o dikenı çıkarırım; ama ne de olsa kaplansın, iyileşince beni yiyecek misin?”

“Hayır, hayır” demiş kaplan, “yeter ki beni iyileştir; seni yemem.”

Bunun üzerine prens küçük bir bıçakla dikenı kaplanın ayağından çıkarmış; ama bu sırada kaplanın canı öylesine yanmış ki, kükremeye başlamış. O kadar kükremiş, o kadar kükremiş ki, yakındaki bir başka ormanda olan dişi kaplan ne olduğunu görmek için koşarak gelmiş. Eşinin geldiğini gören kaplan, onu görüp de saldırmazın diye ağaçların arkasına saklanmasını söylemiş prene.

“Senin canının yakıp da böyle kükreten kim?” diye sormuş dişi kaplan. “Kimse canımı yakmadı,” diye yanıtlamış

kaplan, “bir racanın oğlu ayağımdaki dikenı çıkardı, o sırada canım yandığından öyle kükredim.”

“Nerede peki?” diye sormuş dişi kaplan, “ortaya çıksın da göreyim.”

“Öldürmemeye söz verırsen, çağırırım,” demiş kaplan.

“Yok, öldürmem, sadece görmek istiyorum,” diye yanıtlamış dişi kaplan.

Bunun üzerine racanın oğluna seslenmiş kaplan; geldiğinde de nasıl teşekkür edeceklerini bilememişler. Güzel bir yemek hazırlamışlar, bir süre kendileriyle kalmasını istemişler. O da kabul etmiş. Kaplanların yanında üç gün kalmış; her sabah kaplanın ayağına bakıyor, yarayı temizliyor, sarıyormuş. Üçüncü günün sonunda yara kapanmış; ayrılma zamanı da gelmiş. Kaplan, “Başın derde girerse beni çağır, hemen yardımına geliriz,” demiş.

Raca’nın oğlu yeniden yola koyulmuş. Bir süre sonra üçüncü bir ormana gelmiş. Burada, öğretmenleri ölmüş dört fakirle karşılaşmış. Öğretmenleri aynı zamanda fakirlerin ustasıymış da. Ölen ustaları geride dört şey bırakmış: Üstüne oturan her kim olursa olsun, gitmek istediğı yere götüren bir yatak; değerli taş, yiyecek, giysi, sahip olan ne isterse anında içinde bulabildiğı bir torba; su olan yerden ne kadar uzakta olursa olsun istediğı kadar su sağlayan bir bakraç; sahibinin başı sıkıştığında “Burada kaç kişi, ne kadar asker varsa, hepsini döv ve bağla,” dediğinde, çevrede

kaç kişi olursa olsun hepsini döven ve bağlayan bir sopayla ip.

Dört fakir, bunları nasıl paylaşacakları konusunda bir türlü anlaşıyorlarmış; birisi “Ben bunu istiyorum,” dediğinde, bir başkası, “Hayır, onu ben istiyorum,” diyormuş.

Racanın oğlu, “Bunlar için kavga etmeyin, dört ayrı yöne dört ok atacağım. Oklardan birincisini getiren yatağı alacak; ikinciye getiren hanginiz olursa torba onun olacak; üçüncü oku getiren bakracı, sonuncuyu getiren de sopayla ipi alacak,” demiş. Fakirler bu öneriyi kabul etmişler.

Prens birbiri peşi sıra okları atmış. Fakirler okları arıyadursunlar, o atını ormana salmış, yatağı oturmuş, torbayı, bakracı, sopayla ipi de yanına almış ve “Yatak, beni Prens Labam’ın ülkesine götür,” demiş. Göz açıp kapayıncaya kadar kendini bulutların arasında, sonra da yerde bulmuş. Karşısına çıkan adamlara, “Burası kimin ülkesi?” diye sorduğunda, “Prens Labam’ın ülkesi,” yanıtını almış.

Bunun üzerine yürümeye başlayan prens yaşlı bir kadının evine gelmiş. Kadın, “Kimsin, nereden geliyorsun?” diye sorunca prens, “Çok uzaklardan geliyorum, bu gece beni evinde misafir eder misin?” demiş.

“Hayır,” diye yanıtlamış kadın, “kralımızın buyruğı var; yabancı ülkelerden gelenler bu ülkede kalamazlar.”

“Sen benim teyzemsin. İzin ver, bu gece burada kalayım. Bak gece oldu; ormana girersem yabani hayvanlar beni yer,” demiş prens.

Yumuşayan kadın, “Sadece bu gece ama!” demiş, “sabahleyin, erkenden gideceksin; kral geceyi evimde geçirdiğini duyacak olursa beni cezalandırır, hapse atar.”

Racanın oğlu içeri girmiş; kadın da yemek hazırlamaya başlamış. Ancak prens onu durdurmuş. “Teyze,” demiş, “yemeği ben hazırlarım.” Sonra da elini torbanın içine sokmuş, “Bize yiyecek bir şeyler ver,” demiş. Anında, iki altın tepsi içinde nefis yemekler ortaya çıkmış. Yaşlı kadın ile birlikte afiyetle yemişler.

Yemekleri bittiğinde yaşlı kadın, “Şimdi sana kuyudan su çekeyim, yıkanmak istersin belki,” demiş. Ancak prens gene onu durdurmuş. “Gitmene gerek yok,” demiş, bakracı eline almış ve “Biraz su istiyorum,” demesi yetmiş; bakraç ağzına kadar suyla dolmuş. Prens yaşlı kadına dönmüş, “Görüyor musun teyze, bu bakraçla her zaman istediğim kadar su bulabilirim,” demiş.

Onlar böyle konuşurlarken vakit epey geç olmuş, her yer zifiri karanlığa gömülmüş. “Teyze,” demiş racanın oğlu, “neden bir lamba yakmıyorsun ki?”

“Olmaz,” demiş yaşlı kadın, “kralımız, ülkesinde yaşayanların lamba yakmalarını yasakladı; karanlık olduğunda, kızı, Prenses Labam odasından çıkar, sarayın çatısında

oturur; her yeri, evlerimizi, bütün ülkeyi aydınlatır, biz de gün ışığı varmış gibi işimizi yaparız.”

Gerçekten de, her yer kapkaranlık olduğunda prenses odasından çıkmış. Üstünde güzel bir giysi ve eşsiz takılar varmış; saçları sarılıymış, başında da elmas ve incilerle süslü bir taş bulunuyormuş. Dolunay gibi parlıyormuş; güzelliği geceyi gündüze çevirmiş. Sarayın çatısına çıkıp oturmuş. Ülkedeki herkes işinin başına dönmüş, çalışmaya başlamış.

Prens, gündüz asla evinden dışarı çıkmaz, sadece geceleri ortaya çıkarmış. Racanın oğlu sessizce, hayranlıkla prensesi seyretmiş; çok mutluymuş. “Ne kadar güzel!” diye mırıldanmış kendi kendine.

Gece yarısı olduğunda prenses çatıdan inmiş, odasına çekilmiş. Herkes de yatağına girmiş, uykuya dalmış. Uyumayan bir tek racanın oğluymuş. Yavaşça yerinden kalkmış, yatağına oturmuş, “Beni Prens Labam’ın odasına götür,” demiş. Biraz sonra prensesin derin bir uykuya daldığı odasındaymiş.

Racanın oğlu elini torbaya sokmuş, “Çok miktarda güzel kokulu, lezzetli yaprak istiyorum,” demiş. Gelen yaprakları prensesin yatağının çevresine sermiş, sonra da küçük yatağına oturarak yaşlı kadının evine dönmüş.

Sabah prenses uyandığında, kendisine hizmet edenlerin hepsinin yaprak yediğini görmüş; “Nereden buldunuz o yaprakları?” diye sormuş.

“Yatağınızın yanında bulduk,” demişler. Hiç kimse, gece prensin gelip de yaprakları oraya koyduğunu bilmiyormuş.

Bu arada yaşlı kadın da racanın oğlunu uyandırmış “Sabah oldu, gitme zamanın geldi,” demiş, “kral seni burada yatırdığımı duyacak olursa, beni cezalandırır.” Oysa prensin hiç de gitmeye niyeti yokmuş: “Hastayım,” diye inlemiş, “geceye kadar burada kalayım.”

Kadıncağız ne yapsın, razı olmuş. Yiyecekleri torbadan, suyu bakraçtan alarak günü geçirmişler. Gece olduğunda gene prenses odasından çatıya çıkmış; gece yarısı olup da herkes uyumaya çekildiğinde odasına dönmüş. Bir gece önce olduğu gibi, prens yatağına oturmuş, prensesin odasına girmiş. Elini torbaya sokmuş, “En güzel şalı istiyorum,” demiş. Torbadan çıkan şalı uyuyan prensesin üstüne sermiş. Sonra, yaşlı kadının evine dönmüş; sabaha kadar deliksiz bir uyku çekmiş.

Sabah olup da prenses üstündeki şalı görünce çok sevinmiş. Annesine göstermiş, “Bak anne!” demiş, “Tanrı getirmiş olmalı. Ne kadar güzel değil mi?” Annesi de çok hoşnut olmuş; “Evet,” demiş, “herhalde Tanrı getirmiştir.”

Yaşlı kadının evinde ise bir gün önceki konuşmanın bir benzeri tekrarlanıyormuş. “Artık bu sabah gitmelisin,” demiş kadın. Ancak prens, “Ama teyze,” demiş, “daha iyileşmedim ki; birkaç gün daha kalayım. Saklanırım, kimse beni görmez.” Kadın gene çaresiz, “Peki,” demiş.

Gece olduğunda prenses gene en güzel giysilerini giymiş, takılarını takmış, çatıya çılap oturmuş; gece yarısı olduğunda da odasına dönmüş. Racanın oğlu da yatağına oturup prensesin odasına uçuvermiş. Elini gene torbanın içine sokmuş, “Çok güzel bir yüzük istiyorum,” demiş. Sonra da yavaşça prensesin elini tutmuş, yüzüğü parmağına geçirmiş. Gözlerini açan prenses tanımadığı birini karşısında görünce çok korkmuş. “Kimsin sen?” diye sormuş, “Odama nasıl girdin?”

“Korkmayın prenses,” demiş prens, “hırsız değilim; büyük bir racanın oğluyum. Ava gittiğim ormandaki Hıraman papağanı adınızı andı; annemi, babamı bıraktım, sizi görmek için yollara düştüm. Görür görmez de size vuruldum.”

“Buraya pek çok zorluğu aşarak geldiğinden seni öldürtmeyeceğim; anneme, babama sizinle evlenmek istediğimi söyleyeceğim,” demiş prenses.

Prens çok mutlu olmuş, yaşlı kadının evine dönmüş.

Sabah olduğunda prenses annesine demiş ki: “Büyük bir racanın oğlu ülkemize gelmiş; onunla evlenmek istiyorum.”

rum.” Annesi de prensesin söylediklerini hemen kocası krala iletmiş.

Kral başını iki yana sallamış; “Racanın oğlu kızım ile evlenmek istiyorsa, önce istediklerimi yapması gerekir. Başaramazsa, onu öldürtürüm. Seksen kilo hardal tohumu vereceğim; bir gün içinde onlardan yağ çıkarmasını isteyeceğim. Yapamazsa, ölür.”

Racanın oğlu, sabah olduğunda yaşlı kadına prensesle evlenmek istediğini söylemiş. “Yapma...” demiş kadın, “bu ülkeden git. Onunla evlenmek için buraya birçok race ve race oğlu geldi; ama babası hepsini öldürttü. Kızınla evlenmek isteyenin, önce kendi istediklerini yapmasını istiyor. Yapabilirse kızını vereceğini, yapamazsa öldürteceğini söylüyor. İstediklerini şimdiye kadar kimse yapamadı. O kadar çok race ve race oğlu öldürüldü ki. Denemeye kalkışsan seni de öldürtür. Git buradan.” Ama söyledikleri prensin bir kulağından girmiş, ötekinden çıkmış.

Kral, yanına gelen prene seksen kilo hardal tohumu vermiş, yağ çıkarmasını ve ertesi sabah getirmesini istemiş. “Kızımı her kim isterse, önce benim söylediklerimi yapmalı. Yapamazsa, ölür. Yarın sabaha kadar hardal tohumlarından yağ çıkartamazsan, sen de öölürsün,” demiş.

Bunları duyan prens kara kara düşünmeye başlamış: “Bu hardal tohumlarından nasıl yağ çıkartılır ki...” diye sormuş kendi kendine, “yapamazsam, beni öldürtecek.” Ne

yapacağını bilmeden hardal tohumlarını almış, yaşlı kadının yanına dönmüş. Ansızın aklına karınca-raca gelmiş; o anda da karınca-raca karşısına çıkmış. “Neden böyle üzgünsün?” diye sormuş.

Prens, hardal tohumlarını göstermiş, kralın kendinden ne istediğini söylemiş; “Bir günde bu kadar hardal tohumundan yağ nasıl çıkartabilirim ki?” demiş. “Yarın sabaha kadar çıkartamazsam, beni öldürtecek.”

“Dert etme!” demiş karınca-raca; “Git yat, güzel bir uyku çek; biz yağ çıkartırız, yarın sabah krala götürürsün.” Racanın oğlu karınca-racanın dediğini yapmış, gidip yatmış; karınca ordusu da bütün gün çalışmış, kralın istediği yağı çıkartmışlar. Prens uyandığında, yağın hazır olduğunu görünce çok sevinmiş.

Ertesi sabah yağı alıp sarayın yolunu tutmuş. Yağı getirdiğini gören kral, “Kızımla evlenebilmen için iki şeytanla dövüşmen, onları öldürmen gerek,” demiş. Kral, bir zamanlar iki şeytan yakalamış, ama ne yapacağını bilemediği için bir kafese kapatmışmış. Serbest kalırlarsa, ülkesindeki herkesi yemelerinden korkuyor, nasıl öldürebileceğini de bilemiyormuş. Prenses Labam ile evlenmek isteyen bütün racalardan, raca oğullarından bu şeytanlarla savaşmalarını ister, “Belki onlar öldürebilirler de, bu iki şeytandan kurtulurum,” diye düşünürmüş.

Racanın oğlu gene kara kara düşünmeye başlamış; “Bu iki şeytanla nasıl başa çıkabilirim ki?” Derken, aklına kaplanlar gelmiş. İki kaplan anında karşısına çıkmış, neden böyle üzgün olduğunu sormuşlar. O da başına gelenleri, kralın kendisinden iki şeytanı öldürmesini istediğini anlatmış: “Nasıl öldürebilirim ki?” demiş. “Korkma,” demiş kaplanlar, “senin yerine ikimiz dövüşürüz.”

Bunu duyan prens, elini torbanın içine sokmuş, altın ve gümüşten yapılmış, üzerinde inci ve elmaslar olan iki pele-
rin çıkartmış. Bunları kaplanların üstüne koymuş, birlikte kralın yanına gitmişler. “Bu kaplanlar benim yerime şeytanlarla dövüşebilirler mi?” demiş. Aslında şeytanlarla kimin dövüşeceği kralın pek de umurunda değilmiş; tek istediği şeytanlardan kurtulmakmış. “Olur,” demiş. “O zaman şeytanlarınızı getirsinler,” demiş racanın oğlu. İki kaplan ile iki şeytan amansız bir dövüşe başlamışlar; sonunda kaplanlar şeytanları öldürmüşler.

Kral, şeytanlardan kurtulduğuna çok sevinmiş; ama yeni bir istekte bulunmaktan da geri kalmamış: “Kızımı sana vermeden önce yapman gereken bir şey daha var,” demiş. “Gökyüzünde bir davul var. Onu bul ve çal, yoksa ölürsün.”

Racanın oğlu hemen yaşlı kadının evine gidip yatağa oturmuş; “Küçük yatağım,” demiş, “gökyüzünde bir davul varmış, onun yanına gitmek istiyorum.” Yatak prensin isteğini ikiletmemiş, hemen davulun yanına götürmüş.

Prens de onu çalmaya başlamış. Öyle şiddetli çalmış ki, kral bile duymuş.

Ancak kral hâlâ kızını prense vermemek için yeni yeni şeyler istemeyi sürdürmüştü. “İstediğim üç şeyi de yaptın,” demiş, “ama bir şey daha yapman gerekir.” Sonra da prensi almış, sarayın yanı başında duran bir ağacın önüne götürmüştü. Ağacın gövdesi inanılmaz kalınlıktaymış. Kral, prensin eline balmumundan bir balta vermiş; “Yarın sabah, ağacın gövdesini bu baltayla ikiye ayırmalısın,” demiş.

Racanın oğlu yaşlı kadının evine dönmüş; “Bu sefer beni kesin öldürtecek,” diye düşünmeye başlamış, “Karınca- lar yağı çıkardılar, kaplanlar şeytanları öldürdüler, yata- ğım da davulu bulup çalmama yardım etti; ama o koskoca ağacın gövdesini balmumundan bir baltayla nasıl kesebili- rim ki?”

Gece olduğunda, yatağına oturup prensesin yanına git- miş. “Yarın,” demiş, “babam beni öldürtecek.” Prensese, “Ne- den?” diye sorunca da, “Çok kalın bir ağacı balmumundan bir baltayla kesmemi söyledi,” demiş. “Korkma,” demiş prensese, “söylediklerimi aynen yap, ağacı kolaylıkla ikiye ayırabildiğini göreceksin.”

Sonra da saçından bir tel koparıp prense vermiş. “Ya- rın,” demiş, “yanında kimse yokken, ağaca şöyle söyle: ‘Prensese Labam, bu saç teliyle ikiye bölünmeni buyuru-

yor!’ Bunu söyledikten sonra saç telini balmumu baltanın keskin ağzına sür...”

Ertesi gün prenses kendisine ne söylediye aynen yapmış prens; saç telini baltanın keskin ağzına sürer sürmez koskoca ağaç devrilivermiş.

Söyleyecek bir sözü kalmayan kral, “Artık kızım ile evlenebilirsin,” demiş ve düğün hazırlıklarına başlanmış. Ülkede ne kadar kral ve raca varsa düğüne davet edilmiş. Büyükle bir şölen olmuş, Racanın oğlu ile Prenses Labam evlenmişler.

Aradan birkaç gün geçince, prens eşine “Hadi, babamın ülkesine gidelim,” demiş. Prenses Labam’ın babası onlara çok sayıda deve ve at, yeterince para ve uşak vermiş. Birlikte prensin ülkesine gitmişler. Onları gören Raca ve Rane çok sevinmiş, hep birlikte, mutluluk içinde yaşamışlar.

Prens, yatağını, torbasını, bakracını ve sopa ile ipini hiç yanından ayırmamış, başı sıkıştığında onlardan yardım istemiş; ama hiç kimse ona savaş açmadığından sopayı kullanmasına hiç gerek olmamış.

YEDİ ANNELİ PRENS

Bir zamanlar yedi kraliçesi olan, ama hiç çocuğu olmayan bir kral varmış. Çocuğu olmadığına çok üzülmüş; hele öldükten sonra krallığın kime kalacağını düşündükçe sıkıntıdan her yanını ter basarmış.

Günün birinde yoksul bir *fakir* krala gelip demiş ki: “Duaların kabul oldu. İsteğin gerçekleşecek. Kraliçelerden birinin bir oğlu olacak.”

Bu habere kral öyle sevinmiş ki hemen her yerde şenlikler düzenlenmesini, bu olayın kutlanmasını buyurmuş.

Kutlamalardan sonra gündelik yaşam devam etmiş sarayda. Kraliçeler, yanlarında yüzlerce köle, bir elleri balda, öbür elleri yağda, yiyip içiyorlar, günlerini gün ediyorlarmış.

Kral ise ava gitmekten çok hoşlanıyor, neredeyse her gün ava gidiyormuş. Günlerden bir gün gene ava gitmeye

hazırlanırken, kraliçelerden bir ileti gelmiş: “Saygıdeğer efendimiz, bugün avlanırken ne olur kuzeye gitmeyin; kötü bir düş gördük, başınıza bir iş gelmesin.”

Kral onların bu ilgisinden hoşnut kalmış, dediklerini aklından çıkarmayacağını, güneye gideceğini söylemiş. Ancak güneyde avlayacak hiçbir hayvan bulamamış; doğuya da bakmış, batıya da... İşe yaramamış, oralarda da av yokmuş. Saraya eli boş dönmeyi avcılığına yedirememiş, verdiği sözü unutup kuzeye yönelmiş. O tarafta da önce hiçbir şey bulamamış; tam avlanmaktan vazgeçip dönecekmış ki boynuzları altın, toynağı gümüş, pırıl pırıl parıldaayan bembeyaz bir dişi geyiğin çalılığa daldığını görmüş. Ancak geyik gözünün önünden öylesine hızlı geçmiş ki onu çok az seçebilmiş; ama gördüğü bile onu yakalamak için dayanılmaz bir istek duymasına yetmiş. Yanındakilere, çalılığın çevresini çevirmeleri, böylece geyiğin kaçış yollarını kesmeleri, sonra da çemberi daraltmaları için emir vermiş. Kendisi de yavaş yavaş ilerlemeye başlamış. Sonunda geyiği görmüş. Yaklaşmış, yaklaşmış, neredeyse elini uzatıp geyiği yakalayacakmış ki geyik sıçrayarak kralın üstünden geçmiş, dağlara doğru kaçmış. Gözü geyikten başkasını görmeyen kral da atını mahmuzlamış, geyiğin izini sürmeye başlamış. Geyik uçarcasına gidiyor, kral da geyiği gözden kaçırmamak için atını sürüyormuş. Bir süre sonra

adamları geride kalmaya başlamışlar. Geyikse yine görünmez olmuş. Bir süre daha geyiği bulmaya çalışan kral, sonunda kendini çıkışı olmayan dar bir dere yatağında bulmuş. Atından inmiş. Biraz ötede yıkık dökük bir kulübe görmüş. Susuzluktan dilinin kuruduğunu duyumsamış; kulübenin kapısını çalmış, kendisine su verip veremeyceklerini sormuş. Bir çıkırığın başında oturan yaşlı kadın, kızına seslenmiş. İçeriden öyle güzel bir kız çıkmış ki kral su kadar güzel ve duru bu kızdan gözünü alamamış. Kızın beyaz bir teni, altın sarısı saçları, hareli yeşil gözleri, güldükçe parlayan inci gibi dişleri varmış. Kralın şaşkınlıktan neredeyse dili tutulmuş; böylesine yıkık dökük bir kulübede bu kadar güzel birinin yaşayabileceğini hiç ummuyormuş.

Kız krala su dolu bakracı uzatmış; kral bir yandan suyu içiyor, bir yandan da kızın gözlerine bakıyormuş. Sonunda, bu kızın, bunca yolu peşinde at sürerek geldiği altın boy-nuzlu, gümüş toynaklı beyaz geyikten başkası olamayacağına karar vermiş.

Güzelliğinden öyle büyülenmiş ki hemen dizlerinin üstüne çökmüş, ona kendisiyle birlikte gelmesi, eşi olması için dil dökmeye başlamış. Kız sadece gülmüş; yedi kraliçenin bir kral için yeterli olduğunu söylemiş. Ama kralın ne laf dinlemeye, ne de vazgeçmeye niyeti varmış; isteye-

ceği her şeyi yapacağını söylemiş kızı. Bunun üzerine kız, “Bana kraliçelerinin gözlerini getir, belki o zaman söylediklerine inanabilirim,” demiş.

Kral, kızın güzelliği karşısında o kadar kendinden geçmiş ki, hemen saraya dönmüş ve kraliçelerin gözlerinin oyulmasını, sonra da zindana atılmalarını buyurmuş. Sonra atına bindiği gibi dere yatağına gitmiş, kızın istediklerini getirdiğini söylemiş. Beyaz geyik acımasızca gülmüş, kralın getirdiği gözlerden bir gerdanlık yapmış, annesinin boyuna takmış. “Bunu tak, anne,” demiş, “kralın sarayında bulunduğum sürece beni hatırlarsın.”

Sonra da gözü kararmış kralla birlikte saraya gelmiş, ona eş olmuş. Kral, giymesi için kraliçelerin albenili giysilerini, takması için değerli taşlardan yapılmış takılarını, oturması için bir zamanlar kraliçelerin oturduğu sarayı, istediği her şeyi yerine getirmeleri için de yüzlerce köleyi ona armağan etmiş. Böylece, bir büyücünün isteyebileceği her şeye sahip olmuş geyik kız.

Bunlar olup biterken, zindana atılan kralielerden en gencinin bir oğlu olmuş. Çok güzel bir bebekmiş. Önceleri, içlerinden en genç olanın çocuğu olmasını öteki kraliçeler kıskanmışlar; bebeğe kötü davranmışlar. Ama bir süre sonra sevmişler, ona kendi oğullarıymış gibi şevkat göstermişler. ocuk yürümeye başladığında zindanın balık-

tan yapılmış duvarlarını kazımaya başlamış. Bir süre sonra da geçebileceği genişlikte bir delik olmuş. Deliğe girip kaybolmuş; aradan bir saat bile geçmeden, elinde yiyecekler olduğu halde geri gelmiş. Getirdiklerini eşit olarak bölüş-türüp yedi annesine dağıtmış.

Büyüdükçe deliği de büyütmüş; günde bir iki kez dışarıya çıkmaya, hatta kentteki çocuklarla oynamaya başlamış. Bu küçük çocuğun kim olduğunu, nereden geldiğini, nereye gittiğini kimse bilmiyormuş, ama herkes seviyormuş onu; öylesine neşeli, öylesine oyunbazmış ki kimi zaman birkaç dilim pasta, kimi zaman bir avuç tahıl veriyorlarmış ona. O da kendisine verilenleri, herkesin çoktan açlıktan öldüklerini düşündüğü, ama onun getirdikleri sayesinde yaşamayı sürdürebilen kraliçelere, yedi annesine getiriyormuş.

Yıllar yılı kovalamış; prens, delikanlı yaşına gelmiş. Bir gün yayını ve oklarını almış, ava gitmiş. Yolu, beyaz geyiğin lanetlenmiş bir görkemle yaşamakta olduğu sarayın önünden geçmiş. Sarayın kulesinde oynayan kuşları görünce, birini vurmuş. Vurulan kuş düşerken, beyaz kraliçenin önünde oturmakta olduğu pencerenin önünden geçmiş; ne olduğunu anlamak isteyen kraliçe dışarıya bakınca, elinde yayıyla durmakta olan delikanlıyı görmüş. Büyücü olduğundan, onun kralın oğlu olduğunu ve ondan

bir an önce kurtulması gerektiğini hemen anlayıvermiş. Uşaklardan birini gönderip delikanlıyı yanına çağırması, vurduğu kuşu kendine satıp satmayacağını sormuş.

“Olmaz!” demiş genç, “Kuşu, zindanda yaşayan, gözleri görmeyen yedi anneme götürmek için vurdum; onlara yiyecek bir şeyler götüremezsem açlıktan ölürlər.”

“Vah zavallılar!” diye sızlanmış beyaz büyücü. “Onlara gözlerini geri vermek istemez misin? Bana kuşu ver, ben de gözlerini nerede bulabileceğini söyleyeyim.”

Bunu duyan delikanlı öyle sevinmiş ki elindeki kuşu hemen uzatıvermiş. Beyaz büyücü de, vakit kaybetmeden annesine gitmesini, ondan gerdanlıkta dizili gözleri istemesini söylemiş. “Sana verdiğim bu pusulaya ne yapması gerektiğini yazdım; bunu verirsen annem gözleri sana verecektir...” Sözlerini bitirince, küçük bir kâğıda şunları yazmış: “Bunu getireni hemen öldür, kanını da suya karıştır, dereye dök!”

Yedi kraliçenin oğlu okuma bilmediğinden, kendisine uzatılan ölümcül iletiyi aldığı gibi beyaz büyücünün annesine varmak üzere yola çıkmış.

Yolculuğu sırasında bir kente gelmiş; bakmış ki herkes çok üzgün, ne olduğunu sormuş. Ülkenin tek prensesinin evlenmek istemediğini, kral öldüğünde tahtı bırakacağı bir oğlu olmayacağını, bu yüzden kral ve kraliçenin çok üzgün

olduğunu söylemişler. Krallıkta ne kadar yakışıklı genç varsa hepsinin prensese gösterildiğini, onunsa hiçbirini beğenmediğini, ancak yedi annesi olan biriyle evlenebileceğini söylediğini anlatmışlar. Böyle bir şey mümkün olmadığından, kızın herhalde aklını kaçırdığını düşünüyorlarmış. Çaresiz kalan kralın, kentin kapısından giren her gencin dosdoğru prensese götürülmesini buyurduğunu, böylece prensenin hoşuna gidecek birini bulabileceğini umduğunu da eklemişler. Buyruk uyarınca, onu da saraya götürmeleri gerektiğini söylediklerinde, delikanlının acelesi olduğunu, annelerinin gözlerini bulması gerektiğini söylemeye çalışması işe yaramamış. Tuttukları gibi saraya sokmuşlar. Biraz sonra prenses, yanında babasıyla birlikte odaya girmiş ve genci görür görmez babasına dönmüş, “Tamam, işte bu gençle evleneceğim,” demiş.

Kızının böyle bir şey söyleyebileceğini hiç ummayan kral sevinçten neredeyse çılgına dönmüş. Kentte yaşayanların sevincini de anlatmak mümkün değilmiş. Ama yedi kraliçenin oğlu, annelerinin gözlerini iyileştirmeden prensesle evlenemeyeceğini söylemiş. Sonra da oturmuş, başlarına gelenleri prensese anlatmış. Prensese, beyaz büyücünün ona verdiği kâğıdı görmek istemiş. Hem iyi eğitim görmüş, hem de akıllı olduğundan, kâğıtta yazanları okuyunca hiç ses çıkarmamış, başka bir kâğıt alıp şunları yaz-

mış: “Bu delikanlıya iyi bak, istediği her şeyi ver!” Sonra da gence uzatmış, annelerinin gözlerini bir an önce bulmasını, kendisini bekleyeceğini söylemiş.

Yedi kraliçenin oğlu yoluna devam etmiş, bir süre sonra da dere yatağını bulmuş; beyaz büyücünün annesine kâğıdı vermiş. Kadın kâğıtta yazanı okuduktan sonra, delikanlıya ne istediğini sormuş. O da gözlerin dizili olduğu gerdanlığı istemiş. Kadın, gerdanlığı boynundan çıkarıp gence uzatmış; “Dün biri düştü, bulamadım; onun için burada on üç göz var,” demiş.

Genç, gerdanlığı aldığı gibi geri dönmüş. Altı annesine ikişer gözü vermiş, geri kalan tek gözü de en gençlerine verip, “Sevgili anneciğim, senin öteki gözün ben olacağım,” demiş. Annelerin sevinci anlatırmış gibi değilmiş.

Sonra da, söz verdiği gibi, yolunu bekleyen prensesin yanına gitmek üzere yola çıkmış. Gene beyaz büyücünün oturduğu sarayın önünden geçerken, çatıda kuşlar olduğunu görmüş; dayanamamış, birini vurmuş. Vurulan kuş yere düşerken beyaz geyik gene olan biteni fark etmiş. Dışarıya baktığında ne görsün: Kralın oğlu, kanlı canlı aşağıda durmuyor mu?

Hırsından ağlamaya başlamış, hemen delikanlıyı yanına çağırtmış. Bu kadar çabuk nasıl gidip geldiğini sorduğunda, genç nasıl on üç gözü geri getirip, yedi kraliçeye verdiğini anlatmış. Bu işe çok bozulduğunu belli etmemeye çalı-

şan beyaz büyücü, vurduğu kuşu kendisine verecek olursa, ona Yogi diye birinin olan, bütün gün süt verebilen, neredeyse krallık topraklarının büyüklüğünde sütle dolu gölü koruyan bir inek armağan edeceğini söylemiş. Delikanlı kabul etmiş; kuşu vermiş. Kraliçe de, annesine götürmesi için bir ileti vereceğini, bunu annesine verdiğinde ineği alabileceğini anlatmış. Üstünde, “Bunu getireni hemen öldür, kanını da suya karıştır, dereye dök!” yazılı kâğıdı delikanlıya uzatmış.

Delikanlı önce prensesin yanına gitmiş, neden geciktiğini anlatmış. Prens, kâğıdı göstermesini istemiş; kâğıtta yazanları okuyunca, bir başka kâğıda, “Bu iletiyi getirene Yogi’nin ineğini ver!” diye yazmış, delikanlıya vermiş.

Yeniden yola koyulan delikanlı yaşlı kadını bulmuş, kâğıdı uzatıp Yogi’nin ineğini almaya geldiğini söylemiş. Kızının kendisinden böyle değerli bir şeyi vermesini istemesine çok kızmışsa da, Yogi’yi nerede bulabileceğini, oradaki paha biçilmez hazineyi koruyan ve kollayan on sekiz bin şeytanla nasıl başa çıkabileceğini delikanlıya bir bir anlatmış.

Delikanlı, kendine söylenenleri aynen yapmış: Süt beyazı gölü bulmuş; gölü koruyan on sekiz bin şeytanla karşılaştığında, ıslık çalarak aralarına girmiş, ne sağına, ne de soluna bakmış, dosdoğru yürümüş. Az sonra iri, beyaz, çok güzel bir inek görmüş. Meğer Yogi bütün şeytanların kra-

lıymış; gece gündüz ineği sağıar, her yeri sütle doldurmuş.

Karşısında delikanlıyı görünce, “Sen de kimsin, ne istiyorsun?” diye sormuş.

Delikanlı, yaşlı kadının öğrettiği gibi, “Senin derini yüzmeye geldim; Kral İndira yeni bir davul yaptırıyor; senin derinin ince olduğunu, çok iyi ses verdiğini söyledi,” diye yanıtlamış.

Kral İndira’nın buyruklarına kimse karşı çıkamadığından, bu sözleri duyan Yogi delikanlının ayaklarına kapanıp yalvarmaya başlamış: “Canımı bağışla! Ne istersen veririm, hatta beyaz ineğim bile senin olsun.”

Delikanlı, kendisine söylendiği gibi, biraz düşünmüş, sonra razı olmuş; Yogi’nin derisine benzeyen deriyi başka bir yerde de bulabileceğini söylemiş; Yogi’nin canını bağışlamış, beyaz ineği peşine takıp yedi annesinin yanına dönmüş. Kadınlar böylesine güzel bir ineği görünce çok sevinmişler; onu sağmaya, aldıkları sütü hem içip güçlenmeye, artanını da satıp para kazanmaya başlamışlar.

Rahatlarının yerinde olduğunu gören yedi kraliçenin oğlu, artık gönül rahatlığıyla prensesin yanına gidebileceğine karar verip yola çıkmış. Yolu gene beyaz büyücünün yaşadığı sarayın önünden geçiyormuş; gene gördüğü kuşlardan birini vurmadan edememiş. Vurulan kuş yere dü-

şerken gene kraliçe fark etmiş; dışarı baktığında ne görsün: Kralın oğlu hâlâ yaşıyor; üstelik sağlıklı, güçlü.

Büyücü ne yapacağını şaşırmış; ama oğlanı yanına çağırmayı ihmal etmemiş. Nasıl olup da bu kadar çabuk gidip döndüğünü sorduğunda, delikanlı her şeyi anlatmış. Kızgınlığından neredeyse onu öldürecekmiş; ama kendini tutmuş, gülümseyerek her şeyin yolunda gittiğine ne kadar sevindiğini, vurduğu kuşu kendisine verirse ona öncekilerden daha büyük bir armağan, bir gecede bir milyon kere artan bir pirinç tanesi vereceğini söylemiş.

Bu öneriye çok sevinen delikanlı kuşu uzatmış, üstünde “Bu sefer başar; bu genci öldür, kanını suya karıştır, suyu da dereye dök!” yazan kâğıdı almış. Sonra da yola çıkmış, gelmesini bekleyen prensesin yanına gitmiş. Tahmin edilebileceği gibi kâğıdı okuyan prenses, üstünde, “Gene bu gence her istediğini ver; başına bir şey gelirse, sonumuz olur,” diye yazdığı kâğıdı vermiş.

Yaşlı kadın, delikanlının bu kez de bir gecede milyon kere çoğalan pirinç tanesini istediğini duyunca öfkesinden çıldıracakmış; kızının aptallığına lanet etmiş. Delikanlıya, on sekiz bin şeytanın koruduğu tarlayı bulmasını, tarlanın ortasında duran pirinci aldıktan sonra da asla arkasına bakmadan oradan ayrılmasını söylemiş.

Yedi kraliçenin oğlu pirinç tarlasını bulmuş; korkusuzca ne sağına, ne de soluna bakarak aralarından yürümüş, tarlanın ortasındaki pirinç tanesini alıp arkasına bakmadan

uzaklaşmaya başlamış. İşte tam bu sırada arkasından, o güne kadar duymadığı güzellikte binlerce sesin, “Beni de kopar! beni de kopar!” diye ağlaştığını duymuş. Dayanamamış, arkasına dönüp bakmış; ama arkasında kimse yokmuş. Delikanlı anında kül oluvermiş.

Aradan zaman geçip de delikanlının dönmediğini gören yaşlı kadın, kızının gönderdiği kâğıtta yazanları hatırlamış: “Başına bir şey gelirse, sonumuz olur.” Korkuyla, ne olduğunu görmek için tarlanın yolunu tutmuş.

Tarlaya gelip de kül yığınına görünce, neler olduğunu hemen anlamış. Biraz su bulmuş, külün üstüne yavaş yavaş döküp bulamaç haline getirmiş. Sonra o bulamaçtan bir insan yapmış. Küçük bir iğneyle parmağını delip akan kanı bulamaçtan yaptığı insanın dudağına sürmüştü. Anında, yedi kraliçenin oğlu karşısında belirmiş. “Bir daha sana yapmaman söylenen şeyleri yapma!” diye azarlamış onu, “Yoksa halin harap olur! Şimdi elimden bir kaza çıkmadan yok ol!”

Böylece yedi kraliçenin oğlu annelerinin yanına dönmüş; getirdiği pirinç tanesi geceleri bir milyon kere çoğaldığından kadınlar krallığın en zengin kişileri olmuşlar. Oğullarının akıllı prensesle evlendiğini, mutlu olduğunu da görmüşler.

Prensес gerçekten öylesine akıllıymış ki eşinin babası, oğlunu tanımaz, beyaz büyücü de cezalandırılmaz ise rahat yüzü görmeyeceğini düşündüğünden, bir zamanlar

yedi kraliçenin yaşadığı, şimdi ise beyaz büyücünün yerleştiği sarayın aynısını yaptırmasını söylemiş eşine. Saray bittiğinde de, kralın onuruna büyük bir şenlik düzenlemişler. Kral, genç bir çiftin baş döndürücü zenginliği hakkında o kadar çok şey duymuş ki, daveti sevinerek kabul etmiş. Yeni yapılan saraya geldiğinde ne görsün: Kendi sarayının tıpatıp aynısı değil mi?

Kralı kapıda karşılayan ev sahibi, koluna girip de onu büyük tören salonuna götürdüğünde, bir zamanlar birlikte yaşadığı yedi kraliçenin, yedi tahtta oturduklarını görmüş; kraliçelerin üzerinde zindana gönderdikleri günkü giysilerin aynısı varmış. Kralın şaşkınlıktan dili tutulmuş. İşte tam bu sırada prenses yanına gelmiş, önünde diz çökerek kralın öz oğlunun başına neler geldiğini anlatmış. Prensesin anlattıklarını dinledikçe kralın şaşkınlığı kızgınlığa dönüşmüş; kendisini bunca zamandır büyülemiş olan beyaz geyiğin öldürülmesini, gömüldüğü yerin de tarla yapılarak sürülmesini buyurmuş. Sonra yedi kraliçeye tek tek sarılarak yaptığı kötülükler için onlardan özür dilemiş. Tüm olan bitenin bir büyü sonucu olduğunu bilen kraliçeler de özü kabul etmiş.

Böylece yedi kraliçe saraylarına dönmüş; o günden sonra hepsi mutlu yaşamışlar.

BALIK NEDEN GÜLER?

Çok eskiden Hindistan'ı sulayan nehirlerden birinin yakınında yaşayan bir kadın balıkçı varmış. Kadın tuttuğu balıkları satmaya çalışıyor, "Balık! Taze balık!" diye bağırarak sokak sokak dolaşıyor, geçimini böyle sağlıyormuş. Bir gün sarayın önünden geçerken, sesini duyan kraliçe pencerelerden birini açarak ondan kendisine yaklaşmasını, tuttuklarını göstermesini istemiş. İşte tam bu sırada sepetteki balıklardan biri sıçramış.

"Bu dişi mi, erkek mi?" diye sormuş kraliçe, "Dişi bir balık almak istiyorum da."

Bunu duyan balık gülmüş; balıkçı da "Erkek!" demiş, yoluna devam etmiş.

Kraliçe odasına dönmüş; ama kafasına takılan bir şey varmış. Akşam olduğunda kraliçeyi görmeye gelen kral,

onu düşünceli görünce, dayanamamış sormuş: “Neyin var, hasta mısın?”

“Yok,” demiş kraliçe, “bir balığın garip davranışı gün boyu kafama takıldı. Bir balıkçı kadın bugün balık getirdi; erkek mi, dişi mi olduğunu sordum. Balıklardan biri bu sözüme güldü.”

“Balık mı güldü?” demiş kral, “Olmaz öyle şey; düş görmüş olmalısın.”

“Aptal değilim!” diye kızmış kraliçe, “Ne gördüğümü biliyorum; gözümle gördüğümü, kulağımla duyduğumu söylüyorum.”

“Gene de garip!” Demiş kral, “diyelim ki öyle olsun; bir incelettireyim bakalım.”

Sabah olduğunda, veziri yanına çağıran kral, karısının söylediklerini vezire anlatmış, konunun araştırılmasını, en geç altı ay içinde de inandırıcı bir açıklamanın getirilmesini istemiş, yoksa kellesinin gideceğini de eklemeyi unutmamış

Vezir, elinden geleni yapacağını söylemiş; ama inandırıcı bir yanıt bulamayacağından da eminmiş. Nitekim ülkede akıllı, bilgili kim varsa sormuş; hatta büyücülere, hilebazlara bile danışmış. Ancak hiç kimse açıklayamamış. Artık umudunu iyice yitirmiş, ölümden kurtulamayacağını düşünmeye başlamış vezir; kralın, ağzından çıkan bir sözden geri dönmediğini en iyi bilenlerden biriymiş çünkü. Hatta

kendisinden başka ailesine de zarar verebileceğini biliyormuş kralın.

Oğluna, kralın öfkesi yatışınca kadar kentten uzaklaşmasını önermiş. Hem yakışıklı, hem de akıllı olan delikanlı yola düşmüş; yazgısının kendisini nereye götüreceğini, karşısına neler çıkartacağını da merak ediyormuş.

Günlerden bir gün dalgın dalgın yürürken, köyüne gitmekte olan yaşlı bir köylüyle karşılaşmış. Delikanlı, yol arkadaşlığı yapıp yapamayacaklarını sorduğunda, yaşlı köylü kabul etmiş, başlamışlar birlikte yürümeye. Gün sıcak ve uzun, gidecekleri yer uzakmış.

Delikanlı, "Sırayla birbirimizi sırtımıza alsak, daha iyi olmaz mı?" diye sormuş. "Ne kadar aptal bu," diye düşünmüş yaşlı köylü, ses çıkarmamış.

Bir süre sonra, toplanmaya hazır bir mısır tarlasına gelmişler; rüzgârda hafif hafif sallanan mısırlar uçsuz bucaksız bir altın tarlasına benziyormuş.

Delikanlı, "Bunlar yenir mi?" diye sormuş. Ne demek istediğini anlamayan yaşlı adam kesip atmış: "Bilmiyorum!"

Sonunda büyük bir köye gelmişler. Delikanlı, cebinden bir çakı çıkarıp yol arkadaşına uzatmış; "Dostum, bunu al; iki at getir. Ama sakın çakıyı geri getirmeyi unutma, çok değerlidir..." demiş.

Köylü gülsün mü kızsın mı, karar verememiş, almış çakıyı, cebine sokmuş; bir yandan da delikanlının gerçekten

aptal mı olduğunu, yoksa aptal görünmeye mi çalıştığını düşünüyormuş. Yol arkadaşının bir şey söylemediğini gören delikanlı sesini çıkarmamış. Konuşmadan epey yürüdükten sonra kente gelmişler. Yaşlı köylünün evi kentin biraz dışındaymış. Pazardan geçip bir tapınağın önüne gelmişler; ama onlara yol boyunca kimse ne selam vermiş, ne de nereden geldiklerini sormuş.

“Ne büyük bir mezarlık,” demiş delikanlı. “Bu da ne demek şimdi?” diye düşünmüş yaşlı köylü, “Bunca insanın olduğu koskoca kente mezarlık denir mi hiç?”

Kenti boydan boya geçmişler; bir mezarın başında dua eden, geçenlere ölmüşleri için yiyecek dağıtan birkaç kişinin bulunduğu bir mezarlığa gelmişler. “Ne güzel bir kent,” demiş delikanlı. Yaşlı köylü, “Bu adam kesin zırdeli,” diye düşünmüş, “bakalım daha ne inciler yumurtlayacak? Toprağa su, suya toprak diyebilir, güneş varken karanlıktan, karanlığın da ne kadar aydınlık olduğundan söz edebilir.” Gene de sesini çıkarmamış, düşündüklerini kendine saklamış.

Mezarlığın yanından geçen akarsuya gelmişler. Su derin olduğundan yaşlı köylü ayakkabılarını ve entarisini çıkarmış, karşıya geçmiş; delikanlı ise hiç umursamadan, ayakta ayakkabıları, üstünde entarisi girivermiş suya.

Yaşlı adam, “Yok!” demiş kendi kendine, “böylesi bir aptal hiç görülmemiştir; sadece söyledikleri değil, yaptıkları da aptalca.”

Gene de delikanlıdan hoşlandığından ses çıkarmamış; hatta karısı ile kızını eğlendireceğini düşünerek onu evine çağırmış, istediği kadar kalabileceğini söylemiş.

“Çok teşekkür ederim,” demiş delikanlı. “Ama bir şey sormama izin ver. Evinin kirişleri sağlam mı?”

Yaşlı köylü “Ya sabır!” deyip güle güle evine girmiş. “Dışarıda bir genç var; yolun büyük bölümünü birlikte geldik; ona evimizde kalabileceğini söyledim. Ama öyle aptal ki hiçbir işe yaramaz; şimdi de evin kirişlerinin sağlam olup olmadığını sordu. Delinin biri,” diyebilmiş gülmesine ara verdiğinde.

“Babacığım...” demiş köylünün açık sözlü ve akıllı olan kızı, “her kimse, bu adam aptal değil; senin onu eğlendirip eğlendiremeyeceğini öğrenmek istemiş.”

“Aaah... Elbette!” demiş babası, “anlıyorum. Belki yol boyunca söylediklerinin gerisinde yatan gizleri çözmeye de yardımcı olursun. Birlikte yürürken, ansızın birbirimizi sırayla sırtımızda taşımamızın daha iyi olup olmayacağını sordu.”

“Büyük bir olasılıkla,” diye yanıtlamış kızı, “sırayla birbirinize masal anlatmanızı istemiş...”

“Peki... Bir mısır tarlasından geçiyorduk, mısırların yenilip yenilemeyeceğini sordu.”

“Aman babacığım, bunun ne demek olduğunu anlayamadın mı? Tarla sahibinin borcu olup olmadığını sormuş. Tarla sahibi borçluysa, mısır ne kadar iyi olursa olsun onu yiyemeyecektir; bütün ürün alacaklılara gidecektir.

“Tamam! Tamam! Sonra bir köye geldik, elime bir çakı tutuşturdu; iki at almamı, çakıyı da geri getirmeyi unutmamamı söyledi.”

“İki sağlam çubuğa dayanarak yürümek daha kolay değil mi? Sana iki çubuk kesmeni, bu arada da bıçağı düşürmemeni söylemiş.”

“Hımmm... Bir kentten geçiyorduk, ne selam veren oldu, ne de hatırlamamızı soran. Sonra bir mezarlığa geldik; oradaki insanlar bize yiyecek verdiler. Yol arkadaşım, kente mezarlık, mezarlığa da kent dedi. Buna ne dersin?”

“Bu da çok anlaşılır değil mi, babacığım? Kent her şeyin alınabileceği bir yer olduğu halde insanlar ölü gibiyse, ne kadar çok insan olursa olsun, mezarlıktan farksızdır. Oysa mezarlıkta ölüler vardır; ama sanki orası kentmiş gibi, oradaki insanlar size konukseverlik göstermişler, yiyecek vermişler.”

“Anladık! Anladık! Sonra akarsuya geldik, ne ayakkabısını, ne de giysisini çıkardı geçerken.”

“Ne kadar zeki, akıllı bir adam; hayran oldum! O akan suda, çıplak ayakla taşlara, kayalara basarak geçmeye çalışanların neden bu kadar aptal olduklarını çok düşünmüşümdür. Düşünsene, en küçük taş parçasına basıp da canları yanacak olursa, sendeleyecek, suya düşecek, sıırıslık-lam ıslanacaklar... Yol arkadaşın çok akıllı bir adam; onu görmek, konuşmak isterim.”

“Gidip getireyim; konuş bakalım.”

“Ona de ki: ‘Kirişlerimiz çok sağlamdır.’ O zaman içeri girer. Ben de ona bir armağan göndereyim de konuğumuz olmasından ne kadar hoşnut olacağımızı anlasın.”

Bunları söyledikten sonra yardımcılardan birini çağır-mış, bir sepete tereyağı topağı, on iki dilim ekmek, bir bak-raç süt koymasını ve şu iletiyle birlikte delikanlıya götür-mesini söylemiş: ‘Dostum, ay dolunaydır; on iki ay bir yıl eder; deniz suyla dolar!’

Sepeti ve iletiyi götüren yanaşma, yolda küçük oğluna rastlamış; çocuk, sepetin içindekileri görünce, birazını kendisine vermesini söylemiş. Adam da çocuğunu kırmamış. Sonra da sepette kalanları ve iletiyi delikanlıya götürmüş.

Delikanlı iletiyi okumuş, sepettekileri görmüş, sonra da yanaşmaya demiş ki: “Hanımefendiye selamlarımı söyle. De ki: ‘Ay yeniydi; sadece on bir ay bulabildim; deniz de as-la dolu olamaz.”

Yanaşma, delikanlının dediklerinden pek bir şey anlamamış; ama gene de aklında tutmuş ve söylendiği gibi köylünün kızına aktarmış. Böylece yanaşmanın, kendisine verilen sepeti eksiksiz götürmediği, yolda hırsızlık yapıldığı anlaşılmış, adam cezalandırılmış.

Bir süre sonra da yaşlı köylü, yanında delikanlıyla kapıda görünmüş. Çok iyi karşılanmış; ev sahipleri kim olduğunu bilmedikleri halde ona sanki ünlü birinin oğlu gibi davranmışlar.

Neyse, masalı kısa keselim de balığın gülmesine dönelim. Bütün bunlar olup biterken kralın vezire verdiği altı aylık süre de bitmek üzereymiş. İşin içinden çıkamayan delikanlı ev sahiplerine olayı anlatmış, ne yapması gerektiğini sormuş.

“Balığın gülmesi mi?” demiş kız, “Seni yollara düşüren bu mu? Sarayda, kralın canına kasteden birinin olduğu anlamına geliyor. Üstelik de bu kişi kadın kılığında bir erkek.”

“Yaşasın!” diye bağırmış vezirin oğlu, “Geri dönüp babamı kurtaracak zamanım var.”

Sabah olduğuunda yanına köylünün kızını da alıp ülkesine doğru yola çıkmış. Saraya gelir gelmez babasının yanına koşmuş, öğrendiğini söylemiş. Neredeyse korkudan ölmek üzere olan vezir dosdoğru kralın yanına çıkmış, oğlunun söylediklerini iletmiş.

“Olamaz,” demiş kral. “Olabilir,” diye yanıtlamış vezir, “gerçeği öğrenmenin bir yolu var: Saraydaki bütün kadınları çağırın, kazılacak geniş bir çukurun üzerinden atlamalarını söyleyin. Aralarında erkek olup olmadığını görürüz...”

Vezirin önerisini dinleyen kral geniş bir çukur kazılmasını buyurmuş. Çukur kazılınca da saraydaki bütün kadınların çukurun üzerinden atlamalarını istemiş. Bütün kadınlar tek tek denemişler, biri dışında hiçbirini başaramamış; çukurun üstünden atlayabilen o kişi de erkekmiş. Meğer komşu ülkenin kralı kendi topraklarına göz dikmişmiş. Bir savaş çıkarmak yerine böyle kestirme bir yol kullanmayı ve kral ile kraliçeyi öldürmeyi planlamışmış.. Kadın kılığındaki düşmanı oracıkta öldürmüşler. Gülen balığa teşekkür niyetine de sarayın duvarlarına balık resmi yaptırmışlar. Vezirin oğlu da yaşlı köylünün kızıyla evlenmiş. Kral onlara kırk gün kırk gece süren görkemli bir düğün yapmış. Yaşlı köylüyü ve balıkçı kadını da saraya getirtmiş. Dillere destan bu düğünden sonra mutluluk içinde yaşamışlar.

FİLDİŞİ KENT VE PERİ PRENSES

Çok eskiden Hindistan'ın güneyinde bir kral varmış. Karısı ve oğlu ile mutluluk içinde yaşayan kral, dü-rüstlüğü ve adaletli kararlarıyla bilinirmiş. Bu yüz-den kendisine yardımcı olacak başvezir ve vezirleri de bu özelliklerine göre seçermiş. Oğlu genç prens de hep adil olmayı öğütlermiş.

Genç prens bir yandan babasının bu sözlerini onaylayarak dinler, diğer yandan eğitimine devam edermiş. Eğitimi pek çok konuyu ve alanı kapsıyormuş. Bunlardan biri de okçulukmuş. Genç prens bir gün başvezirin oğlu ile okçuluk talimi yaparken, attığı oklardan biri yanlışlıkla yakındaki evin üst katındaki bir kadını vurur. Bu kadın ülkedeki tüccarlardan birinin karısıdır. Oysa genç prens, odada kimse olup olmadığını bilmeden, pencerenin önünde duran kuşa nişan almıştır. Ama kuşu vuramayınca, hedefin-

den sapan ok, kadına saplanmıştır. İki genç, olup bitenden habersiz oradan uzaklaşırlar; hatta vezirin oğlu, hedefini vuramadığı için arkadaşıyla alay bile eder.

Hiçbir şeyden habersiz olan tüccar evine geldiğinde karısını, göğsüne saplanmış bir okla odanın ortasında, yerde yatar bulur. Karısının öldürüldüğünü düşünerek pencereye koşar, bağırmaya başlar: “Hırsızlar! Hırsızlar! Karımı öldürdüler.” Komşular, yoldan geçenler toplanır, uşaklar yukarı koşarlar. Bu arada aldığı yara ölümcül olmayan, ama kan kaybından bayılan kadın güçlkle gözlerini açar. Çevresinde toplanmış olanlara, ellerinde yay ve ok olan iki gencin evin önünden geçtiğini gördüğünü, içlerinden birinin kendini hedef alarak ok attığını söyler.

Bunu duyan tüccar dosdoğru kralın huzuruna çıkar, karısının başına gelenleri anlatır. Bu tür densizliklere çok kızan kral, bunu yapanların, bulunduklarında en ağır cezaya çarptırılacaklarına söz verir. Tüccara, evine dönmesini, karısından o gençleri görürse tanıyıp tanıyamayacağını öğrenmesini ister.

Kralın dediğini yerine getiren tüccara “Elbette!” diye yanıt verir karısı, “Bin kişinin içinde de görsem, onları tanımırım.”

Karısının söylediğini krala ileten tüccara kralın yanıtı çok açıktır: “Yarın, kentte ne kadar erkek varsa evinin önünden geçirteceğim; karın pencerenin önünde dursun, her birine dikkatlice baksın.”

Kralın buyruğunu çığırtkanlar kentin dört bir yanına duyururlar. Ertesi gün kente on yaşımdan büyük ne kadar erkek varsa, tüccarın evinin önünden geçmeye başlar. Her ne kadar, kralın bu tür buyrukları oğlu ile vezirin oğlunu kapsamıyorsa da, masal bu ya, onlar da kalabalığın içine karışır, olan biteni izlemeye başlarlar. Ancak evin önüne geldiklerinde, tüccarın karısı onları hemen tanır ve durum krala bildirilir.

“Benim oğlum ile başvezirimin oğlu mu?” diye şaşkınlıkla sorar kral, “Halk için ne iyi örnek! İkisi de cezalandırılacak!”

“Hemen karar vermeyin, efendim,” der vezir, “önce bir soruşturulsun; olayın nasıl olduğu ortaya çıksın.” Sonra da iki gence dönüp öfkeyle sorar: “Bunu neden yaptınız?”

Prens, “Pencerenin önünde bir kuş vardı, oku ona attım; ama vuramadım. Anlaşılan o ok gidip tüccarın karısına saplanmış. Orada biri olduğunu bilseydim, hiç atar mıydım?” der.

“Bunu sonra konuşuruz,” diye yanıt verir kral, “söyleyin de toplananlar dağılsınlar, artık onlara ihtiyaç kalmadı.”

Akşam olduğunda, kral ile başveziri baş başa verir, oğullarına ne yapacaklarını konuşurlar. Kral, ikisinin de cezalandırılmasını ister, vezir ise prensin kent dışına gönderilmesini önerir. Anlaşırlar.

Sabah olduğunda küçük bir askeri birliğin gözetiminde, prens kentin dışına doğru yola koyulur. Kentin son kapısı-

na gelindiğinde vezirin oğlu yanlarına gelir; yanında dört heybe altın, dört de at vardır. Prensın boynuna sarılır, “Ben de geliyorum,” der, “seni yalnız bırakamam. Birlikte büyü-
dük, sürgüne de birlikte gider, öleceksek de birlikte ölü-
rüz.”

“İyi düşün,” der prens, “başına neler geleceğini bilmi-
yorum. Neden benimle olmak için evini, ülkeni bırakacak-
sın ki?”

“Çünkü sen benim en iyi arkadaşımsın, seni seviyorum,”
der vezirin oğlu. “Sen olmazsan ben de mutlu olamam...”

Sonunda iki arkadaş birlikte yola koyulurlar; arkaların-
dan da atlar ve heybelerle askerler gelmektedir. Kralın
topraklarının bittiği yere geldiklerinde, askerlere geri
dönmelerini söyler, biraz da altın verirler. Askerler geri
döner gibi yapar, ama prensin geri dönmeye kalkışp kal-
kışmayacağını izlemek için kayaların arkasına gizlenirler.

Oysa iki arkadaşın hiç de öyle bir niyetleri yoktur. Kom-
şu topraklarda epey yol alır, sonunda bir köye varırlar.
Büyük bir ağacın altında gecelemeğe karar verirler; prens
hem ateş yakmak, hem de gece üstünde yatmak için ot
toplarken, vezirin oğlu da akşam yemeği için bir şeyler al-
mak üzere köye gider, fırına, kasaba uğrar. Ancak gecikin-
ce, prens sabırsızlanır, çevrede dolaşmaya çıkar.

Kulağına bir su sesi gelir. Sesin nereden geldiğini anla-
maya çalışır; sesin geldiği yöne doğru yürür. Karşısına çok
güzel bir göl çıkar; gölün üstünde nilüferler ve suda yeti-

şen başka çiçekler açmıştır. Göl kıyısında oturur, susuzluğunu gidermek için avucuna su alır. Suyu içmeden önce avucuna bakar; bir de ne görsün? Çok güzel bir peri kızının görüntüsü... Gerçeğini görmek için çevresine bakındığında kimseyi göremez. Suyu içer; avucuna yeniden su doldurur: Peri kızının görüntüsü gene karşısındadır. Yeniden çevresine bakındığında gölün karşı kıyısında oturan peri kızını görür. Öyle güzeldir ki kız, prens ilk görüşte yıldırım çarpmışçasına âşık olur ona; yere düşer, kendinden geçer.

Arkadaşı döndüğünde, ateşin yandığını, atların sıkıca bağlandığını, heybelerin yerli yerinde olduğunu görür; ama prens ortalıkta yoktur. Bir süre bekler, bağırır; hiç yanıt alamaz. Bu sefer arkadaşının ayak izlerini izlemeye başlar; göle geldiğinde yerde ölü gibi yatmakta olan arkadaşını bulur.

“Eyvah!” diye bağırarak prensi kucağına alır, yüzüne biraz su serper; “sana ne oldu; ne olur ölme!” diye ağlar. “Konuş, konuş!” diye bağırır.

Birkaç dakika sonra gözlerini açan prens ona şaşkın şaşkın bakar. “Yaşıyorsun!” diye sevinçle bağırır vezirin oğlu, “Anlat ne oldu sana? Gel, buradan uzaklaşalım. Bak yiyecek aldım, atlarımız da var. Birkaç lokma bir şeyler yiyip buradan gidelim.”

“Yalnız git!” olur, prensin yanıtı.

“Asla!” der vezirin oğlu, “Ne oldu da böyle değıştin? Az önce kardeştik, şimdi bana yabancıymışım gibi davranıyorsun.”

“Bir peri kıızı gördüm,” diye anlatır prens, “ama yüzünü gördüğümü anlar anlamaz bir nilüfer yaprağı ile kapadı. Öyle güzeldi ki! Koynundan fildişı bir kutu çıkartıp bana uzattı. Bayılmışım... Evlenmem için bana o periyi bulacak olursan seninle her yere gelirim.”

Düşünceli düşünceli “Bak,” demiş vezirin oğlu, “gördüğünü söylediğin peri kıızı, periler perisidir. Fildişı kentindeki Gülizar’dan başkası olamaz. Bunu, sana yaptığı işaretlerden anlıyorum. Yüzünü nilüfer yaprağı ile kapatmış olmasından adını, fildişı kutuyu uzatmasından da yaşadığı yeri çıkarttım. Biraz sabret! Dinlen! Söz veriyorum, onunla evlenmeni sağlayacağım.”

Bu sözleri dinleyen prens biraz yatışır, ayağa kalkar, birkaç lokma yemek yer, sonra da arkadaşıyla birlikte yola çıkar. Yolda, haydutluk yapan bir aileden iki adama rastlarlar. Tabii onların haydut olduğunu hiç düşünmezler. Oysa bu aile on bir kişidir. Büyük kıızı kardeş evde kalır, yemek yapar; geri kalan onu erkektir. Onlar da ikişer ikişer ayrılıp, değişik yönlerle gitmekte, kendilerine karşı koyamayacak gezginleri soyup, dış geçiremeyeceklerini anladıklarını da yemek yemeleri, dinlenmeleri için evlerine çağırmakta, sonra bütün aile bir olup saldırmakta, böylece gezginleri soyup soğana çevirmektedirler. Bu hırsız sürü-

sü, iyi korunan birçok odası olan, altında da soyduktan sonra öldürdüklerini attıkları büyük bir çukur bulunan bir tür kulede yaşamaktadır.

İşte bu iki adam, prens ile arkadaşını evlerine çağırırlar, “Geç oldu,” derler, “yakında da başka köy yok; buyurun, bu gece konuğumuz olun.”

Prens arkadaşına, “Bu iki iyi insanın çağrısını kabul edelim mi?” diye sorar. Vezirin oğlu kabul etmemekten yanadır; ama prens yorgun gözüktüğünden onun rahat bir yatakta dinlenebileceğini düşünür. “Çok teşekkür ederiz; elbette geliriz,” der. Böylece dördü birlikte hırsızların yaşadığı kuleye giderler.

Ancak kısa bir süre sonra dışarıdan sıkı sıkıya kapatılmış bir odada bulurlar kendilerini. “Bağırıp çağırmanın gereği yok,” der vezirin oğlu, “pencereye tırmanayım da, kaçma olanağı olup olmadığına bakayım.” Pencereye ulaştığında da sevinçle fısıldar: “Evet! Evet! Aşağıda, çevresi yüksek duvarla çevrili bir hendek var. Sen burada kal, beni bekle! Ben aşağıya atlayıp çevreyi kolaçan edeyim.”

Kısa süre sonra geri gelir. Prense, aşağıda, yaşamında gördüğü en çirkin kadının bulunduğunu, onun hırsızların hizmetçisi olduğunu sandığını, prensin kendisiyle evlenmesini sağlayacağına söz verirse onları kurtaracağını söylediğini anlatır. Kurtulabilmek için yapabilecekleri başka bir şey olmadığından söz verirler; kadın da onları gizli bir kapıya götürür.

Vezirin oğlu, “Atlarımız, eşyalarımız...” diye soracak olur. Kadın, “Onları bu dar yerden çıkartamazsınız; buradan başka bir yerden çıkmaya da kalkışırsanız mezarı boy-larsınız,” der.

“Ne yapalım; o zaman bu kapıdan çıkarız,” der vezirin oğlu, “ama kimsenin bilmediği bir becerim var: İstediğimi incecik, istediğimi de şişman yapabilirim.” Böylece atları çözer, kimseye görünmeden kapıya getirir, sonra da onları öyle inceltir ki, neredeyse bir kumaş parçası kalınlığında olurlar, daracık kapıdan kolaylıkla öte yana geçerler. Vezirin oğlu atları daha sonra eski durumlarına getirir. Hemen kendi atına atlar, öteki atları da peşine takar; prens de, yaşlı kadını atının terkesine aldığı gibi onu izler.

Atların nal seslerini duyan hırsızlar kapıya koşar, arkalarından ok yağdırmaya başlarlar. Oklardan biri yaşlı kadına isabet eder. Ölen kadını oracıkta bırakır, hiç durmaksızın atlarını sürerler. Sonunda, geceyi geçirebilecekleri bir köye gelirler.

Sabah olduğunda, rastladıkları herkese Fildişi Kent’in nerede olduğunu sorarlar, en sonunda kenti bulurlar.

Yaşlı bir kadının yaşadığı küçük bir kulübeye yaklaşırlar. Kadının kendilerine zarar veremeyeceğini anlar, orada gönül rahatlığı içinde kalabileceklerini düşünürler. Kadın önce evinde kalmalarına razı olmaz; ama prensin, su içtiği bakraca koyduğu altının yanına vezirin oğlu da bir altın

koyunca, kadın, bu eli açık kişilerin birkaç gün evinde kalabileceklerini söyler.

İşini bitirdikten sonra da konuklarının yanına gelir. Vezirin oğlu, kent hakkında bilgi edinmek istediğinden sorar: “Bu kentin bir adı var mı?”

“Elbette,” der kadın, “bırakın kenti, her köyün bile adı vardır.”

“Peki, bu kentin adı nedir?”

“Bilmiyor musunuz? Fildişi Kenti. Yeryüzündeki herkesin bu kentin adını bildiğini düşünürdüm.”

Vezirin oğlu kadınla konuşurken, Fildişi Kenti adını duyan prens derin derin iç çeker. Arkadaşı, “Sessiz ol! Sırrını açığa vuracaksın!” der gibi bir işaret yapar ve sormaya devam eder: “Bu ülkenin kralı var mı?”

“Elbette,” diye yanıtlar kadın, “kral da var, kraliçe de, prenses de.”

“Adları nedir?”

“Prensesin adı Gülizar, kraliçenin...”

Vezirin oğlu, yaşlı kadının sözünü keser, gözleri faldaşı gibi açılan arkadaşına döner: “Gördün mü?” der, “doğru ülkedeyiz. O güzel prensesi göreceğiz.”

Kulübedeki ikinci günün sabahı, yaşlı kadının özenle süslendiğini, saçını taradığını, üstüne temiz giysiler giydiğini görürler. Vezirin oğlu, birinin mi geleceğini sorduğunda, kadın “Yoo!” der.

“O zaman sen mi bir yere gidiyorsun?”

“Evet. Prenses Gülizar’ın hizmetkârı olan kızımı görme-ye gideceğim. Her gün gider, hem kızımı, hem de prensesi görürüm. Buraya gelip de zamanımı aldığınızdan dün gi-demedim.”

“Aman,” der vezirin oğlu, “Sakın prensese bizden söz etme!” Bu uyarıda bulunurken, “Söz etme!” dediği için ka-dının tam tersini yapacağını, iki yabancıнын geldiğini söy-leyeceğini, böylece prensesin orada olduklarından haberi-nin olacağını düşünmüştür.

Annesini gören kızı kızgın kızgın söylenir: “İki gündür neredesin? Neden gelmedin?”

“Canım.kızım,” diye yanıtlar yaşlı kadın, “iki genç gez-gin, birisi prens, öteki de önemli bir vezirin oğlu, kulübeme geldiler. Onlarla ilgilenmem gerekti; gün boyu yemek yap-tım, etrafı temizledim, gene yemek yaptım... Özellikle birisi çok salak gözüküyor; bu ülkenin, kralın adını sordu. Bunla-rı bilmeyen bu iki kişi nereden gelmiş olabilirler ki? Ama boş ver, ikisi de bana birer altın veriyor; hem sabahları, hem de akşamları...”

Bunları söyledikten sonra prensesin yanına giden yaşlı kadın, kızına anlattıklarını ona da anlatır. Prenses kızar, bir daha önünde bu iki yabancidan söz edecek olursa çok kötü cezalandıracağını söyler kadına.

Akşam eve dönen yaşlı kadın, çenesini tutamayıp da her şeyi anlattığı için vezirin oğlundan özür diler, geldikle-rini duyan prensesin nasıl kızdığını anlatır.

Kadının ağzından çıkan her sözü can kulağıyla dinleyen prens, “Bir erkek görmekten korktuğundan mı kızıyor?” diye söylenir.

“Kızmak mı?” diye sorar vezirin oğlu gülerek. “Birini görmekten çok hoşnut olacaktır. Bunu biliyorum. Yaşlı kadına öyle davranarak, önümüzdeki günlerde, bir gece yarısı onu görmeye gitmeni istediğine eminim.”

Ertesi gün yaşlı kadın saraya gittiğinde, Gülizar uşaklarından birini çağırır ve kendisi yaşlı kadınla konuşurken hızla odaya girmesini, kralın filinin deliye döndüğünü, kentte her yeri yerle bir ettiğini söylemesini tembihler.

Uşak denileni yapar. Filin kendi kulübesini de yerle bir etmesinden, prens ile arkadaşını öldürmesinden korkan yaşlı kadın, ayrılmak için Gülizar’dan izin ister.

Gülizar, uşaklarına, üstüne kim oturursa, onu istediği yere götüren sihirli salıncağı getirmelerini söyler; sonra da yaşlı kadına der ki: “Üstüne otur, seni evine götürsün.”

Salıncağa oturan yaşlı kadın göz açıp kapayıncaya kadar kendini kulübesinde bulur, konuklarının başına bir şey gelmediğini görür; “İkinizin de ölmüş olabileceğinizi düşündüm. Kralın fili zincirinden kurtulmuş, çılgın gibi koşuyor, önüne çıkan her şeyi yıkıyormuş. Bunu duyduğumda sizin adınıza çok korktum. Prenses de bana bu salıncağı verdi, çabucak geliverdim. Ama fil gelmeden buradan hemen çıkalım, güvenli bir yere gidelim,” der.

Vezirin oğlu güler; “Korkma!” der, “kaçan, her şeyi yerle bir eden fil yok. Seninle eğlenmişler.” Sonra da prensin kulağına, “Yakında istediğine kavuşacaksın; bütün bunlar birer işaret,” diye fısıldar.

İki gün sonra, gece yarısı olduğunda, prens ile arkadaşı salıncağa oturur, saraya gitmek istediklerini söylerler. Gözlerini kırpmaya zaman bile bulamadan kendilerini sarayın bahçesinde, bunca zamandır aradıkları Gülizar’ı da sarayın kapısında kendilerini bekler halde bulurlar.

Çok mutlu bir karşılaşma olur. “Sonunda,” der Gülizar, “sevgilimi, yakında eşim olacak kişiyi görebildim.” “Tanrı’ya binlerce teşekkür,” der prens, “seni bulmamı sağladı.” Oracıkta birbirleriyle evlenmeye söz verirler. Sonra da Gülizar sarayına, prens de kulübeye geri döner.

Artık prens her gün Gülizar’ın yanına gitmekte, geceleri de kulübeye dönmektedir. Bir sabah gittiğinde, Gülizar bundan böyle sürekli yanında kalmasını, artık kulübeye dönmemesini ister ondan. Başına kötü bir şey gelmesinden, örneğin haydutların saldırısına uğramasından, hastalanmasından korktuğunu; böyle bir şey olursa onu göremeyeceğini, görmeden de yaşayamayacağını söyler.

Prens, korkacak bir şey olmadığını, kendisi için evini, ülkesini bırakan, yaşamını tehlikeye atan, Gülizar’ına kavuşması için her türlü yardımı yapan arkadaşını hiç olmazsa geceleri yalnız bırakmak istemediğini anlatır.

Bunları duyan Gülizar, prensle hep birlikte olabilmek için vezirin oğlundan kurtulması gerektiğine karar verir. Bu konuşmadan birkaç gün sonra hizmetçilerinden birinden pilav yapmasını, vereceği zehri bu pilava karıştırmasını ister. Pilav hazır olduğunda da, uşaklardan biri vezirin oğluna götürür; “Prenses Gülizar, ölen amcası için pilav yaptırdı, size de gönderdi,” der. Vezirin oğlu da, prenses kendisini de hatırladığı için teşekkürlerini gönderir.

Oğlan yemek zamanı geldiğinde, pilav tenceresini alır, kulübenin bahçesine çıkar; hava güzel olduğundan, öğle yemeğini o küçük bahçede yemek ister. Tencerenin kapağını alıp yere, çimenlerin üstüne kor, ellerini yıkamaya gider. Döndüğünde, tencerenin kapağını koyduğu yerdeki çimenlerin sapsarı olduğunu, kuruduklarını görür. Pilava zehir karıştırıldığından kuşkulanır; bir kaşık alır, çevresinde oynaşmakta olan kuşların önüne atar. Kuşların, pilavdan yer yemez öldüklerini görür.

Çok şaşırır; “Kim ölmemi ister ki?” diye kendi kendine sorar.

Akşam olup da prens geldiğinde, arkadaşını çok sinirli ve gergin bulan prens ne olduğunu sorar; “Yoksa” der, “bütün gün seni yalnız bıraktığıma mı kırıldın?” Vezirin oğlu bakar ki, prensin pilavdan, içindeki zehirden hiç haberi yok, olun biteni anlatır. “Bak,” der, “bu mendilin içinde, sabah prensesin, amcası öldü diye bana gönderdiği pilavdan var. Zehirli. Bereket yemedi anladım.”

Çok şaşırان prens, “Seni kim öldürmek isteyebilir ki?” der. “Sana düşman olan kim var ki?”

Vezirin oğlunun yanıtı prensi daha da şaşırtır: “Prenses Gülizar...” Sonra der ki: “Yarın, yanına gittiğinde, sana vereceğim buz parçasını gözlerine sür; gözlerin yaşaracak. Neden ağladığını soran Gülizar’a, bu sabah ansızın ölen arkadaşın için gözyaşı döktüğünü söyle. Bu şarap şişesiyle küçük küreği de al! Arkadaşının ölümünden çok acı duyduğunu, bu nedenle şarap içmek istediğini söyle, bir bardak da ona ver. Şarabı içer içmez derin bir uykuya dalacaktır. Bu küçük küreği ateşte kızdır, sonra da sırtına bastır. Aman, küreği geri getirmeyi unutma; ayrıca inci gerdanlığını da al. Sonra da buraya dön! Dediklerimi yapmaktan kaçınma; geleceğin ve mutluluğun bunları eksiksiz yapmana bağlı. Evliliğinizin herkes tarafından kabul edilmesini sağlayacağım. Hiç merak etme.”

Prens, arkadaşının dediklerini aynen yapacağına söz verir; verdiği sözü de tutar. Akşam kulübeye döndüğünde de atları, içi altın dolu heybeleri alır, biraz uzaktaki mezarlığa giderler. Vezirin oğlu Hint fakiri, prens de fakirin yardımcısı kılığına girerler.

Sabah olduğunda kendine gelen Gülizar sırtında bir acı duyar, inci gerdanlığının da ortalarda olmadığını fark eder. Hemen babasının yanına gider, hem inci gerdanlığının yok olduğunu, hem de sırtında bir acı duyduğunu söyler.

Kral, sarayında hırsızlık olmasına çok kızar; bunu yapının hemen yakalanmasını buyurur.

Vezirin oğlu kralın buyruğunu öğrendiğinde, “Hiç korkma,” der arkadaşına, “her şey yolunda; git, bu gerdanlığı pazarda satmaya çalış.”

Prens de arkadaşının söylediğini yapar, pazarda kuyumcuyu bulur, gerdanlığı gösterir, satmak istediğini söyler.

“Kaç para istiyorsun?” diye sorar adam. “Elli bin altın,” der prens.

Kuyumcu, “Tamam,” der, “burada bekle, gidip parayı getireyim.”

Prens başlar beklemeye; bekler, bekler, bekler... Sonunda kuyumcu geri döner; ama yanında kralın adamları vardır; prensi yakalar, onu prensesin gerdanlığını çalmakla suçlayarak gözaltına alırlar.

“Bu gerdanlığı nereden aldın?” diye sorduklarında, vezirin oğlunun kendine öğrettiklerini söyler prens: “Hizmetkârı olduğum fakir verdi; pazara götürüp satmamı istedi. İsterseniz, nerde olduğunu gösterir, sizi onun yanına götürürüm.”

Böylece prens önde, kralın adamları arkada, vezirin oğlunun bulunduğu yere gelirler. Fakir kılığındaki vezirin oğlu, gözleri kapalı dua etmektedir. Duasını bitirdiğinde, muhafızların başı prensesin gerdanlığını nerede bulduğunu sorar.

“Kralı çağırın!” der vezirin oğlu, “Ancak krala söylerim.”

Fakirin söylediklerini krala iletirler; kendini, koskoca kralı ayağına çağırın bu fakiri çok merak eden kral, kalkar gider. “Kızımın gerdanlığı nasıl eline geçti?” diye sorar.

“Dün gece...” diye başlar anlatmaya vezirin oğlu, “burada, şu mezarın yanında Tanrı’ya yakarırken, prenses kılığında bir gulyabani geldi; çok korktum, ateşin üstündeki küreği kaptığım gibi sırtına vurdum. Canı çok yandığından kaçmaya başladı; kaçarken de bu gerdanlığı düşürdü. Söylediklerim pek inandırıcı gelmiyor olabilir; ama kanıtlaması hiç de zor değil. Kızınızı çağırın; kızgın küreğin izinin sırtında olduğunu göreceksiniz. Söylediklerim doğruysa, prensesi bana gönderin; cezasını ben vereceğim. Değilse, öldürün beni.”

Sarayına dönen kral hemen kızının oda hizmetkârını çağırır; fakirin söylediklerinin doğru olup olmadığını görebilmek için kızının sırtına bakmasını ister. Biraz sonra geri gelen kadın, “Doğru,” der, “sırtında yanık izi var!”

Öğrendiklerine çok öfkelenen kralın ilk tepkisi “Öldürün!” demek olur; ama “Aman efendimiz...” derler, “fakirin söylediğini unutmayın; söyledikleri doğru çıkarsa, kızınızı kendisine göndermenizi, cezasını kendisinin vereceğini söylemişti. Kızınızı fakire gönderelim; cezasını o versin.”

Bu öneriye kralın da aklı yatar; kızını mezarlığa götürmelerini emreder.

“Bir kafese kapatın,” der fakir, kızı getiren adamlara, “kafesi de dün gece bulunduğu şu mezarın yakınına bırakın.”

Dedikleri yapılır; biraz sonra herkes ayrılır, fakir kılığındaki vezirin oğlu, fakirin yardımcısı kılığındaki prens ve prenses mezarlıkta yalnız kalırlar. Karanlık bastırdığında prens ile vezirin oğlu asıl giysilerini giyer, atlarını, heybelerini alır, kafesin önüne gelirler. Prensese kafesten çıkarır, bitkilerden hazırladıkları bir ilacı sırtındaki yanık izinin üstüne sürer, sonra da onu prensin yanındaki atlardan birinin sırtına bindirir, hemen oradan uzaklaşırlar. Bütün gece at sürerler. Gün ısıdığında dinlenmek için dururlar; ne yapacaklarını konuşmaya başlarlar. Vezirin oğlu, mendiline sardığı zehirli pilavı prensese gösterir, yaptığından pişman olup olmadığını sorar. Yaptığından çok utanan prenses ağlamaya başlar; bundan böyle çok iyi dost olacaklarına söz verir.

Artık sürüldükleri ülkelerine dönmenin zamanı gelmiştir. Vezirin oğlu oturur, babasına, başvezire bir mektup yazar; ülkelerinden ayrıldıklarından bu yana başlarına geleni bir bir anlatır. Vezir, oğlunun yazdıklarını okur okumaz kralın yanına çıkar, ona da bilgi verir. Vezirin anlattıklarını dinleyen kral, iki sürgüne, geri gelmemeleri, oturup Gülizar’ın babası olan krala bir mektup yazarak her şeyi anlatmaları haberini gönderir. Böylece, bir mektup da Gülizar’ın babasına yazarlar.

Yazdıklarını okuyan Gülizar'ın babası, önce vezirlerini ve öteki görevlileri bir güzel haşlar; biri kralın, öteki de başvezirin oğlu olan bu iki yabancınn ülkelerine geldiklerinden haberleri olmadığı için onları görevlerinden alır. Sonra da başvezirin oğluna bir yanıt gönderir: "Gel, sarayda kal!" der, "Prens isterse, Gülizar ile evlenme işini de hemen bitiririz."

Prens de, vezirin oğlu da, bu çağrıyı sevinçle kabul eder, saraya giderler. Kral onları törenle karşılar. Kısa süre sonra da bir şenlik düzenlenir, prens ile prenses Gülizar evlenir.

Kral aradan birkaç hafta geçtikten sonra evlilik armağanı olarak birçok at, deve, fil, yığınla takı, giysi verir onlara; hatta krallığının topraklarının bir bölümünü de armağan eder. Prensın babası kralın onları ülkesine sokmayaacağını düşündüğünden, kendi krallıklarını kurmalarına yardım eder. Vezirin oğlu da, görevden alınan vezirlerin bağışlanmalarını sağlar, içlerinden birinin kızıyla da evlenir.

Prensın, dünyalar güzeli Gülizar'ın, vezirin oğlunun ve onun karısının ayrılma zamanı gelmiştir; kendi krallıklarını kurmak üzere, çok sayıda asker, at, deve, fil ve diğer eşyalarla birlikte kralın kendilerine armağan olarak verdiği topraklara doğru yola çıkarlar.

Yolda, bir süre önce haydutların kendilerini hapsettiği, zar zor kaçabildikleri kuleye gelirler. Prensın buyruğuyla

kule yerle bir edilir; haydutların yıllardır soydukları kişilerden toplayıp sakladıklarını hazinelere el konur.

Sonunda prensin babasının topraklarına yaklaşırlar. Kral, bir süre önce yaptığı bir çocukluk yüzünden sürgüne gönderdiği oğlunun artık bir yetişkin olduğunu, karşılaştığı sorunların üstesinden gelebildiğini anlar; bir süre önce dışarı atıldıkları kapının açılmasını, gelenlerin kente alınmalarını buyurur. Gelini Gülizar'ı da çok sever, kızı gibi bağrına basar.

Masalın bundan sonrası, prensin güneş ışığı gibi parlak bir geleceğinin olduğuna, babasının yerine tahta geçtiğine, ülkeyi yıllarca barış ve huzur içinde yönettiğine, kendilerinin de mutlu yaşadıklarına ilişkindir...

Masalın sonunda gökten üç elma düşer; birini prens alır, ikincisi Gülizar'ındır, üçüncüsü de vezirin oğluna kalır...

PRENS İLE FAKİR

Yüzyıllar önce bugünkü Hindistan'ın kuzey bölgelerinde bir kral ve iki kraliçe yaşarmış. Her şeye sahipmiş bu kralla kraliçeler. Ama çocukları yokmuş. Tahtını kime bırakacağını kara kara düşünen kral bir çocuk sahibi olmak için aklına gelen her yolu denemiş. İşe yaramamış. Çaresizlik içinde günün birinde, kalkmış değişik yönlerden gelen dört yolun kesiştiği noktaya gitmiş, oturmuş; o yollardan gelen herkes önce onu görüyormuş.

Gelenlerin arasında bir de fakir varmış , “Neden burada oturuyorsun?” diye krala sormuş. Kral da, “Buradan binlerce insan geldi geçti, kimse sormadı, sen de yoluna devam et,” demiş.

Fakirin merakı daha da artmış; “Kimsin sen?” diye sormuş.

“Kralım! Her şeyim var, yeterince uzun yaşadım ve çocuğum yok. Buraya geldim, yolların kesiştiği yere uzandım. Epey günahım oldu; önümden, üzerimden binlerce insan geçiyor, bilerek ya da bilmeyerek yaptığım kötülükler için bir af dileme yöntemi bu. Belki günahlarım bağışlanır, Tanrı bana acır, bir oğlum olur.”

Bunu duyan fakir, “Peki,” demiş, “çocuğun olursa bana ne verirsin?”

“Ne istersen...” demiş kral.

“Para pul istemem,” diye yanıtlamış fakir, “senin için dua edeceğim; iki oğlun olacak, birini bana vereceksin.” Sonra da heybesinden iki kurabiye çıkarmış, “Bunları karılarından kim seni en çok seviyorsa, ona ver,” demiş.

Kral kurabiyeleri almış, cebine koymuş. O arada fakir demiş ki: “Bir yıl sonra geleceğim; o zamana kadar iki oğlun olmuş olacak, unutma, biri benim...”

Kralın “Anlaştık,” demesi üzerine de yoluna devam etmiş. Kral akşam saraya geldiğinde, iki karısına da birer kurabiye vermiş. Gerçekten de bir süre sonra iki oğlu olmuş.

Kral da, yeraltında büyük bir oda yaptırmış, oğullarını oraya yerleştirmiş.

Aradan zaman geçmiş; günün birinde fakir çıkagelmiş; “Oğullarından birini getir,” demiş krala. Önceden hazırlığını yapmış olan kral, kölelerinden ikisinin çocuklarını getirmiş. Çocuklara ve fakire pilav ikram edilmiş. Bu arada

kralın çocukları da yeraltındaki odalarında yemeklerini yiyorlarmış.

Aç bir karınca çocukların tabağından bir pirinç tanesi almış, sürükleyerek götürmeye çalışıyormuş ki, daha güçlü bir karınca onun üstüne saldırmış, pirinç tanesini almak istemiş. Birinci karınca, “Neden böyle yapıyorsun?” demiş, “Yorgunluktan ayaklarıma kara sular indi; zar zor bir pirinç tanesi buldum, yuvama, çocuklarıma götürüyorum. Kralın çocukları aşağıda oturmuş yemek yiyorlar. Tabaklarında yığınla pirinç tanesi var; git, onlardan birini al. Neden ille benimkini almak istiyorsun ki?” Bunun üzerine ikinci karınca, birincinin taşımaya çalıştığı pirinç tanesini çekirtmeyi bırakmış, çocukların bulunduğu yere doğru gitmiş.

Karıncaların konuşmalarını duyan fakir, krala seslenmiş: “Kral! Bunlar senin çocukların değil. Git de, aşağıda yemeklerini yemekte olan çocuklarını buraya getir!”

Kral, çaresiz gitmiş, kendi çocuklarını getirmiş. Fakir biraz daha büyük olanı seçmiş, yanında götürmüştü.

Aradan yıllar geçmiş. Kralın oğlunu bir hizmetçi gibi kullanan fakir, bir yandan da ona dair planlar yapıyormuş. Prens büyüdüğünde fakirin kullanmak için hiç izin vermediği anahtarı alıp çıkmış dışarı. Evde kapısı kilitli pek çok oda olduğunu biliyormuş. Merakla açmaya başlamış odaları. Ne görsün? Odalarda kilitli birçok adam var; kapının önünde bağlı iki tazi, bir kafeste iki simurg, iki de kaplan...

Çocuk, hepsini serbest bırakmış; sonra da hapsedilen insanları çıkarmış. Yanına iki atı, iki kaplanı, iki tazıyı, iki simurgu almış, bir başka ülkeye doğru yola çıkmış.

Yolda giderken bir sürüye çobanlık yapan iri yarı bir adama rastlamış. Adam seslenmiş: “Ahbap! Dövüşür müsün?”

“Küçükken biraz dövüşürdüm,” diye yanıt vermiş kralın oğlu, “şimdi de, biri dövüşmek isterse, ona arkamı dönmem. Gel dövüşelim.”

Adam, “Seni yenersem, kölem olursun; sen kazanırsan, ben kölen olurum,” demiş. Başlamışlar dövüşmeye. Ne mi olmuş? Kralın oğlu kazanmış tabii.

“Yanımdakileri, simurgları, kaplanları, köpekleri, atları burada bırakıyorum,” demiş kralın oğlu. “Kente gidip ne var, ne yok, bir bakayım. Kaplanlar mallarımı koruyacaklar; sen de kölem olduğundan onlarla birlikte kalacaksın.”

Bunları söyledikten sonra da yürümüş gitmiş. Kısa süre sonra kente gelmiş; büyük, güzel bir havuz görmüş. Orada durup havuza girmeye, hem serinlemeye, hem de yol yorgunluğunu atmaya karar vermiş; başlamış giysilerini çıkarmaya.

Sarayın penceresinden dışarıya bakmakta olan kralın kızı, suya giren gencin sırtındaki krallık işaretini görmüş, “Bu bir prens,” demiş, “ondan başkasıyla evlenmem.” Son-

ra da babasının yanına gitmiş, “Evlenmek istiyorum,” demiş.

“Peki!” diyen babası hemen bir duyuru yapılmasını istemiş: “Bütün erkekler, ister küçük, ister yetişkin, saraya gelsinler. Kralın kızı evleneceği erkeği seçecek.”

Ülkede ne kadar erkek varsa toplanmış; aralarında fakir giysileri içindeki prens de varmış. “Bu töreni görmem gerek!” diye düşündüğünden, gitmiş bir köşeye oturmuş.

Kralın kızı balkona çıkmış, aşağıda toplanan kalabalığı süzmeye başlamış. Çok geçmeden de fakir giysileri içindeki prensi tanımış. Hemen oda hizmetkârını çağırmış, “Bu tabağı al, orada fakir giysileri içinde oturan gencin yanına git, içindeki kınayı üzerine serp,” demiş.

Kız da prensesin dediğini yapmış, kınayı fakirin üstüne serpmiş. Bunu görenler, “Hizmetçi hata yaptı,” demişlerse de, kralın kızı “Hata yapan o değil, hanımı,” diye yanıt vermiş ve aslında prens olan fakirle evlenmiş.

Ancak kral babası, bunca prens ve soylu dururken, kızının gidip de bir fakiri seçmiş olmasına çok üzülmüş; ama üzüntüsünü belli etmemiş.

Günün birinde prens, “Kralın bütün damatları bugün benimle ava gelsinler,” demiş. Duyanlar gülmüşler: “Fakir de nasıl avlanırmış ki?” diye dudak bükmüşler.

Av başladığında, prens iki kaplanı ile iki tazısının yanına gitmiş, yakalayabildikleri kadar ceylan, geyik, antilop yaka-

lamalarını istemiş. Kısa süre sonra önüne yığınla av getirilmiş. Bir kısmını heybesine koymuş, bir kısmını sırtına almış, birkaçını da ayaklarından sürüyerek toplanma yeri olarak belirlenen havuzun yanına gelmiş. Öteki prensler, kralın damatları hiçbir şey avlayamamışlarken, bu yeni prensin bu kadar çok hayvan avlamış olması herkesi şaşırtmış.

Prens, aslında fakir olmadığını, bir kralın oğlu olduğunu anlatınca kral çok sevinmiş; prene sarılmış, yanına oturtmuş; “Buraya gelip de damadım olduğun için sana çok teşekkür ederim,” demiş. “Oğlum yok, damatlarım var, ama seni damat değil oğul sayıyorum artık. Yerime sen geçeceksin.”

Böylece prensin yazgısı kral olmak olduğundan, kendi babasının krallığında olmasa da, sonunda gene kral olmuş. Yeni ülkesini hemen benimsemiş, onu oğlu gibi seven kralı da sevmiş, saygıda kusur etmemiş. Mutlulukları hiç eksilmemiş, sonsuza kadar sürmüştü.

LEYLA İLE MECNUN

Bir zamanlar Dantal adında, büyük bir ordusu, sayısız atı, odalar dolusu altını olan çok zengin bir kral varmış. Bu kralın el üstünde tuttuğu bir de oğlu varmış. Adı Mecnun'muş; bembeyaz dişleri, kırmızı dudakları, mavi gözleri, pembe yanakları, kızıl saçları ve beyaz teniyle çok yakışıklıymış, hem de çok iyi kalpliymiş. Kralın çok büyük, çeşit çeşit ağaç ve çiçeklerle dolu olan bahçesinde vezirin oğlu Hüseyin ile oynamaktan çok hoşlanırmış. Meyve ağaçları ve çeşit çeşit çiçekle dolu bu bahçelerde koşa oynaya güzel bir çocukluk geçirip birlikte büyümüşler. Kral Dantal, Hüseyin'i de kendi oğlundan ayırmıyor, Mecnun'a ne verirse ona da aynısından veriyormuş. Hatta ikisine de okuma yazma öğreten, dünyayı anlatan, zamanın bilimlerinden söz eden bir öğretmen tutmuş.

Zaman böyle geçmiş, artık ikisi de okumaya, spora ve ava meraklı birer delikanlı olmuşlar. Günün birinde Prens Mecnun babasına, “Hüseyin ile ava gitmek istiyoruz,” dediğinde, babası izin vermiş; atlar, av için gereken her şey hazırlanmış, çocuklar ava gitmişler. Bütün gün kendi topraklarında bulabildikleri sadece akal ve kuşlar olmuş. Onlar da komşu ülkenin topraklarına girmişler.

Komşu ülkede de Munsuk adında bir race, onun da, kahverengi gözlü, siyah saçlı, gülüşü edalı, çok güzel bir kıızı varmış: Leyla. Kız, Prens Mecnun babasının topraklarına girmeden önce, bir dş görmüş: Tanrı, insan kılığında bir melek göndermiş; Tanrı’nın yalnızca Prens Mecnun ile evlenmesini istediğini söylemiş. Leyla sabah uyandığında, düşünde meleğın geldiğini, kendisine bir Tanrı buyruğ ilettiğini babasına anlatmışsa da, kral pek kulak asmamış kızına. Ancak Leyla o günden sonra “Mecnun, Mecnun; Mecnun’u istiyorum”dan başka söz söylememeye başlamış; öyle ki, oturmuş yemeğini yerken bile “Mecnun...” diyor, başka bir şey demiyormuş. Sonunda babası dayanamamış, “Kim bu Mecnun?” diye sormuş. “Evleneceğim adam,” diye yanıtlamış Leyla, “Tanrı bana ondan başka biriyle evlenmememi buyurdu.” Neredeyse yarı deli gibiymiş.

İşte Mecnun ile Hüseyin de tam bu sıralarda avlanmak için o topraklara girmişlermiş. At sırtında gider, av ararlarken, o arada hava almak için at binen Leyla da onların

arkasına takılmış. “Mecnun, Mecnun... Mecnun’u istiyorum” deyip duruyormuş. Bunu duyan Mecnun arkasına dönmüş, “Bana seslenen kim?” diye sormuş. Arkalarından gelen Leyla, Mecnun’u görür görmez âşık olmuş; “Tanrı’nın evlenmemi buyurduğu Mecnun bu işte!” demiş kendi kendine, sonra da dosdoğru babasının yanına gitmiş. “Topraklarına giren prensle evlenmek istiyorum; onun Mecnun olduğunu biliyorum,” demiş.

Kızını yarı delirmiş durumuna çok üzülmemekte olan kral, “Elbette!” diye yanıtlamış. “Yarın kendisini bulalım, seninle evlenmesini isteyelim.” Leyla, aslında çok sabırsız olduğu halde, bu kez uysal davranmış. “Peki,” demiş. Ancak – masal bu ya– Mecnun o gece o ülkeden ayrılmış. Ertesi gün bunu duyan Leyla artık iyice keçileri kaçırmış; ne annesini, ne babasını, ne de uşaklarının söylediklerini dinlemiş... Kendini ormana atmış; “Mecnun, Mecnun, Mecnun’u istiyorum,” diye sayıklayarak ormandan ormana, ülkenin dört bir yanında dolaşmaya başlamış.

Aradan on iki yıl geçmiş. Günün birinde bir Hint fakirine rastlamış; Leyla’nın bilmediği şey, onun aslında gerçek bir melek olduğuymuş. “Neden sürekli ‘Mecnun, Mecnun... Mecnun’u istiyorum...’ diyorsun diye sorduğunda, “Raca Munsuk’un kızıyım; Prens Mecnun’u arıyorum. Krallığının nerede olduğunu biliyorsan, ne olur bana söyle!” demiş.

“Sanırım oraya asla gidemeyeceksin,” demiş fakir, “öyle uzakta ki! Birçok akarsuyu aşman gerekecek.” Leyla ise

hiçbir zorluktan kaçınmayacağını, bütün isteğinin Prens Mecnun'u bulmak olduğunu söylemiş. "Peki, öyleyse," demiş fakir, "Bagirati Nehri'ne geldiğinde, Rohu adında büyük bir balık göreceksin; ne yap et, onun seni Prens Mecnun'un ülkesine götürmesini sağla, yoksa oraya hiç gidemezsin!"

Leyla az gitmiş uz gitmiş, sonunda Bagirati Nehri'ne ulaşmış. Orada, gerçekten çok büyük bir balık varmış. Leyla yanına yaklaştığında, balık esnemek için ağzını sonuna kadar açmaz mı? Leyla bu fırsatı kaçırmak istememiş, balığın ağzına atıvermiş kendini; sonra da balığın midesinde açmış gözlerini. Bu sırada "Mecnun, Mecnun..." diye söylenmeye de devam ettiğinden, korkan balık nehre dalmış, yüzebildiği kadar hızlı yüzmeye başlamış. Ancak bir süre sonra yorulmuş, yavaşlamış. Bu arada bir turna kuşu gelip sırtına konmuş. Balık ona sormuş: "Bay Turna, karnımda böyle gürültü yapan nedir, bir bakar mısın?"

"Olur," demiş turna kuşu, "aç ağzını da içine girip bakayım!" Balık ağzını açtığında, turna kuşunun balığın karnına girip çıkması bir olmuş. Korkuyla, "Karnımda bir şeytan var!" demiş, uçup gitmiş.

Bu, zavallı balığı daha da korkutmuş; başlamış gene hızlı hızlı yol almaya. Sonunda Prens Mecnun'un ülkesine gelmiş. Soluklanmak için durduğunda, su içmek için nehre gelen bir çakal görmüş. "Bakar mısın?" diye seslenmiş ona, "İçimde ne var?"

Çakal, “İçeri girip görmeden nasıl söyleyebilirim ki?” dediğinde de hemen ağzını açmış. Çakalın da içeri girip çıkması bir olmuş; korku dolu bir sesle, “İçinde bir şeytan var; kaçmazsam, beni de yer,” demiş çakal, tabana kuvvet kaçmaya başlamış.

Zavallı balık, böyle böyle nehirler aşmış, denizler aşmış; yıllar da yılları kovalamış. Balık Rohu rastladığı her canlıya aynı soruyu soruyor, onlardan da aynı yanıtları alıyormuş. Soruyu bir kavalardan çıkan nağmeler eşliğinde kıvrılarak dans eden bir yılan da sormuş; “Ne olur bakar mısın, karnımda durmadan gürültü yapan nedir?” Yılan da balığın açık ağzından içeri süzölmüş; döndüğünde o da aynı şeyi söylemiş: “Karnında bir şeytan var!” Ama yılan korkup da kaçmamış, hatta balığa nasıl yardımcı olabileceğini bile söylemiş: “Karnını yararsam, o da dışarı çıkar.”

“Ama o zaman ölüürüm,” demiş balık. “Yok, korkma!” diye yanıtlamış yılan, “Sana bir ilaç veririm, hemen iyileşirsin.” Bunun üzerine, karnının yarılmasını kabul etmiş balık. Yılan da bir bıçak bulup karnını yarmış; Leyla dışarı çıkıvermiş. Ancak artık çok yaşlanmışmış; on iki yıl orman orman dolaşmış, on iki yıl da balığın karnında kalmışmış. Ne güzelliğı kalmış, ne de dişleri...

Yılan, Leyla’yı sırtına almış, götürüp Mecnun’un sarayının kapısına bırakmış. Nöbetçiler, birinin “Mecnun, Mecnun... Mecnun’u istiyorum...” diye bağırdığını duymuş, sesin geldiğı yere gittiklerinde de Leyla’yı görmüşler. Ne is-

tediğini sorduklarında “Mecnun’u istiyorum,” demiş, başka bir şey dememiş.

Çaresiz kalan nöbetçiler Mecnun’un yanına çıkmış, “Aşağıda bir kadın var; sizi görmek istiyor,” demişler. Mecnun, “Gelsin bakalım,” deyince de Leyla’yı alıp getirmişler. Mecnun ne istediğini sorunca, yıllardır aradığı erkeği karşısında gören Leyla, ne istediğini hemen söylemiş: “Seninle evlenmek istiyorum!” Sonra da açıklamış: “Bundan yirmi dört yıl önce babamın ülkesine geldin. Seninle o zaman evlenecektim; ama sen gittin. Ardından deliye döndüm; o gün bugündür seni arıyorum...”

Mecnun, yıllardır kendini arayan kadına “Hayır!” dememiş. “Olur!” diye yanıtlamış. Bunun üzerine Leyla, “Tanrı’ya yakaralım ki ikimizi de yeniden gençleştirsin; yirmi dört yıl önceki gibi olalım ve evlenelim.” Tanrı, Mecnun’un yakarışını duymuş, “Leyla’nın giysilerine dokun, yanmaya başlayacak; onlar yanarken, ikiniz de gençleşeceksiniz.” Gerçekten de Mecnun Leyla’nın giysisine dokunur dokunmaz giysi alev almış; inanılmaz şey, ama ikisi de gençleşivermişler. Büyük şenlikler yapılmış; evlenmişler... Bir süre sonra da Leyla’nın babasının ülkesine gidip annesini, babasını görmek üzere yola koyulmuşlar.

Leyla, yarı delirmiş bir durumda yanlarından ayrıldıktan sonra, annesi de, babası da öyle acı çekmişler, öyle üzülmüşler ki gözleri görmez olmuş. Babası sürekli “Leyla! Leyla!” diye sayıklar dururmuş. Leyla, annesi ile babasını o

durumda görünce, görebilmelerini sağlasın diye Tanrı'ya yakarmış. Tanrı yakarışını kabul etmiş; karıkocanın gözleri açılmış. Karşılarında yıllardır nerede olduğunu bile bilmedikleri kızlarını görünce ne yapacaklarını şaşırmışlar. Onu öpmüşler, bebekmiş gibi koklamışlar, sevmişler. Sonra yıllarca dillerden düşmeyen bir düğün töreni yapılmış. Leyla ile Mecnun, üç yıl orada kaldıktan sonra Mecnun'un ülkesine dönmüşler. Günlerini avlanarak, av peşinde ülkeden ülkeye giderek, mutlu bir şekilde geçirmeye başlamışlar.

Günün birinde Mecnun, "Hadî!" demiş, "Şu ormana gidelim." Leyla hemen karşı çıkmış: "Olmaz! Ormana gidecek olursak başıma bir şey gelir." Ama Mecnun buna gülüp geçmiş. Sonra Leyla'yı da kendisiyle gelmeye ikna etmiş. Birlikte ormana gitmişler. Bu sırada Tanrı şöyle düşünmüş: "Mecnun karısını ne kadar seviyor acaba? Bunu öğrenmem gerek. Ölürse çok acı çeker mi? Yoksa gider bir başkasıyla mı evlenir? Mecnun'un aşkı da Leyla'nın aşkı kadar büyük mü? Bir görelim bakalım..." Tutmuş, meleklerinden birini Hint fakiri gibi ormana göndermiş. Melek dosdoğru Leyla'nın karşısına geçmiş, yüzüne bir toz atmış. Leyla, anında kül olmuş; arkasında, yerdeki bir avuç külden başka bir iz kalmamış.

Mecnun, sevgili karısının kül olmasına öyle üzülmüş ki doğruca saraya dönmüş, bir odaya kapanmış, uzun süre ortalarda görünmemiş. Yıllar sonra, acısını unutmaya, gene eğlenmeye, ava başlamış. Babası Kral Dantal, oğlunun

yeniden evlenmesini istiyor, her seferinde aynı yanıtı alıyormuş: “Benim tek karım var: Leyla... Bir başkasıyla asla evlenmeyeceğim.” Babası, “Leyla ile nasıl evlenebilirsin ki, öldü, artık geri gelmeyecek,” dediğinde de, “O zaman başka karım olmayacak,” diye yanıtlarmış.

Bu arada Leyla, kocasının onu bir avuç kül olarak bıraktığı ormanda yaşamını sürdürmekteymiş. Mecnun ormandan ayrılır ayrılmaz, fakir Leyla’nın küllerini toplamış, temizlemiş, su ve kil karıştırarak bir kadın heykelciği yapmış. Tanrı da onu yeniden yaşama döndürmüştü. Ancak gene yaşlı bir kadın olmuş; uzun bir burnu, çürük dişleri, buruşuk derisiyle yıllar önce balığın karnından çıktığı günkü gibiymiş. Ormanda yaşıyor, ne yiyor, ne içiyor, sadece ‘Mecnun, Mecnun! Mecnun’u istiyorum!’ diye söylenip duruyormuş.

Onu bu hale getiren melek dayanamayıp Tanrı’ya demiş ki: “Bu zavallı kadının ormanda, yemeden, içmeden, “Mecnun, Mecnun...” diye sayıklamasının ne yararı var? Bana izin verin de, Prens Mecnun’u yanına getireyim.”

“Peki!” demiş Tanrı, “Ama ona söyle, kendisini gördüğünde Mecnun korkacak olursa, hiçbir şey söylemesin; ayrıca, Mecnun onu gördüğünde korkarsa, Leyla da hemen küçük, beyaz bir köpeğe dönecek. Mecnun ile birlikte sara ya gidecek; ancak Mecnun onu sever, kendi eliyle yemek yedirir, yatağında yatırır ise, yeniden insana dönüşebilecek.”

Melek yeniden bir fakire dönüşmüş, Leyla'yı aldığı gibi Kral Dantal'ın bahçesine götürmüş; "Tanrı'nın buyruğu o ki Prens Mecnun bahçeye çıkıncaya kadar burada kalacak-sın, ancak o bahçeye geldiğinde gözükebilirsin. Unutma, hiçbir şey söylemeyeceksin; senden korkacak olursa, küçük, beyaz bir köpeğe dönüşeceksin." Sonra da yeniden insan olabilmesi için neler olması gerektiğini anlatmış.

Leyla, uzun otların arasına saklanmış. Bir süre sonra, Prens Mecnun, arkadaşı Hüseyin ile birlikte bahçede gezinmeye çıkmışlar. Mecnun ile yaşıt olan Hüseyin, Leyla ile evlenince gençleşen Mecnun'dan çok daha yaşlı gösteriyormuş.

Mecnun ile Hüseyin, bir yandan geziniyor, bir yandan da küçükken yaptıkları gibi ağaçlardan meyve koparıp dışlıyorlarmış. Bir ara elindeki meyveyi bitirmeye, bu arada Hüseyin'e de laf yetiştirmeye çalışan Mecnun, Leyla'nın Hüseyin'in arkasından yürüdüğünü görmüş.

"Bak!" diye arkadaşına seslenmiş, "Bir şeytan ya da iblis; korkarım bizi yiyecek." Mecnun'un söylediklerini duyan Leyla, üzüntüsünden gözlerini kocaman açmış; ama bu hareketi Mecnun'u daha da korkutmuş: "Şeytan... Şeytan..." diye bağırarak saraya doğru kaçmaya başlamış. Onlar kaçarlarken Leyla da ormana geri dönmüş. Sarayda, nefes nefese Kral Dantal'ın yanına gelen Mecnun, "Bahçede bir şeytan var, bizi yemeye gelmiş," demiş.

Babası, “Neler saçmalıyorsun?” diye söylenmiş. “Koskoca adam oldunuz, böyle korkmanız çok ayıp. Şeytan olsa bile sizi yemez, merak etmeyin!” Mecnun ile Hüseyin’in söylediklerine inanmamış olsa da ikisi de doğru söylediklerine yemin ettiklerinden, adamlarını göndermiş, o korkunç görünümlü kadını bulmalarını istemiş. Adamlar kimseyi bulamadıklarını söylediklerinde de oğluna, korkmakla çok aptallık ettiğini anlatmaya çalışmış. Ancak Prens Mecnun öyle korkmuş ki, bahçeye bir daha adımını bile atmamış.

Ertesi gün küçük, beyaz bir köpeğe dönüşen Leyla sara-yın bahçesine gelmiş. Onu görüp içeri aldırta Mecnun, bu sevimli köpeği çok sevmiş; nereye gitse köpek de peşinden geliyor, çeşitli oyunlar oynuyormuş Mecnun da ona yiyecek veriyor, gece bile yanında yatırıyor.

Bir gece Mecnun gözlerini açtığında küçük, beyaz köpeğin yerinde, korkunç görünümlü bir yaşlı kadının yatmakta olduğunu görmüş. Kadının şeytan ya da her neyse, onun gibi bir şey olduğuna ve kendini yemeye geldiğine inandığından, korkuyla bağırarak: “Kimsin, burada ne arıyorsun? Ne olur, beni yeme!”

Zavallı Leyla, “Beni tanımadın mı?” diye sormuş, “Karın Leyla’yım; seninle yeniden evlenmek istiyorum. Başıma kötü bir şey geleceğini söyleyerek gitmememiz için yalvardığım ormanı hatırlıyor musun? Orada fakirin biri geldi, yüzüme toz attı, bir avuç kül oldum. Arkandan o kadar

çok ağladım, o kadar çok gözyaşı döktüm ki, Tanrı beni yaşama döndürdü, buraya getirdi. Ancak küçük bir köpek yaptı; benimle yeniden evlenecek olursan, köpek kalmaktan kurtulacağım, gene insan olacağım...” Korku içindeki Mecnun, “Senin gibi yaşlı biriyle nasıl evlenebilirim? Üstelik beni yemeye gelen bir şeytan olduğunu da biliyorum,” demiş.

Bu sözler üzerine yaşlı kadın gene küçük bir köpeğe dönüşmüş. Sabah olduğunda da Mecnun, gece başına gelenleri anlatmak için babasının yanına koşmuş. Oğlunun anlattıklarını dinleyen Kral Dantal, “Yaşlı kadın... Yaşlı kadın... Hep aynı şey! Senin gibi cesur birisi nasıl böyle korkabilir?” demiş. Ama oğlunun gerçekten çok korkmuş olduğunu, yaşlı kadının gene geleceğine inandığını da gördüğünden oğluna, bir daha gelirse yaşlı kadına, “Yeniden gençleşebilirsen seninle evlenirim,, bu halinle evlenebiliriz ki?” demesini öğütlemiş.

O gece küçük köpek gene yaşlı kadına dönüşmüş, Mecnun’a şunları söylemiş: “Mecnun, Mecnun... Seninle evlenmek istiyorum! Bunca yıldır seni sevdim. Babamın yanında, daha genç bir kızken seni biliyordum; seninse benden haberin bile yoktu. Babamın topraklarından o kadar çabuk ayrılmasaydın daha o zaman evlenmiş olacaktık. Ama yıllarca seni aradım durdum.”

“Peki!” demiş Mecnun “Yeniden genç olursan seninle evlenirim.”

“Bu çok kolay,” demiş Leyla, “Tanrı beni yeniden genç birisi yapar. İki gün içinde bahçeye çık; dalda çok güzel bir meyve göreceksin. Koparıp odana getir; dikkatlice ortadan kes. Ama sakın odada baban ya da bir başkası olmasın; bir başına olmalısın. Meyvenin içinde çırılçıplak olacağım, üstümde hiçbir şey bulunmayacak.”

Sabah olduğunda yeniden köpek olan Leyla bahçede kaybolmuş. Mecnun da ne olup bittiğini babasına anlatmış. Babası, yaşlı kadının söylediklerini yapmasını öğütlemiş. İki gün sonra Hüseyin ile bahçeye çıktığında büyük, kırmızı, çok güzel bir meyve görmüşler. “Bakalım,” demiş Mecnun, “karımı bu meyvenin içinde bulabilecek miyim?” Hüseyin, meyveyi koparıp bakmalarını söylediye de, Mecnun babasının yanına gidip meyveden söz etmiş. Babası da, “Yaşlı kadının söylediği meyve olmalı. Git, kopar!” demiş. Bahçeye dönen Mecnun meyveyi dalından almış, ama doğru babasının yanına gitmiş; “Benimle birlikte sen de odama gel,” demiş. “Yalnız başıma kesmeye korkuyorum; ya içinden şeytan çıkar da beni yerse.”

“Olmaz!” diye yanıtlamış babası, “Leyla’nın çırılçıplak olacağını unutma! Korkma git, odanda, yanında kimse olmadan meyveyi kes. Meyvenin içinde şeytan varsa da, merak etme, kapının önünde bekleyeceğim; bana seslenmen yeter.”

Sonunda meyveyi alıp odasına kapanan Mecnun, onu özenle ortasından kesmeye başlamış. Meyve yarıldıkça,

eskisinden çok daha güzelleşmiş, gençleşmiş olan Leyla ortaya çıkmış. Gördüğü güzellik karşısında şaşkına dönen Mecnun, oturduğu koltuktan yere yuvarlanmış, kendinden geçip bayılmış.

Üstünü örten Leyla, kapının önünde bekleyen Kral Dantal'ı içeri almış; "Mecnun neden böyle bayıldı?" diye sormuş, "Neden benimle konuşmuyor; benden korkmasına gerek yok. Beni o kadar çok gördü ki?"

Kral Dantal, "Bu kadar güzel olman onu şaşırttı," demiş. "Eskisinden de güzelsin; merak etme, biraz sonra kendine gelir, ne kadar mutlu olacağını göreceksin." Sonra da biraz su getirtmiş, Mecnun'un yüzünü ıslatmışlar, dudaklarına değdirmişler.

Mecnun gözlerini açıp da kendine geldiğinde, "Neden korktun? Bak, Leyla'yım ben," demiş. "Oooh!" diye içini çekmiş Mecnun, "Leyla olduğunu, geri geldiğini görüyorum; ama gözlerin öyle güzel ki, başım döndü," demiş.

Artık herkes mutluymuş. Davullar, borazanlar çalınmış; büyük bir şenlik düzenlenmiş. Kral, herkese pirinç ve para dağıtmış.

Aradan bir süre geçmiş; Leyla ile Mecnun aynı atın sırtında dolaşmaya çıkmışlar. Yanlarında sadece bir uşak varmış. Bir başka krallığın topraklarına gelmişler. Karşlarına çok güzel bir bahçe çıkmış. Mecnun, "Hadi, bahçeyi dolaşalım!" dediğinde Leyla, "Olmaz!" demiş, "Orası kötü bir racanın bahçesi; adı Basa, bize her türlü kötülüğü ya-

pabilir.” Ama Leyla’nın söylediklerini dinlemeyen Mecnun atını bahçeye sürmüş. Çiçeklere bakarlarırken, Basa’nın kendilerine doğru geldiğini gören Leyla, adamın gözlerinden, kocasını öldürebileceğini okumuş. “Hadi,” demiş, “buradan hemen uzaklaşalım; bu adamın gözünden kötülük akıyor; beni kaçırmak için seni öldüreceğini seziyorum...”

“Saçmalık!” diye yanıtlamış Mecnun. “İyi biri olduğu kanısındayım; ayrıca çok yakınınız, geri dönemeyiz artık.” “Öyleyse,” demiş Leyla, “seni öldürmesi daha iyi; beni öldürecek olursa, Tanrı beni yeniden yaşama döndürmez, oysa sen öldürülürsen, ben seni yaşama döndürürüm.” Bu arada yanlarına gelen Basa, Mecnun’a çok dostça görüldüğü halde, kılıcını çekmiş, bir vuruşta Mecnun’un başını bedeninden ayırmış.

Bunlar olurken, atın sırtında sessizce oturmakta olan Leyla bağırır: “Kocamı neden öldürdün?”

“Seni alabilmek için,” diye yanıtlamış Basa. “Alamayacak sın!” demiş Leyla; ama raca üstüne basa basa bir kez daha “Alacağım!” demiş.

Leyla, “O zaman gel de al!” diye haykırmış. Basa yanına gelip de, attan indirmek için elini uzattığında da, cebinde duran küçük bıçağı çekmiş; bıçak çekildikçe uzamış, uzun bir kılıç olmuş. Leyla da bir vuruşta Basa’yı öldürmüş.

Sonra da Mecnun’un yerde yatan bedeninin yanına gitmiş; küçük parmağını kesip akan kanı ilaç gibi kullanmış. Mecnun’un bütün yaralarına kanını sürmesiyle birlik-

te Mecnun'un ayağa kalkması bir olmuş. "Ne güzel uyudum," demiş gerinerek Mecnun, "sanki yıllarca uyumuş gibiyim." Bir de bakmış ki, Leyla'nın atının yanında Basa cansız yatıyor.

"Bu da nedir?" diye sormuş.

"Beni kaçırmak için seni öldüren raca."

"Kim öldürdü?"

"Ben," diye yanıtlamış Leyla. "Seni de yaşama döndürdüm."

"O zaman bu zavallıyı da yaşama döndür," demiş Mecnun.

"Hayır!" demiş Leyla, "O kötü bir adam; bize gene kötülük yapmaya kalkışır..."

Ancak Mecnun o kadar dil dökmüş ki, sonunda Leyla kabul etmek zorunda kalmış. "O zaman," demiş Leyla, "atla atın sırtına, uşakla birlikte buradan uzaklaş."

"Seni bırakamam," demiş Mecnun.

"Beni merak etme; başımın çaresine bakarım. Ama bu öyle kötü bir adam ki, seni yanında bulursa gene öldürecektir."

Böylece ata binen Mecnun, yanında uşakları, gidebildiği kadar uzağa gidip Leyla'yı beklemeye başlamış.

Leyla ise, Mecnun'u yaşama döndürürken yaptığı gibi, parmağından akan kanı racanın yaralarına sürmüştü. Raca'nın gözlerini açtığını görür görmez de kaçmaya başlamış. Raca onu yakalamak için peşine takılmış; ama Leyla öyle

hızlı koşuyormuş ki. Sonunda, kendisini bekleyen Mecnun'un yanına gelip atın sırtına atlamış. Hızla oradan uzaklaşmışlar.

Babasının sarayına geldiklerinde Prens Mecnun başlarına gelenleri eksiksiz olarak anlatmış, Babası çok kızmış, "Böyle bir karın olduğu için çok talihlisin," demiş. "Neden onu dinlemiyorsun? O olmasaydı, çoktan ölmüş olacaktın."

Sonra da, oğlunun kurtulması şerefine büyük bir şenlik düzenlemiş. Leyla'ya oğlunun yaşamını borçlu olduğunu hiç unutmamış. Leyla ile Mecnun için büyük bir saray yaptırmış; içinde çeşit çeşit eşya, çevresinde büyük bir bahçe, yanlarında çok sayıda uşak varmış. Ancak bahçeye uşaklardan başka kimsenin girmesine izin verilmemesini buyurmuş. Ayrıca, bundan böyle ne Mecnun, ne de Leyla yalnız başlarına dolaşmaya çıkacakmış; "Leyla o kadar güzel ki!" diyormuş, "Onu kaçırabilmek için oğlumu öldürmeye kalkışabilirler."

Masal burada bitmiş. Leyla ile Mecnun bir daha birbirlerinden hiç ayrılmamışlar; biri olmadan öteki hiçbir yere gitmemiş. Ölünceye kadar birlikte, mutlu yaşamışlar.

ÇİFTÇİ İLE TEFEÇİ

Adı gerekli değil, köyün birinde bir çiftçi varmış. Kendisine borç para veren, karşılığında da yüksek faiz alan bir tefecinin eline düşmüş. Hasat iyi de olsa kötü de olsa, çiftçinin hiçbir işine yaramıyor, sadece tefeci daha da zenginleşiyormuş. Sonunda köylünün verecek hiçbir şeyi kalmamış, kalkmış tefecinin evine gitmiş; demiş ki: “Taşı ne kadar sıkarsan sık, su çıkartamazsın; artık benden alabileceğin hiçbir şey kalmadığına göre, şu zengin olmanın yolunu bana da göster.”

“Dostum,” demiş tefeci, “zenginlik Tanrı vergisidir; Tanrı’ya sor.”

“Peki...” diye başını sallamış köylü, “sorarım.” Yanına üç ekmek alıp yollara düşmüş. Önce bir Brahman rahibe rastlamış. Ekmeklerden birini ona vermiş, Tanrı’ya giden yolu göstermesini istemiş. Brahman rahip ekmeği almış, tek bir

söz bile etmeden yürüyüp gitmiş. Köylünün biraz sonra karşılaştığı inançlı biri olmuş. Ona da bir ekmek vermiş, aynı soruyu sormuş; ama ekmeği kaptırdığıyla kalmış. Karşılaştığı üçüncü kişi bir ağacın altında oturan yoksul biriymiş. Adamın aç olduğunu anlayan köylü, elinde kalan son ekmeği de ona vermiş.

Yoksul adam, “Nereye gidiyorsun?” diye sorunca, köylü de yanına oturmuş, anlatmaya başlamış: “Önümde uzun bir yolculuk var. Tanrı’yı bulmaya gidiyorum. Sanırım nereye gideceğimi sen söyleyemezsin.”

“Belki de söylerim,” demiş yoksul adam gülerek, “Tanrı benim! Beni neden arıyorsun?”

Tanrı’yı gökte ararken yerde bulan köylü başına gelenlerin hepsini anlatmış. Durumuna acıyan Tanrı, çiftçiye bir deniz kabuğu vermiş, içine nasıl üflemesi gerektiğini anlatmış. Sonra da demiş ki: “Ne istersen, kabuğun içine öğrettim gibi üfle; isteğin yerine gelecek. Ancak o tefeciye de dikkat et, kendini ondan sakın; onların hilebazlıklarını büyü bile bozamaz.”

Köylü keyifle köyüne dönmüş. Onun neşe içinde döndüğünü gören tefeci, “Bu aptalın böyle neşeli olabilmesi için başına iyi bir şey gelmiş olmalı,” diye düşünmüş. Hemen kalkmış, köylünün evine gitmiş; o kadar güzel sözler söylemiş, onun öylesine ağzından girip burnundan çıkmış ki, köylü her şeyi anlatmış; ama görüldüğü kadar aptal

olmadığından, deniz kabuğuna nasıl üflenmesi gerektiğini söylememiş.

Tefeci, ne yapıp edip, ister hileyle ister zorla, o deniz kabuğunu ele geçirmesi gerektiğini anlamış, uygun bir fırsat kollamaya başlamış. Sonunda da o fırsat eline geçmiş, deniz kabuğunu çalmayı başarmış.

Ancak ne yapsa, gerektiği gibi üfleyememiş. Dayanamamış, gene köylünün kapısını çalmış. “Bak,” demiş, “deniz kabuğunu çaldım; ama kullanamadım. Deniz kabuğu sende olmadıkça, sen de kullanamazsın. Pazarlık yapılmazsa iş de yapılamaz. Şimdi, sana söz veriyorum, deniz kabuğunu geri vereceğim; kullanmana da karışmayacağım. Ama bir koşulum var: Sen de bana söz vereceksin, ne alırsan, ben de iki katını alacağım!”

“Yok öyle şey!” diye bağırmış köylü, “gene o eski oyunlar.”

“Hayır... Hayır...” demiş tefeci, “sen de kendi payını alacaksın. Açgözlülük etme; istediğin her şeyi alabilirsen, benim zengin ya da yoksul olmamdan sana ne.”

Sonunda, tefeciye çıkar sağlamak hiç işine gelmese de, köylü kabul etmek zorunda kalmış; kendisi ne alırsa, tefeci iki katını alır olmuş. Köylü, tefecinin ne kadar açgözlü olduğunu, hiçbir zaman “Bu kadar, bana yeter!” demeyeceğini iyice anlamış.

Zaman gelmiş, kuraklık baş göstermiş; köylünün ürünü yağmur damlasına hasret kalmış. Bizimki deniz kabuğuna üflemiş, içi su dolu bir kuyu istemiş; hoop! kuyu gelivermiş; ama tefecinin iki kuyusu olmuş. Bunu gören köylü düşünmüş taşınmış, sonunda aklına parlak bir fikir gelmiş. Deniz kabuğunu eline almış, bir yandan üflemiş, bir yandan da avazı çıktığı kadar bağırmış: “Tanrım, gözlerimden birini kör yap!” Anında, gözlerinden biri görmez olmuş; ama köylünün istediği her şeyin iki katını istediğinden, tefecinin iki gözü de görmemeye başlamış... Kuyular arasında el yordamıyla yolunu bulmaya çalışırken birine düşmüş, boğuluvermiş.

Köylü tek gözlü kalmış; ama tefeci olmadığı için rahat etmiş. Hızla zenginleşen köylü, etrafında ne kadar yoksul varsa onlara da yardım elini uzatmış. İyilikleri dilden dile dolaşmış. Herkesin takdirini kazanmış.

BÜYÜLÜ YÜZÜK

Bir tüccar, oğlunun artık yeterince büyüdüğünü, kendi ayakları üzerinde durması gerektiğini düşünmüş; ona 300 rupi vermiş, başka bir ülkeye gitmesini, ticaret yaparak yaşamını kazanmasını söylemiş. Parayı alan genç yola çıkmış. Çok gitmemiş ki, birkaç adamın bir köpeği öldürmek istediğini görmüş. “Yapmayın!” demiş iyi kalpli genç, “Köpeği öldürmeyin! Size 100 rupi veririm.” Adamlar hemen kabul etmişler, çevredekilerin aptalca bulduğu bu ticareti yapan genç de köpekle birlikte yürüyüp gitmiş. Az sonra, bir kediyi öldürmek üzere olan birkaç adam çıkmış yoluna; “Ne olur yapmayın!” diye yalvarmış onlara da, “size 100 rupi veririm; onu bana verin.” Adamlar kediyi bırakmış, parayı alıp ortadan yok olmuşlar. Genç de bir yanında köpek, öbür yanında kedi, yürüye yürüye bir köye gelmiş. Bu kez de, yakaladıkları bir yılanı ne yapacaklarını tartışan adamlar çıkmış karşısına. Kimi “Öldürelim!” diyor, kimi de hayvanın serbest bırakılmasını istiyormuş. “Yılanı öldürmeyin!”

demif genç, “size 100 rupi veririm.” öncekiler gibi bunlar da bu teklifi hemen kabul etmişler.

İyi de, bütün parasını zor durumdaki hayvanları kurtarmak için harcayan bu genç ne yapacak dersiniz? Elbette ki, eve, babasının yanına dönmekten başka bir seçeneği olmadığından, o da öyle yapmış, eve dönmüş.

Oğlunun parayı nasıl tükettiğini öğrenen babası öyle kızmış ki, başlamış bağırmaya: “Aptal! İşe yaramaz!” öfkesi bağırmakla da yatışmadığından, “Git!” demiş, “Hayvanlarla ahırda yat, aklın başına gelsin. Bir daha da bu evin kapısından içeri adımını atma!”

Böylece delikanlı ahırda yatıp kalkmaya başlamış. Sığırlara getirilen otlar yatağı olmuş, satın alarak ölümden kurtardığı köpek, kedi ve yılan da arkadaşları... Hayvanlar gençten öyle hoşnutmuşlar ki, gün boyu nereye giderse yanında oluyorlar, gece olduğunda da birlikte uyuyorlarmış: Kedi ayakucunda, köpek başını başına dayayarak; yılan da bedenine sarılarak, başı bir uçta, kuyruğu öbür uçta.

Günlerden bir gün yılan dile gelmiş, gence anlatmaya başlamış: “Ben Raca Indraşa’nın (Yılanlar kralı) oğluyum. Bir gün hava almak için yeryüzüne çıktığımda, beni ellerinden kurtardığın adamlara yakalandım. Canımı kurtardın. Yaptığın iyiliğin karşılığını nasıl deyebileceğimi bilemiyorum. Babam seni bir tanısa, oğlunun kurtarıcısını görmekten öyle mutlu olur ki.”

“Nerede yaşıyor?” diye sormuş genç, “Ben de onu görmek isterim.”

“Peki!” demiş yılan, “şu sarp dağı görüyor musun? O dağın eteğinde kutsal bir kuyu var. Benimle gelir de o ku-

yuya dalarsan, babamın ülkesine gidebiliriz. Tanrım, kim bilir babam beni gördüğüne ne kadar sevinecek; seni ödüllendirmek isteyecektir. Ama nasıl yapabilir ki? Herhalde onun elinden bir şey almak seni de sevindirir. Ne yapabileceğini soracak olursa, şöyle yanıtla: ‘Sağ elinizdeki yüzüğü, sahip olduğunun o ünlü çömleği ve kaşığı verin!’ Bunları alacak olursan yaşamın boyunca başka bir şey yapmana hiç gerek kalmaz. Yüzük elindeyken yalnızca ne istediğini söylemen yeter; örneğin dayalı döşeli güzel bir konak. Çömlek ile kaşık da sana ender bulunan, en lezzetli yemekleri sunarlar.”

Üç arkadaşıyla birlikte yola çıkan delikanlı kuyuyu bulmuş, yılanın söylediği gibi atlamaya hazırlanıyormuş ki, köpek ile kedi “Biz ne olacağız?” diye sormuşlar. “Siz olmayınca, biz nereye gideriz, nerede kalabiliriz?”

“Beni burada bekleyin,” demiş delikanlı. “Çok uzağa gitmiyorum; kısa süre sonra dönerim.” Sözünü bitirir bitirmez de kuyuya atlamış, suyun içinde gözden kaybolmuş.

Köpek, “Şimdi ne yapacağız?” diye sorduğunda, “Burada bekleyeceğiz,” diye yanıtlamış kedi, “efendimizin ne söylediğini duymadın mı? Aç kalırız diye meraklanma, çevredeki evlere gider, ikimize de yiyecek getiririm.” Dediğini de yapmış; efendileri dönünceye kadar yetecek yiyeceklerle dönmüş.

Köpek ile kedi bekleyedursunlar, delikanlı ile yılan, başlarına bir şey gelmeden gidecekleri yere varmışlar. Geldikleri haberi hemen racaya ulaştırılmış. Raca, oğlu ile yanındaki yabancıнын huzuruna getirmesini buyurmuş. Ancak yılan, kendisini ölümden kurtaran, o nedenle de kölesi olduğu yabancıнын boynundan alınarak babasına götürül-

meyi reddetmiş. Çünkü başına gelenleri bilmeyenler, delikanlıya zarar verebilir, diye düşünüyormuş. Bunun üzerine raca gelmiş, oğluna sarılmış, yabancıya da “Hoş geldin!” demiş.

Delikanlı orada birkaç gün kaldıktan sonra, oğlunu kurtardığı için kendisine sağ elindeki yüzüğü, çömleği ve kaşığı veren raca ile oğluna veda edecek kuyudan çıkmış. Köpek ile kediye kendisini beklerlerken bulmuş. Neler yaptıklarını birbirlerine anlatmış, sonra da nehir kıyısına yürümüşler. Büyülü yüzük ile çömlek ve kaşığın marifetlerini görmek için sabırsızlanıyorlarmış.

Gerçekten de, tüccarın oğlu yüzüğe konuşur konuşmaz büyük bir konak, içinde de altın sarısı saçlarıyla çok güzel bir prenses ortaya çıkmış. Çömlek ile kaşık da, o güne kadar yediği en lezzetli yemeklerin bulunduğu bir sofraya donatmış. Delikanlı prensesle evlenmiş, hep birlikte mutlu yaşamaya başlamışlar.

Aradan epey zaman geçmiş. Bir sabah, saçlarını tarayan prenses, kopan saç tellerini boş bir kamışın içine sıkıştırmış, pencereden, evin önünden geçen nehre fırlatmış. Akıntıya kapılan kamış günlerce suda gittikten sonra, o ülkenin prensinin eline geçmiş. Merak edip de kamışı açtığı anda gördüğü altın sarısı saçlar prensi deliye döndürmüş. Odasına kapanmış, o altın sarısı saçların sahibesi bulununcaya kadar hiçbir şey yemeyeceğini, içmeyeceğini, kimseyle görüşmeyeceğini, hatta uyumayacağını babası krala söylemiş. Babası, bir yandan tek oğlunun sağlığından, bir yandan da öldüğünde tahtın sahipsiz kalacağından endişelenmeye başlamış. Ne yapacağını bilemiyormuş. Sonunda çok çirkin bir kadın olan, ama her kılığa girebilen yaşlı ha-

lasına başvurmayaya karar vermiş. Kralın anlattıklarını dinleyen yaşlı kadın, hiç korkmamasını, o altın sarısı saçların sahibesini bulup onu oğluyla evlendireceğini söylemiş.

Kral yanından ayrılınca da bir arıya dönüşmüş, vızıldayarak uçmaya, güzel prensesi aramaya başlamış. Koku alma duyusu çok gelişmiş olan arı, prensesi bulmakta gecikmemiş. O zaman da, elinde tuttuğu sopaya dayanarak zar zor adım atabilen yaşlı bir kadına dönüşmüş. Prensesin karşısına çıkmış, “Ben senin teyzenim,” demiş, “beni hiç görmedin, çünkü sen doğar doğmaz buralardan ayrıldım.” Söylediklerine güç katmak için de prensese sarılmış, öpmüş.

Bunca sevgi gösterisinin doğru olduğuna inanan prenses, kadını evine çağırmış, istediği kadar kalabileceğini söylemiş. Böylece prensesin evine girmeyi başaran yaşlı kadın, kısa süre içinde yüzüğü de, çömlek ile kaşığı da öğrenmiş. Başlamış prensese yüzüğü kocasından almasını öğütlemeye; “Kocan uzun süre evden uzak kalıyor, ava gidiyor, ya düşürürse,” gibi gerekçeler ileri sürmüş. Sonunda prensesi kandırmış, o da yüzüğü kendisine vermesini kocasından istemiş. Olup bitenden haberi olmayan delikanlı da yüzüğü karısına vermiş.

Ertesi gün tüccarın oğlu evden uzaklaşır uzaklaşmaz yüzüğü alan yaşlı kadın yeniden arıya dönüşmüş, uçmuş, yemeden içmeden, ölü gibi odasında yatan prensin penceresinden içeri girmiş. “Ayağa kalk! Sızlanmayı bırak!” demiş, “İstediğin kadın ayağına gelecek; işte bu büyülü yüzük onu buraya getirecek.” Bunları duyan prens yerinden fırlamış; ama bu kez de sevinçten deliye dönmüş. Büyülü yüzüğü aldığı gibi istediğini söylemiş. Göz açıp kapayınca

kadar prenses, içinde yaşadığı konakla birlikte, sarayın bahçesinde bitivermiş. Prens, altın sarısı saçların sahibesinin yanına gitmiş, saç tellerini koyduğu kamışı nasıl bulduğunu, kendisine deli gibi âşık olduğunu, onunla evlenmek istediğini bir çırpıda anlatıvermiş. Bu durumdan nasıl kurtulabileceğini bilemeyen prenses, zaman kazanmak istemiş, ancak bir ay sabrederse kendisiyle evlenebileceğini söylemiş.

Bu sırada avdan dönen tüccarın oğlu, ne görsün? Ortada ne koskoca konak, ne de sevgili karısı var. Konağın yerinde yeller esiyor; nehrin kıyısı, yıllar önce yüzükten konak istediği andaki gibi bomboş. O kadar üzölmüş ki canına kıymaya karar vermiş. İşte tam bu arada, konağın gitmekte olduğunu görerek kaçıp bir köşeye gizlenen köpek ile kedi ortaya çıkmışlar. “Aman efendimiz...” demişler, “başınıza gelen felaket büyük; ama çözümsüz değil. Bize bir ay süre verin, hem karınızı, hem de konağınızı bulup getirelim.”

“Tanrı yardımcınız olsun,” demiş delikanlı, “umarım karımı bulup getirirsiniz, yoksa yaşamamın bir anlamı yok.”

Köpek ile kedi koşa koşa oradan ayrılmışlar; efendilerinin karısı ile konağının bulunduğu sarayın bahçesine gelineye kadar da hiç durmamışlar. Oraya geldiklerinde kedi demiş ki: “İşimiz zor. Baksana, kralın sarayının bahçesindeler. Sen burada bekle, ben konağa girip efendimizin karısını görmeye çalışayım.” Sözlerini bitirir bitirmez bir ağaca tırmanmış, sarayın duvarına, oradan yere atlamış, sonra da bir başka ağaca tırmanıp prensesin düşünceli düşünceli oturduğu odanın penceresine zıplamış. Prens

kediyi hemen tanımış, pencereyi açıp içeri almış, ona neler olduğunu anlatmış.

“Bunların elinden kurtulabilmemin bir yolu yok mu?” diye sormuş. “Elbette var,” demiş kedi, “ama bana büyüü yüzüğün nerede olduğunu söylemelisiniz.”

“O yaşlı kadın yuttu,” demiş prenses, “midesinde.”

“Bakalım ne yapabilirim?” demiş kedi, “büyüü yüzüğü almamız gerek.”

Duvarlara baka baka odadan odaya geçmiş; sonunda duvarlardan birinde bir fare deliği bulmuş. Deliğin önüne ölüymüş gibi yatmış. O gün fareler büyük bir düğün yapıyorlarmış; yakın çevrede ne kadar fare varsa hepsi gelmiş. Fareler kralının en büyük oğlu evleniyormuş. Bunu bir biçimde öğrenen kedi, deliğin önünde ölü gibi yatıp damadı yakalamayı, ondan yardımını istemeyi düşünüyormuş. Nitekim düğün alayı hoplaya zıplaya delikten çıkar çıkmaz sıçramış, damadı yakalayivermiş. “Bırak! Bırak!” diye bağırmış damat korku içinde; düğün alayı da bağırmaya başlamış: “Bırak onu! Bırak onu! Bugün onun düğün günü.”

“Hayır!” demiş kedi kararlı bir sesle, “Benim için bir şey yapmadıkça bırakmam. Bakın, evde prens ve o altın sarısı saçlı kadınla yaşayan yaşlı bir cadı var; benim almam gereken bir yüzüğü yutmuş. O yüzüğü bana getirirseniz damada hiçbir zarar vermem, hemen bırakırım. Yoksa...”

Sözünü kesen fareler, “Tamam, anlaştık” demişler, “yüzüğü getiremezsek, prensimize istediğini yapabilirsin.”

İş zormuş; ama fareler işin üstesinden gelmeyi bilmişler. Gece olup da yaşlı kadın uykuya daldığında, farelerden biri yatağına tırmanmış, yüzüne yaklaşmış, uzun kuyruğu-

nu kadının boğazına sokmuş; yaşlı kadın öyle şiddetli öksürmüş ki, yüzük dışarı fırlamış, yere düşmüş. Yüzüğü kap- tıkları gibi krallarına götürmüşler. Kral çok sevinmiş; he- men kediye vermiş, oğlunu kurtarmış.

Fareler düğüne geri dönmüşler; kedi de köpeğin yanına gitmiş. Bir an önce hem iyi haberi, hem de yüzüğü efendi- lerine götürmek için sabırsızlanıyorlarmış. “Efendimiz kim bilir ne kadar sevinecek,” diye var güçleriyle koşmaya baş- lamışlar. Yollarına bir akarsu çıkmış; kedi köpeğin sırtına oturmuş, köpek de yüzmeye başlamış. Ancak köpek, kedi- nin yüzüğü bu kadar çabuk eline geçirebilmesini ve deli- kanlıya verecek olmasını kıskanmış; yüzüğü kendisine vermezse onu sırtından atmakla tehdit etmiş. Çaresiz, kedi yüzüğü uzatmış, köpek almak üzereyken –masal bu ya- yüzük suya düşmüş, balığın biri de yutuvermiş.

Köpek, “Eyvah, şimdi ne yapacağım?” diye sızlanmaya başlamış. Kedi, “Olan oldu bir kere,” demiş. “Şimdi yüzüğü geri almaya bakalım. Alamazsak, kendimizi akıntıya bira- kalım, boğulup gidelim, daha iyi. Bir planım var: Git, küçük bir kuzu bul, öldürüp buraya getir.”

Suçlu olduğunu bilen köpek, “Peki,” demiş, koşarak uzaklaşmış; az sonra, küçük bir kuzuyla geri gelmiş. Kedi, köpeğe biraz uzaklaşmasını, ses çıkarmamasını söyledik- ten sonra kuzunun içine girip uzanmış. Çok beklememiş- ler; bakışıyla bile bir balığı öldürebilen bir kuş kuzuyu kap- tığı gibi havalanmış. Kuzunun içinden çıkan kedi, kuşun gırtlığına sarılmış, yüzüğü bulamazsa öldüreceğini söyle- miş. Kuş hemen balıkların kralına gitmiş, olayı anlatmış, yüzüğü yutan balığı bulmasını istemiş. Az sonra balık bu- lunmuş, yüzük çıkartılmış, kediye verilmiş.

Koşa koşa köpeğin yanına gelen kedi, “Hadi gidelim,” demiş, “bak, yüzüğü buldum.” Köpeğin gene kıskançlığı tutmuş, “Hayır,” demiş, “yüzüğü bana vermedikçe buradan kıpırdamam; ben de senin kadar taşıyabilirim onu. Ya bana verirsin, ya da seni şuracıkta öldürürüm.”

Çaresiz, kedi yüzüğü gene köpeğe uzatmış; ama dikkatsiz köpek gene düşürmez mi? Bu kez yüzüğü bir çaylak kapmış. “Bak! Bak!” diye seslenmiş kedi, “Şu büyük ağaca kondu.”

Köpek, “Eyvah! Ne yaptım?” diye gene sızlanmaya başlamış. Kedi de, “Böyle olacağını biliyordum. Salağın birisin,” diye azarlamış onu. “Ulumayı bırak! Kuşu korkutacaksın, o ağaçtan uçup gidecek. Sonra işin yoksa ara da bul.”

Geceyi beklemişler; karanlık bastırdığında, sessizce ağaca tırmanan kedi çaylağı öldürmüş, yüzüğü bir kez daha eline geçirmiş. Hemen köpeğin yanına gelmiş; “Yürü bakalım,” demiş, “çok zaman yitirdik. Efendimiz meraktan çatlayacak.”

Yaptıkları yüzünden artık kendinden utanmaya başlayan köpek kediden özür dilemiş; koşmaya başlamışlar. Kısa süre sonra da üzüntüden ölmek üzere olan efendilerinin yanına gelmiş, büyülü yüzüğü uzatmışlar. Üzüntüsü hemen mutluluğa dönüşmüş; yüzüğe konuşur konuşmaz altın saçlı karısı da, konak da eski yerlerine gelivermişler. Bundan böyle de yüzüğü ve diğer büyülü şeyleri hiç kimseye kaptırmadan mutlu yaşamışlar.

Her toplumun kendine özgü masalları,
destanları, masal kahramanları vardır.
İnsanların hayallerini, arzularını, sevinçlerini,
öfkelerini, sitemlerini ve sevgilerini insanlığın
hayal gücüyle süsleyerek size getiriyoruz.
Dünyanın dört bucağından masallar dizimizle
sıkılmadan defalarca okuyabileceğiniz, yepyeni
ve eğlenceli maceralara davet ediyoruz. Güçlü
anlatım ve ayrıntılarla hayal gücünüzü ve
yaratıcılığınızı zenginleştirecek bu mas
yeni bir dünyanın kapılarını aralayın!

DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINDAN MASAL

Çin Masalları

Ortadoğu Masalları

Hint Masalları

- Rus Masalları
- Latin Amerika Masalları
- Balkan Masalları
- Anadolu Efsaneleri
- İskoç Masalları
- Anadolu Masalları
- Kızılderi Masalları

dipnot yayınları

Selanik Caddesi 82/32 Kızılay - Ankara

Tel: (0 312) 419 29 32 Faks: (0 312) 419 25 32

dipnotkitabevi@yahoo.com

